

T B M M
Tutanak Hizmetleri Başkanlığı
İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 1

6 Mayıs 2026 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.06

BAŞKAN: Mehmet MUŞ (Samsun)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Orhan ERDEM (Konya)

KÂTİP: Nilgün ÖK (Denizli)

----- 0 -----

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Plan ve Bütçe Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli teklif sahipleri, kıymetli milletvekillerimiz, Bakan Yardımcılarımız, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli bürokratları, basınımızın güzide temsilcileri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Toplantı yetersayımız vardır.

Komisyonumuzun 29'uncu Birleşimini açıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Gündemimizde (2/3669) esas numaralı Osmaniye Milletvekili Seydi Gülsoy ve Burdur Milletvekili Mustafa Oğuz ile 64 milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi bulunmaktadır.

Değerli milletvekilleri, müzakerelere geçmeden önce bürokratların kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ediyorum. Ondan sonra teklif sahiplerine geçeceğiz.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Sayın Başkan, bir usul sözü istiyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Oluç, neyle alakalı?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Gerçekten plan ve bütçenin işlemesiyle alakalı.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Önemli önemli.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba, anlamadım yani diğer arkadaşların önemsiz mi oluyor? Hayır, siz "Önemli." diyorsunuz da Sayın Oluç "Usul üzerine." diyor, zaten benim usul hep şey oldu, ya siz ya diğer arkadaşlar...

Evet, buyurun Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın bürokratlar, hoş geldiniz.

Sayın vekiller, şimdi, bakın, bir konu üzerinde konuşmak istiyorum. Belki de ilk defa bu usul tartışmasını plan ve bütçenin işleyişiyle ilgili yapacak oluyoruz eğer yapmak isterseniz elbette.

Şimdi, bakın, burada geçtiğimiz haftalarda yine bir torba teklif vardı, geldi, burada uzunca konuştuk, değerlendirdik ve bu torba teklif içinde 4 madde kripto varlıklarla, kripto varlıkların vergilendirilmesiyle ilgiliydi, bir madde de değerli taşların elmas ve diğer değerli taşların vergilendirilmesiyle, ÖTV'yle ilgiliydi. Burada konuştuk, tartıştık, birçok öneriler yapıldı vesaire, buradan kabul edilerek çıktı bu, gitti Genel Kurula. Genel Kurulda tartışmalar başladı maddelerde falan, sonra akşam vakti, gecenin geç bir saatinde birdenbire kripto varlıkların vergilendirilmesiyle ilgili 4 madde ve elmas ve diğer değerli taşlardan ÖTV alınmasıyla ilgili madde de paketten çıkarıldı. Şimdi, paketten çıkarılırken bu maddeler bizimle herhangi bir istişarede bulunulmadı. Yani Plan ve Bütçe Komisyonu üstünde çalışmış, bunları şöyle yapalım mı, böyle yapalım mı, çıkaralım mı, başka yollar bulunabilir mi, bir zamana bağlı olarak tarif edilebilir mi vesaire gibi hiçbir müzakere yapılmadan Plan ve Bütçe Komisyonu üyeleriyle, AK PARTİ'nin sanıyorum 5 imzalı bir önergesiyle kripto varlıkların vergilendirilmesi paketten çıkarıldı. Yıllardan beri bunu konuşuyoruz, iki yıldan fazladır, kripto varlıklarda -küçük yatırımcıları dışında tutarak söylüyorum- büyük yatırımcılar açısından haksız kazancın vergilendirilmesi gerektiğini söylüyorduk, çıktı. Neden çıktı? Çünkü kripto varlıklar lobisi çalıştı. Kripto varlıklar lobisi çalıştı ve AK PARTİ üzerinde etki yarattı ve bunun sonucunda maddeler paketten çıkarıldı. Aynı şey değerli taşlar için yapıldı. Buraya mesela, değerli taşları temsilen biri geldi, konuştu, güzel de konuştu; katıldığımız ve katılmadığımız yanları vardı. Biz burada onu tartışacakken tartışmadık, hani ne yapılabilir bununla ilgili diye. O da orada yine Genel Kurulda sizin arkadaşlarınızın imzasıyla, Leyla Şahin Usta başta olmak üzere, çıkarıldı paketten. Böyle bir çalışma usulü olabilir mi? Yani çiftçi aldığı mazota ÖTV ödeyecek, çiftçi burada lobi kuramayacak, kendi haklarını savunamayacak, köylü savunamayacak kendi haklarını ÖTV'yle ilgili olarak ama elmas ve değerli taşlardan ÖTV alınması meselesi "tak" diye bir akşam önergesiyle çıkarılacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Toparlıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Burada "evet" vermiş miydiniz?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Burada belki de o paketin içindeki en önemli ve doğru maddelerin...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Siz "evet" vermiş miydiniz?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Açın tutanakları okuyun İsmail Bey.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 2

Ben konuştuğumu biliyorum. O paketin içindeki en doğru maddelerin dört kripto varlık vergilendirmesiyle ilgili maddeler olduğunu, bu vakıf hastaneleriyle ilgili vergilendirme olduğunu, elmas ve değerli taşlarla ilgili olduğunu ben konuşmalarımda söyledim.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Oylama...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Oylama aşamasında...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, değerli arkadaşlar...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Burada bayağı savundunuz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, değerli arkadaşlar...

(AK PARTİ ve DEM PARTİ sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar...

Sayın Oluç, toparlayınız.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Toparlıyorum efendim. Şimdi, mesele burada...

Tutanaklar ortada İsmail Bey, getiririz, okuruz. Ben bir şey anlatmaya çalışıyorum. Plan ve Bütçe Komisyonunu değersiz hâle getiriyor bu yapılan iş. Anlatabiliyor muyum? Değersiz hâle getiriyor. Ya, oturup orada arka odada konuşup bunlar konusunda bir çözüm bulabilir miyiz diye değerlendirme yapılamaz mı, yapılabilir. Ben tesadüfen öğrendim hatta gittim, Gelir İdaresi Başkanı da oradaydı, ben sorduğum sırada, duydu sorduğumu, hatta söyledim, "Ne soruyorsunuz?" dedi, ben dedim, hesap soruyorum: Niye çıkıyor bu maddeler? Yani böyle bir işleyiş olmaz. Usul tartışması bu işte, kusura bakmayın. Bakın, kripto varlık lobisine boyun eğdiniz. Şimdi, bizim karşımıza...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Genel Kurul...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Genel Kuruldur tabii ama ben diyorum ki niye müzakere etmeden bunu yapıyorsunuz, niye müzakere etmiyorsunuz?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Genel Kurulda...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Yok, ama böyle değil işte, orada da müzakere etmediniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Siz, kendi verdiğiniz önergıyla kripto varlık lobisine boyun eğip onu çıkardınız; durum bu kadar açık ve net.

Kayıtlara girmesi ve bundan sonraki çalışmalar için böyle kötü örneklerin örnek teşkil etmemesi için bu usul tartışmasını açtım.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ederim.

Şimdi, değerli milletvekilleri...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Başkan, ben de bu konuyla ilgili söz almak istiyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Hangi konu?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Aynı konuyla ilgili. Sonra değerlendirirsiniz isterseniz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şimdi, değerli milletvekilleri, usul tartışmasıyla alakalı sizin söz talebiniz yoktu Sayın Ağbaba.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Var Sayın Başkan, var, baksana.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şimdi mi düşündünüz?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Siz farkına varmadınız herhâlde.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Efendim?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Siz farkına varmadınız herhâlde.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Ha, ben mi görmemişim? Olabilir.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Sayın Oluç'un düşüncelerine katılıyorum. Maalesef, burada AK PARTİ grubu karakolda doğru söylüyor, mahkemede şaşıyor. Bakın, birçok konu konuşuluyor. Bizim de hep önemseydiğimiz bir mesele. Burada meslek örgütlerinin, STK'lerin ve ilgili kurumların mutlaka görüşlerinin alınmasının çok önemli olduğunu düşünüyoruz. Bazen bu görüşler alınmadığı için de çeşitli problemler yaşanıyor. Maalesef, ciddi şekilde tartışılmadan bu tür teklifler geliyor ve lobi olunca da aşağıda değişiyor.

Bir başka şey, Sayın Başkan, bu işleyişle ilgili söylemek istiyorum. Sayın Başkan, burada Plan ve Bütçe Komisyonunun itibarı önemlidir, birçok siyasi partiden vekillerimiz var. Bu itibarı korumak da başta Sayın Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanımızın görevidir. Çünkü bazen verilen sözler oluyor Sayın Başkan, bazen taahhütler oluyor, bazen...

Sayın Başkan, duyuyor musunuz beni?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sesiniz gayet duyuluyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bazen burada taahhütler oluyor, bazen bakanlarımız, bakan yardımcılarımız vesaire...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - İlhan Bey burada, bunları konuşacağız kendisiyle Sayın Bakan Yardımcımız. Herhâlde İlhan Bey'i kastediyorsunuz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 3

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Başkan, burada Plan ve Bütçenin işleyişinden ve itibarından en çok siz sorumlusunuz, bunu ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bunun gereğini yapacağız.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ayrıca burada tekrar ifade etmek isterim, Plan Bütçenin işleyişiyle ilgili, herhâlde diğer arkadaşlar da katılacaktır. Örneğin, bugün bir önemli yasa geliyor, daha önce 8 kez gelmiş geçmiş. Bunu da umarım ilgili kurumlarla tartışmışsınızdır çünkü bunlar bize çok geç geliyor, bazen bu kanunların nasıl hazırlandığını hep beraber biliyoruz. Dolayısıyla, bunun daha ciddi incelenmesi, ciddi şekilde kamuoyunda tartışılması gerektiğini ifade ediyorum.

Plan ve Bütçe Meclisin anayasal komisyonudur, bunun itibarını da korumak hepimizin görevidir. Dolayısıyla, aşağıda da burada da hep beraber bu Komisyonun almış olduğu kararların tartışılması gerektiğini... Sadece biraz önce İsmail Bey söyledi, bazen parmaklarınıza güveniyorsunuz ama aşağıda parmaklarınız gelen talimatla cebinize giriyor. Dolayısıyla, konu önemli bir konu.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Ağbaba.

İSMAIL GÜNEŞ (Uşak) - Sizin burada "evet" verip de aşağıda reddettiğiniz sürü şey oluyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Biz "evet" vermedik, "evet" niye verelim?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, lütfen...

ERHAN USTA (Samsun) - Sayın Başkan...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, burada kime sorsak hem burada hem de aslında Genel Kurulda, daha doğrusu milletvekillerin çoğu şunu söylüyor yani deniliyor ki işte, komisyonlardaki tartışmalar daha nitelikli olsun, daha iyi tartışalım ama Genel Kurul aşaması kanunların daha hızlı olabilir; şeklinde ortak bir görüşün olduğunu düşünüyorum ben. Ama gerçekte böyle mi oluyor? Bunun tam tersini yaşıyoruz Sayın Başkan. Gerçekten burada hangi kanun teklifi olursa olsun, en azın kendi Komisyonumuz için söylüyorum yani bir günde çıkarmanın peşine düşüyoruz. "Burada bir günde çıkaralım." diyoruz, ondan sonra, aslında bütün işleri, teknik düzeltme ihtiyacı varsa onları, çıkarılacak bir şey varsa onları, düzelterek bir şey varsa onların tamamını Genel Kurula bırakıyoruz; bu yanlış bir uygulama. Yani bizim özellikle Plan ve Bütçe Komisyonu olarak buna gerçekten önem vermemiz lazım. Burada biraz daha uzun tartışalım meseleleri, Genel Kurula daha az iş bırakalım; ihtisas komisyonu burası. Daha sonra Genel Kurulda eğer diyelim ki Komisyon üyesi takip edemiyorsa, bizim burada tartışmaya çalıştığımız, az veya çok tartıştığımız, konunun detayına hâkim olduğumuz meselelerde, kanun tekliflerinde bir bakıyoruz aşağıda bambaşka bir şeyle karşılaşıyoruz; bunların olmaması lazım. Burada bütün parti grupları olarak buna sahip çıkmamız gerekir diye düşünüyorum. Yani elbette bir şeyde düzelterek bir şey varsa, mesela kripto varlıklarla gibi ben kendi konuşmamı hatırlıyorum, oradaki bizim düşüncemiz şuydu: Vergilendirilmeyen hiçbir alan kalmamasın. Evet, bu alanın vergilendirilmesi lazım ancak orada bir kısım sıkıntılı maddeler vardı, bunlara hemen bakılması lazım dedik biz. Onları burada düzeltmek yerine -çünkü bürokrasi burada, o işle ilgili meslek örgütü burada, milletvekilleri burada- burada bunu düzelterek bir şeyi düzeltmedik, aşağıya o şekilde gönderildi, bu sefer aşağıda tamamının çıkarılması gibi bir şeyle karşı karşıya kaldı. Dolayısıyla, bu hepimizin itibarı açısından sorun arkadaşlar. Yani burada bu çıksın diye el kaldıranlar veya çıkmasın diye el kaldıran bizler, aşağıda farklı duruma geliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Tamamlayın lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) - Yani bunu AK PARTİ Grubu için falan söylemiyorum, ne demek istediğimi anlatabiliyor muyum? Burada daha etraflı tartışalım, teknik komisyon burası, burası bir ihtisas komisyonu yani burada hemen bir günde "Aman, bu paldır küldür çıksın, aşağıda bir bakarız." şeklinde bir şeyin olmaması lazım. Bu konuda hepimizin daha duyarlı olmasını ben kaliteli kanun yapma açısından ve ülkenin sorunlarının, ülkenin ihtiyaçlarının giderilmesi açısından önemli olduğunu düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ederim.

Sayın Kısacık...

SADULLAH KISACIK (Adana) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Şimdi, biz en başından bu yana, bu Plan ve Bütçe çalışma sisteminde kanunların çok hızlı geldiğini bize, süre anlamında arada çok az mesafe olduğunu, dolayısıyla buna yeterli derecede hazırlanamadığımızı her zaman belirttim ben, tutanaklarda var. Şimdi, Plan ve Bütçe olarak yaşadığımız temel sıkıntı: Biz burada enine boyuna her şeyi tartışıyoruz ama aşağıda, Genel Kurulda bir kanun maddesi değişirken veya kaldırılırken sadece grup başkan vekilleriyle istişare ediliyor. Yani hiçbir Plan ve Bütçe Komisyonu üyesine bu kadar tartışmışız, üzerinde konuşmuşuz, saatlerce çalışmışız, "Ya, gelin, bunu ne yapacağız? Sözcüler, -en azından-gelin, ne yapacağız?" Yok. Bakıyorum, genelde grup başkan vekilleri üzerinden yürüyor.

Şimdi, kripto varlıklarının vergilendirilmesini baz alırsak mesela, burada ben ona karşı çıkmıştım ve burada Sayın Saruhan Bey'e de katılmıyorum, bu sadece lobi işi değil. Şimdi, kriptoya baktığınız zaman, ben itiraz olarak şunu söylemiştim: Bu merkezizsiz bir para, dolayısıyla bakın, şimdi sıcak para gelsin diye kanun maddeleri var burada, dışarıdan para gelmesi için varlık barışı yapıyoruz. Diğer taraftan, merkezi olmayan paranın Türkiye'den kaçmasını sağlayacak bir şeydi, dolayısıyla bunun daha iyi

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 4

tartışılması ve yeni gelişen kripto para piyasasının, bu sistemin Türkiye'de daha yeni geliştiği, yatırımcıların buna yeni girdiği, yatırım altyapısının yeni olduğundan dolayı biz burada itirazda bulunmuştuk. Şimdi, Genel Kurula kanun teklifi inince itirazlarımız haklı çıktı. Niye? Kamuoyunda tartışıldı çünkü, kamuoyu maddeleri gördü, paydaşlar, aktörler karşı çıktı ve iktidar da bunun karşısında duramadı. Ama oradaki "Bu maddeler üzerinde çalışıyoruz, kaldıracacağız." diye "tweet"i kim attı? AK PARTİ Genel Başkan Yardımcısı ve Milletvekili Ömer İleri attı. Sayın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, Sayın Kısacık, buyurun, toparlayın lütfen.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Burada Plan ve Bütçe Komisyon Başkanı olarak Başkanım, bu tür açıklamaları sizin yapmanız lazım. Yani insanlar... Çünkü kanunun piştiği yer burası, servis edildiği yer Genel Kurul. Dolayısıyla, piştiği yer olarak, ilk çıktığı yer olarak eğer bir açıklama yapılacaksa bir kanunla ilgili burada Plan ve Bütçe Komisyon Başkanı buradaki görüşleri de alarak ona göre bir açıklama yapmalıdır diye söylüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ederim.

Sayın Kalaycı...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Ben öncelikle şunu ifade edeyim: Kendi kendimize "Komisyonun itibarı zedelendi." dememiz bana göre uygun değil. Bir defa çok yüksek bir belirsizlik ortamının olduğunu hepimiz biliyoruz, dünyada gerçekten çok ağır bir belirsizlik ortamı var. Daha bugün dolar işte yine yüzde 10'un üzerinde düştü. Şimdi, bu düzenlemeye gelirsek, bu düzenleme yapıldığı zaman daha Körfez krizi derinleşmemişti. Yani böyle bir düzenlemeyle gelindi ama görüldü ki Körfez krizinin derinleşmesiyle birlikte hem kripto varlıklar yönüyle hem de kıymetli taşlar yönüyle ülkemizin aleyhine sonuçlar doğurabileceği ortaya çıktı yani benim orada, Genel Kurulda edindiğim izlenim ve gelişmelerden edindiğim kanaatim bu. Malum, Dubai kıymetli taşların merkezi ama şu anda Dubai perişan bir vaziyette. "Acaba Türkiye'yi, İstanbul'u kıymetli taşların merkezi yapabilir miyiz?" düşüncesi hâkim oldu bu gelişmeler üzerine. Aynı şekilde kripto varlıklarda da bir çıkış olmasın, daha sonra bu vergilendirme olayına ben de katılıyorum Erhan Bey gibi. Daha sonra bu konuda yine düzenlemeler yapılır ama şu anda bir ürkütme gibi bir durumla karşı karşıya kalmayalım diye bir değişim oldu. Yani bunu Komisyonun itibarıyla ilişkilendirmek, yok lobiler, yok parmak hesabı yani bize ülke menfaatinin dışında hiçbir lobi etki edemez ama etki edenler varsa onu bilmiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, Sayın Erdem, buyurun lütfen.

ORHAN ERDEM (Konya) - Teşekkür ediyorum.

Tutanaklara geçsin diye ben de grubumuz olarak fikirlerimizi ileticeğim. Tabii ki hepimiz isteriz, buradaki maddelerin aşağıda da aynen çıkmasını ancak İç Tüzük'ün ve Meclisin çalışma yapısı zaten bunu gerektirmiyor mu? Buradaki çalışmanın Genel Kurulda son hâli veriliyor. Bu yeni bir şey de değil. Biz burada bütün partiler uzmanların maaşıyla ilgili bir önerge verdik ama aşağıda gelişmelere göre de çekildi. Bazen birlikte, bazen bizim verdiğimiz bazı değişikliklerin Genel Kurulda çekildiği oluyor. Ben Sayın Oluç'un dediklerinde belki bir eksik bilgilendirme var, bu kripto varlıklar konusu, Mustafa Bey'in de dediği gibi bir, gelişmeler; iki, aşağıda, Genel Kurulda bütün partiler çağırılarak, burada Mehmet Arabacı Bey var, Genel Müdür Yardımcımız, yeni bir bilgilendirme yapıyor. İYİ Partiden ilgili var, YENİ YOL'dan var, Murat Emir var, Uğur Poyraz var, Mustafa Kalaycı var, Burak Dalgın var, Abdulhamit Gül var, bizim Hüseyin Bey var, Aksaray Vekilimiz ve ortak bir karar alınıyor ve Burak Dalgın Bey de konuşmaya çıkıp teşekkür ediyor, yeniden değerlendirilmesine. Kafasına göre insanların bir kanununu çekme, geri koymak zaten olamaz, bu konuda da AK PARTİ'nin tavrı bellidir. Bu bilgi eksikliğini de bildirmek isterim. Değerli taşlar konusu da burada da temsilcinin bahsetmesiyle hepimizin değerlendirmeleri oldu. Gerçekten şu anda Dubai'nin, emirliklerin yaşadıklarıyla zaten, biz, daha önceki yasayla...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ORHAN ERDEM (Konya) - Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

ORHAN ERDEM (Konya) - ...10 milyon dolarlık bir alanı 200 milyon dolara çıkarmışken geriletme yerine yeni pazarları da Türkiye'ye çekelim mi tartışmaları üzerine, bu da Türkiye'nin menfaatine verilmiş bir karardır.

Bilgilerinize.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, teşekkür ediyorum.

Usulle alakalı Komisyonun dışında herhangi birisinin bir yasayla alakalı açıklamada bulunma yetkisi ve gücü yok dolayısıyla Komisyonun iradesini Komisyon üyeleri yansıtır. Bunun dışında, bir milletvekilinin, benim dahi Komisyonun alacağı kararla alakalı "Biz bunu çıkaracağız." veya "Biz bu maddeyi geçireceğiz." deme yetkisi yok, Komisyonun takdirinde varsa bu tip açıklamaları da doğru bulmadığımı ifade etmek isterim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 5

Bir diğer konu, değerli milletvekilleri, burada sizlerle beraber çalışıyoruz. Kabul ettikten sonra biliyorsunuz ki Genel Kurul var ve parti gurupları var. Dolayısıyla, biz komisyon raporunu Genel Kurula teslim ettikten sonra bunu kabul edip etmeme tamamen Genel Kurulun uhdesinde ve yetkisinde. Burada, tabii, Grup Başkan Vekilleri...

NAİL ÇİLER (Kocaeli) - Sayısal üstünlük var.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Efendim?

NAİL ÇİLER (Kocaeli) - Eziliyoruz orada, sayısal üstünlük var.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Yok, şöyle, Nail Bey, arkadaşlar başka bir şeye dikkat çektiler. Tabii, burada her partinin Grup Başkan Vekili var, Grup Başkan Vekilleri orada işin durumuna göre, ilerleyişe göre bazen kararlar alabiliyorlar ama yani mutlaka o Grup Başkan Vekilleri de sizlerin kanaatini soruyorlardır, öyle biliyorum. Yani diğer partilerden de biliyorum, mutlaka işte "Bununla alakalı böyle bir şey var, ne diyorsunuz?" diye parti sözcülerine sorduklarını biliyorum, soruyorlar da öyle bir şey işleyiş var diye biliyorum. Bildiğim partiler var yani burayla alakalı bir adım atılacaksa sözcülere soruyorlar. Ben de zaten bir şey olacaksa, hani bilgim olduğu vakit önce size bir soruyorum, diyorum ki: Böyle bir iş var, siz de buna destek çıkın veya böyle yapalım.

NAİL ÇİLER (Kocaeli) - Başkanım, özür dilerim... Esnafı eziyorsunuz bu varlık barışıyla.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şimdi, Nail Hocam, onu birazdan, müzakerelerde, şimdi şu usul tartışmasını bitirelim, müzakerelerde size söz vereceğiz. Orada siz de artısını, eksisini lütfen dile getirin. Dolayısıyla, işin böyle bir boyutu var ama biz usule uygun şekilde, tüzüğe uygun şekilde hareket edeceğiz.

Teşekkür ediyorum.

Şimdi, bürokratlar kendilerini bir tanısınlar.

VELİ AĞBABA (Malatya) - İtibar meselesi de önemli ya.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şimdi, bir saniye, Sayın Hatipoğlu bir saniye otursanız...

Şimdi tabii, bu Komisyonun itibarını korumak önemli. Bu konuda da tavizsiz olduğumuzu da ifade etmek isterim. Zaten müzakereler içerisinde görüşeceğiz, herkes bizi anlıyor dolayısıyla sizi de anlıyorlar, bizi de anlıyorlar. Ayrıca bir görüşme aralarda da yapacağız.

Evet, Sayın Hatipoğlu, buyurun lütfen.

(Katılımcılar kendilerini tanıtlar)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Gülsoy, siz herhâlde konuşacaksınız.

Buyurun lütfen.

Süreniz yirmi dakika.

SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun kıymetli üyeleri, Sayın Bakan Yardımcım, kurumlarımızın saygıdeğer bürokratları, yöneticileri, basın mensupları; sizleri saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Sayın Burdur Milletvekilimiz Mustafa Oğuz, Sayın Hüseyin Altınsoy ve Sayın Ertuğrul Kocacık ile birlikte ilk imza sahibi olduğumuz kanun teklifimizin teklif sahibi olarak sunum yapıyorum.

Bu kanunumuzun ülkemizin ekonomik geleceği, yatırım iklimi, üretim gücü, ihracat kapasitesi, teknoloji ekosistemi ve uluslararası rekabet kabiliyeti bakımından son derece önemli olan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nde söz almış bulunmaktayım.

Bu teklif Türkiye'nin küresel ekonomideki konumunu daha da güçlendirmeye, yatırımcı güvenini artırmaya, üretimi ve ihracatı desteklemeye, teknolojik girişimciliği büyütme, İstanbul Finans Merkezinin uluslararası cazibesini artırmaya ve ülkemize döviz girişini teşvik etmeye yönelik stratejik bir reform paketidir.

Dünya ekonomisi son yıllarda tarihi kırılmalar yaşamaktadır. Küresel salgınlarla başlayan süreç tedarik zincirinde ciddi sorunlar meydana getirmiş, ardında bölgesel savaşlar, enerji krizleri, yüksek enflasyon baskısı, ticaret savaşları, finansal dalgalanmalar ve jeopolitik gerilimler dünya ekonomisinin istikrarını derinden etkilemiştir. Bugün artık hiçbir ülke yalnızca kendi sınırları içerisinde aldığı kararlarla ekonomik geleceğini güvence altına alamamaktadır. Sermaye hareketleri, teknolojik yatırımlar, nitelikli iş gücü, üretim ağları, finansal merkezler ve lojistik hatlar küresel rekabetin temel unsurları hâline gelmiştir. Böylesine zorlu ve belirsizliklerle dolu bir dönemde ülkemiz Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde güçlü altyapısı, genç ve dinamik nüfusu, stratejik coğrafi konumu, üretim kapasitesi, gelişen savunma sanayisi, büyüyen ihracatı, çeşitlenen finansal araçları ve kararlı siyasi adresiyle bölgenin en güvenli ülkelerden biri olmuştur. Türkiye artık sadece Doğu ile Batı arasında bir köprü değil, Türkiye üretimin, ticaretin, finansmanın, teknolojinin, lojistiğin ve diplomatik etkileşimin merkezi hâline gelmiştir.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; kanun teklifimizin temel amaçlarından biri ülkemizin güncel ekonomik gelişmelere uyum sağlamasıdır. Ekonomi dinamik bir alandır. Küresel şartlar değiştiğinde ülkenin hukuk ve vergi sistemlerinin de bu değişime uyumlu hâle getirilmesi gerekmektedir. Bu sermaye güvenli liman aramakta, bugün yatırımcı öngörülebilirlik aramakta, bugün nitelikli insan kaynağı kendisine güven veren; emeğini, uzmanını destekleyen ülkeleri tercih etmektedir. Bugün teknoloji girişimleri

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 6

finansmana kolay erişebildikleri, bürokrasinin azaldığı, şirket kuruluş maliyetlerin düşürüldüğü ve büyüme aşamalarında destekledikleri ekosistemler gelişmektedir. İşte bu teklif, bütün bu alanlarda Türkiye'yi daha avantajlı bir konuma taşımayı hedeflemektedir.

Teklifimizin genel gerekçesinde de açıkça ortaya konulduğu üzere belirlenen ekonomik programın hedeflerine ulaşması, uluslararası rekabet gücünün artırılması, büyümenin desteklenmesi, dış ticaret dengesinin iyileştirilmesi, ülkeye döviz girişinin artırılması, ekonomik istikrarın sürdürülmesi ve istihdam odaklarının genişletilmesi temel hedefler arasındadır. Bunlar Türkiye'nin son yirmi üç yılda elde ettiği kazanımlarının üzerine inşa edilen yeni bir ekonomik atılımın başlangıcıdır. AK PARTİ ve Cumhuriyet Halk Partisi olarak da bizler Türkiye'yi altyapıdan ulaştırmaya, sağlıktan savunma sanayisine, enerjiden teknolojiye, ihracattan finansal piyasalara kadar her alanda büyüttük. Bugün geldiğimiz noktada artık bu hedeflerimiz yalnızca büyüyen bir ekonomi olarak değil, aynı zamanda yön veren, merkez olan, standart belirleyen, yatırım çeken ve teknoloji üreten bir ekonomi olmaktadır.

Kanun teklifimizin önemli başlığından biri, kamu borçlarının tecil ve taksitlendirmesine ilişkin düzenlemedir. Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'da yapılan değişikliklerle vergi ve diğer kamu borçlarının tecil işlemlerinde mükelleflerimize önemli kolaylıklar sağlıyoruz. Mevcut durumda otuz altı ay olan azami taksit süresini yetmiş iki aya çıkarıyoruz. Teminat aranmaksızın tecil edilecek borç tutarını ise 50 bin liradan 1 milyon liraya yükseltiyoruz. Bu düzenleme, borcunu ödemek isteyen ancak geçici ekonomik zorlukla karşılaşan vatandaşlarımızın ve işletmelerimizin yanında olduğumuzun anlamına gelmektedir. Devlet, alacağını tahsil ederken mükellefin ödeme kapasitesini de gözetmelidir. Bu durumda sisteme cezalandırıcı değil, kolaylaştırıcı; dışlayıcı değil, kazançlı bir yaklaşım ortaya koyuyoruz. Ekonomide esas olan, sürdürülebilirliktir; işletmelerimizin ayakta kalması, üretimin devam etmesi, istihdamın korunması ve kamu alacaklarının etkin şekilde tahsil edilmesiyle birlikte çelişen değil, birbirini tamamlayan hedeflerimizdir. Yetmiş iki aya çıkarılan taksit süresi ve 1 milyon liraya yükseltilecek teminatsız tecil imkânı özellikle küçük ve orta ölçekli işletmelerimiz açısından ciddi bir nefes alma olacaktır. Böylece, ödeme niyetinde olan mükelleflerimize daha uzun vadeli, daha makul ve daha uygulanabilir ödeme zemini oluşturulmaktadır.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; teklifimizin bir diğer önemli boyutu, Türkiye'ye yabancı kaynak girişini ve nitelikli yatırımcıların ülkemize yerleşmesini teşvik eden düzenlemelerdir. Gelir Vergisi Kanunu'na eklenen düzenlemeyle son üç yıl Türkiye'de yerleşik olmayan gerçek kişilerin yurt dışından elde ettikleri kazançları yirmi yıl boyunca gelir vergisinden müstesna tutmaktayız. Ayrıca, bu kişiler bakımından veraset yoluyla mal intikallerinde verginin yüzde 1 oranında uygulanmasını öngörmekteyiz. Bu düzenleme dünyadaki benzer ülkeler, uygulamalar dikkate alınarak hazırlanmıştır. Bugün birçok ülke nitelikli yatırımcıları, yüksek gelir grubundaki bireyleri, girişimcileri ve sermaye sahiplerini kendi ülkesine çekebilmek için çeşitli vergi avantajları sunmaktadır. Türkiye'nin de bu rekabette güçlü şekilde yer alması için bu düzenleme son derece önem arz etmektedir. Burada amaç, Türkiye'ye kalıcı döviz girişi sağlamak, uluslararası yatırımcıların ülkemizde yerleşmesini teşvik etmek, finansal derinliği artırmak ve Türkiye'yi bölgesel kararların alındığı bir merkez hâline getirmektir. Bu düzenleme, ülkemizin ekonomik canlılığını artıracak, finansal sisteme yeni kaynak girişini destekleyecek ve yatırım ortamını daha cazip hâle getirecektir.

Teklifimizin en önemli başlığından biri de nitelikli hizmet merkezleridir. İlgili yapacağımız düzenlemede bugün dünya ekonomisinde mal ihracatı kadar hizmet ihracatı da büyük önem taşımaktadır. Finansal danışmanlık, stratejik yönetim, teknoloji danışmanlığı yazılım, veri analitiği, bölgesel operasyon yönetimi ve kurumsal destek hizmetleri artık küresel ekonominin yüksek katma değerli alanlarındandır. Bu teklifte Türkiye'nin nitelikli hizmet ihracatını artırmak ve uluslararası firmalar için bölgesel bir merkez olmasını sağlamak amacıyla "nitelikli hizmet merkezi" tanımı yapılmaktadır. En az 3 ülkede faaliyeti olan ve yıllık hasılatının önemli bir bölümünü yurt dışındaki ilişkili şirketlerden elde eden sermaye şirketlerinin Türkiye'de nitelikli hizmet merkezi kurabilmesinin önü açılmaktadır. Bu merkezlerde istihdam edilecek nitelikli personel için de önemli vergi avantajı getirilmektedir. Nitelikli hizmet personeli ücretlerinin brüt asgari ücretin 3 katını aşmayan kısmı gelir vergisinden istisna tutulmaktadır. İstanbul Finans Merkezi bünyesinde faaliyet gösterecek olan merkezde ise bu istisna tutarı 5 kata kadar uygulanacaktır. Mevcut asgari ücret istisnasıyla birlikte değerlendirildiğinde toplamda brüt asgari ücretin 4 ve 6 katı oranında önemli bir vergi avantajı sağlanmaktadır. Bu, Türkiye'nin nitelikli insan kaynağını cazip bir ülke hâline getirmesi demektir, uluslararası şirketlerin bölgesel operasyonlarını Türkiye'de yönetmesi demektir, yüksek katma değerli hizmetlerin ülkemizde üretilmesi demektir. Bu, gençlerimize daha nitelikli iş imkânları demektir. Bu düzenleme, Türkiye'yi hizmet ihracatında bir üst lige taşıyacak niteliktedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; üretim ve ihracat bu teklifin ana omurgalarından biridir. Kurumlar Vergisi Kanunu'nda yapılan değişikliklerle, üretim ve ihracatı desteklemek amacıyla kurumlar vergisi oranlarında önemli indirimler sağlamaktayız. Yüzde 25 olarak uygulanan genel kurumlar vergisinde indirim gidilmektedir. İmal ettikleri malları doğrudan ihraç eden kurumların ihracat kazançlarında yüzde 9 oranında vergi uygulanacaktır. Bu oran, 16 puanlık bir indirim anlamına gelmektedir. Diğer ihracatçı kurumların kazançlarındaysa yüzde 14 oranında vergi uygulanması öngörülmektedir. Bu da 11 puanlık bir indirimde tekabül eder. Bu düzenleme, ihracatçımızın küresel pazarlarda daha rekabetçi olmasını sağlayacaktır çünkü ihracat yalnızca bir satış faaliyeti değildir, ihracat, üretimdir, istihdamdır, teknolojidir, marka değeridir. İhracatçılarımıza sağlanan 16 puanlık vergi avantajı, üretimi ve ihracatı aynı anda teşvik eden stratejik bir tercihtir. Sadece al-sat ekonomisi değil üreten, imal eden, katma değer oluşturan, dünya pazarına mal satan bir ekonomik yapıyı destekliyoruz. Bu düzenleme, sanayicimizin rekabet gücünü artıracak, ihracatçımızın finansal kapasitesini güçlendirecek, işletmelerin yeni yatırım kararlarını olumlu yönde etkileyecek ve dış ticaret dengemizin iyileşmesine katkı sunacaktır. Türkiye'nin hedefi bellidir: Daha güçlü üretim, daha fazla ihracat, daha fazla istihdam, daha fazla katma değer.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 7

Teklifimizin önemli düzenlemelerinden biri de transit ticaret ve nitelikli hizmet faaliyetlerinden elde edilen kazançlara yönelik vergi indirimlerinin kapsamının genişletilmesidir. Transit ticaret, küresel ticarete merkez ülke olmanın en önemli araçlarından biridir. Yurt dışından alınan bir malın Türkiye'ye getirmeksizin başka bir ülkeye satılması yani transit ticaret faaliyeti ülkemizin ticari kabiliyetini ve uluslararası bağlantı gücünü artıran bir alandır. Bu teklifle, İstanbul Finans Merkezi katılımcılarının transit ticaret faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlara yönelik indirim oranı da yüzde 50'den yüzde 100'e çıkarılmaktadır. İstanbul Finans Merkezi dışında fakat gösteren kurumlar içinse transit ticaret kazançlarının yüzde 95'i vergi dışı bırakılmaktadır. Ayrıca, nitelikli hizmet merkezleri için de benzer şekilde önemli kazanç indirimleri sağlanmaktadır. Burada temel hedefimiz, Türkiye'yi küresel ticaret yollarının ve finansal akışların merkezi hâline getirmektir. Transit ticarete güçlü olan ülkeler yalnızca mal hareketinde değil, finansmanda, sigortada, lojistikte, danışmanlıkta ve veri yönetiminde ticari organizasyon kabiliyetinde daha da büyük bir değer üretmektedir. Türkiye, coğrafi konumu, lojistik yapısı, limanları, hava yolu ağı, kara yolu bağlantıları ve büyüyen finansman sistemiyle bu alanda büyük bir potansiyel taşımaktadır. Bu potansiyeli değerlendirmek için vergi düzenlemelerini rekabetçi hâle getirmemiz gerekmektedir.

İstanbul Finans Merkezi, Türkiye'nin küresel finans mimarisinde en stratejik projelerden biridir. İstanbul, tarih boyunca tarihin, kültürün, medeniyetlerin ve sermaye hareketlerinin kesişim noktası olmuştur. Bugün biz bu tarihî mirası modern finansal yapısıyla birleştiriyoruz. İstanbul Finans Merkezi, hukuk altyapısı, vergi avantajlarıyla, finansal kuruluşlarla, uluslararası insan kaynakları, teknolojik yapılarıyla, stratejik vizyonumuzla Türkiye'nin, küresel finans merkezi olma iddiasını kurumsal karşılığıdır. Bu teklifle, İstanbul Finans Merkezi'nin küresel rekabet gücünü artıracak önemli düzenlemeler yapıyoruz. İstanbul Finans Merkezi'nin hizmet ihracat kazançlarına uygulanan yüzde 100 oranındaki kurumlar vergisi indirimi süresini 2031'den 2047'ye kadar uzatıyoruz. Ayrıca, katılımcı finansal kuruluşların finansal harçlardan muafiyet süresini beş yıldan yirmi yıla çıkarılmaktadır. Bu düzenleme, uzun vadeli hukuki öngörülebilirlik sağlamaktadır. Bir yatırımcı, finansal kuruluş ve uluslararası bir şirket yatırım kararı alırken yalnızca bugünkü avantaja bakmaz, önündeki on yılı, yirmi yılı da öngörmesi gerekmektedir. Ayrıca, İstanbul Finans Merkezi bünyesinde istihdam edilen ve yurt dışı tecrübesi bulunan personele sağlanan gelir vergisi istisna kapsamı da genişletilmektedir. Mevcut durumda sadece finansal kuruluş çalışanlarına tanınan bazı haklar, tüm katılımcı kurum personeline yaygınlaştırılmakta, bu da İstanbul Finans Merkezi'nin uluslararası yetenek için daha cazip hâle gelmesini sağlayacaktır.

Teklifimizin bir diğer güçlü yönü, teknoloji girişimciliğine yönelik düzenlemelerdir. Bugün küresel rekabetin en belirleyici alanlarından biri teknolojidir. Teknoloji üreten, veriyi işleyen, yazılımı geliştiren, yapay zekâdan biyoteknolojiye, finansal teknolojiden savunma teknolojisine kadar yenilikçi alanda söz sahibi olan ülkeler geleceğin ekonomisinde öne çıkacaktır. Türkiye son yıllarda teknoloji girişimciliğinde önemli bir ivme yakalamış, teknoparklarımız, AR-GE merkezimiz, genç girişimcilerimiz, yazılımcılarımız, mühendislerimiz ve yatırımcılarımız sayesinde güçlü bir ekosistemi oluşturmuştur. Ancak bu ekosistemin daha da büyümesi için finansmana erişimin kolaylaşması, nitelikli personelin teşvik edilmesi, şirket kuruluş maliyetlerinin azaltılması ve girişimcilerin büyüme aşamasında desteklenmesi gerekmektedir. Görüşmekte olduğumuz kanun teklifimiz bu alanda önemli adımları içermektedir. Teknoloji şirketlerindeki çalışan personele verilen pay senetlerindeki vergi istisna sınırı yıllık brüt ücretinin 1 katından 2 katına çıkarılmaktadır. Bu düzenleme, teknoloji şirketlerinde çalışan nitelikli personelin şirketin bünyesine ortak olmasını kolaylaştıracaktır. Bir teknoloji girişiminin en önemli sermayesi çoğu zaman fikirdir, emektir, yazılımdır, mühendisliktir ve ekip ruhudur. Çalışanların pay senedi yoluyla şirkete ortak edilmesi hem aidiyeti artırırken hem de girişimin büyümesi motivasyonu güçlendirecektir. Ayrıca, Teknogirişim Rozeti sahibi halka açık olmayan şirketlerin paya dönüştürebilir borç sözleşmesi yoluyla yatırım alanları kolaylaştırılmaktadır. Bu mekanizma, girişim finansmanda dünyada yaygın olarak da kullanılmaktadır. Böylece yatırımcı ile girişimci arasında finansman ilişkisi daha esnek hâle gelecek, erken aşama teknoloji şirketlerinin sermayeye erişimi kolaylaşacaktır. Bu, dünyada dijital şirket statüsündeki girişimlerin kuruluşundan itibaren üç yıl boyunca oda kayıt ücreti ve aidatlarından muaf tutulması öngörülmektedir. Bu düzenleme, özellikle genç girişimcilerin şirket kuruluşunda ve erken ödenen maliyetleri azaltacaktır. Bu gençlerimizin fikirlerini büyütmesini istiyoruz. Biz, gençlerimizin dünyaya açılan teknoloji şirketleri kurmasını arzu ediyoruz. Bu teklif, teknolojik girişimcilerimize "Devlet senin yanında." diyen güçlü bir mesajımızdır.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; teklifimizin bir diğer boyutu, kayıt dışı kalmış varlıkların millî ekonomiye kazandırılmasına yönelik düzenlemedir. Vergiye gönüllü uyumu artırmak amacıyla gerçek veya tüzel kişilerin yurt dışında bulunan veya yurt içinde olup kanuni defter kaydında yer almayan varlıkların sisteme kazandırılmasını teşvik etmektedir. 31 Temmuz 2027 tarihine kadar yapılacak bildirimlerde para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının millî ekonomiye dâhil edilmesini sağlayacaktır. Varlıkların devlet iç borçlanma senetleri veya kira sertifikaları gibi araçlarda tutulması süresine göre yüzde 0 ile yüzde 5 arasında değişen kademeli vergi oranı uygulanacaktır. Şartlara uyulması hâlinde bildirilen varlıklar için vergi incelemesi ve tarhiyat yapılmaması öngörülmektedir.

Bu düzenlemenin temel amacı, atıl duran kaynakların ekonomiye kazandırılması, yastıkaltında, yurt dışında veya kayıt dışı bulunan kaynakların finansal sisteme dâhil edilmesi, yatırımı, üretimi, sermaye piyasalarını ve kamu finansmanını desteklemesidir. Burada önemli olan nokta şudur ki: Ekonomik kaynakların kayıt sistemine girmesi hem finansal derinliği artırır hem de vergiye gönüllü uyumu güçlendirir. Biz kayıt dışı alanı daraltırken aynı zamanda ekonomiye de yeni kaynak kazandıran, makul, dengeli, teşvik edici yaklaşım teklif ediyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 8

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu vesileyle, kanun teklifimizin ihracatçılarımıza, girişimcilerimize, yatırımcılarımıza ve aziz milletimize hayırlı olmasını diliyorum. Başta Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere teklifin hazırlanmasında emeği geçen grubumuza, milletvekillerimize, bakanlıklarımıza, bürokratlarımıza ve vereceğiniz destek için Komisyon üyelerimize şimdiden teşekkür ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi sayın milletvekillerinden, önce grup sözcülerinden başlayacağız.

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Ben konuşacağım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Siz ilk olarak konuşacaksınız.

Buyurun, lütfen, Sayın Özlale.

Süreniz on dakika.

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, basınımızın değerli emekçileri, bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, size bir soru sormak istiyorum: Vergiye gönüllü uyumu nasıl sağlıyorsunuz yani "vergiye gönüllü uyum" dediğiniz zaman aklınıza ne gelir? Şu gelir: Vergi oranlarını düşürürseniz insanlar vergiye uyum sağlarlar, vergi mevzuatını kolaylaştırırsanız insanlar vergi uyum sağlarlar, ödenememiş vergiler için bir vergi yapılandırması getirirseniz insanlar vergiye uyum sağlarlar ama varlık barışının vergiye uyum sağlamayla hiçbir ilgisi yok arkadaşlar, hiçbir ilgisi yok. "Varlık barışı" dediğiniz şey şu: On sekiz senede 9'uncu kez kaynağı belli olmayan, kazancın kaynağı belli olmayan varlıkları siz affediyorsunuz. Şimdi, on sekiz senede 9'uncu kez varlık barışı getiriyorsanız insanları vergiye gönüllü uyuma hazırlayamazsınız, tam tersi olur. Düşünebiliyor musunuz, iki senede bir siz "Vergiden kaçındığınız, vergilendirmediğiniz, yastık altında tuttuğunuz, beyan etmediğiniz varlıkları siz getirin, ben bunlardan herhangi bir şekilde hesap sormayacağım, vergi de almayacağım." diyorsunuz. Böyle bir ortamda, on sekiz senede 9'uncu kez varlık barışının geldiği bir ortamda insanları, şirketleri vergi vermeye, doğru bir şekilde vergiyi ödemeye gerçekten ikna edebilir misiniz? Hayır. İki sene sonra bir tane daha varlık barışı gelecek, ondan iki sene sonra bir tane daha varlık barışı gelmiş. O yüzden de yani "vergiye gönüllü uyum" terimini bulan arkadaşları gerçekten tebrik ediyorum, bendeki izlenimi tam tersidir.

İkincisi, Sayın Gülsoy sunumunda şunu söyledi: "Atıl duran kaynakları ekonomiye kazandırmak." "Atıl duran kaynak" dediğiniz zaman aklınıza ne geliyo? Çalışmayan bir makineyi üretime kazandırabilirsiniz, atıl iş gücünü üretime kazandırabilirsiniz ama buradaki "atıl kaynak"tan kasıt, hepimiz de biliyoruz ki vergilendirilmeyen, ondan sonra, bir şekilde devletten kaçırılan bir varlık, ona "atıl duran kaynak" denmez. Arkadaşlar, bu kayıt dışı paradır ki Hazine ve Maliye Bakanlığının çok değerli yetkilileri de burada yani "Kayıt dışıyla mücadele ediyorum." deyip, ondan sonra kayıt dışı parayı "atıl duran kaynak" deyip onunla beraber de bir varlık barışına gitmezsiniz.

Ondan sonra, başka ne demişiz? "Kayıt dışında kalan varlıkların millî ekonomiye katkısı." İyi, güzel. Peki, gerçekten şu ana kadar vergisi verilmeyen, kazancı beyan edilmeyen bir faaliyet ne kadar millîdir arkadaşlar? Millîlik bu kadar ucuz bir şey midir? Değildir. Dolayısıyla, bu varlık barışı meselesini on sekiz senede 9 defa getiriyorsunuz ve 2008 yılından beri "Açıklayacağım." deyip açıklamadığınız vergi cennetlerini yine açıklıyorsunuz ve daha sonrasında o vergi cennetlerinden buraya gelen paranın kaynağını sormuyorsunuz. Bakın, on sekiz yıl önce Sayın Cumhurbaşkanı vergi cennetlerinin kaynağını, vergi cenneti olan ülkeleri açıklayacaktı ve buradan bir yüzde 30 stopaj da buraya o paranın getirilmesine imkân verecekti. On sekiz senedir bu ülkede vergi cenneti olan ülkeler açıklanmıyor ve maalesef de görüyorum ki bu yapılan düzenlemeyle beraber Türkiye bir nevi bir vergi cenneti hâline geliyor. 10 sekiz senede 9 defa siz varlık barışına gidip kaynağı belli olmayan kazançları vergilendirmezseniz, "Gel barışalım." dersiniz bunun adı bir şekilde, üstü örtülü bir şekilde "vergi cenneti" olur.

Bunun dışında, başka şeyler de var. Mesela, diyelim ki 50 milyonunu getirdi arkadaş, bir şirket getirdi 50 milyonunu, daha sonrasında da dedi ki: "Ben varlık barışından yararlanmak istiyorum." Ondan sonra incelemeye alındı, 40 milyon lira kayıt dışı bir kazanç tespit edildi. O arkadaş diyecek ki: "Ya, ben zaten paramı getirdim, bu kayıt dışı kazancı tespit etsen ne olur tespit etmesen ne olur?" O bakımdan, o zaman sizler gerçekten burada vergisini zamanında ödeyen ya da hakikaten çok zor duruma düştüğü için, yanlış ekonomi politikalarından dolayı vergi ve prim borcu yapılandırmasını bekleyen esnafı, küçük, orta ölçekli işletmeyi mağdur ederken öte yandan kazancının hiçbir şekilde beyan etmeyen, parasını yurt dışına kaçırıp daha sonra buraya getiren insanlara barış getirdiğiniz zaman vergide bir adalet ya da toplumda bir adalet maalesef sağlamış oluyorsunuz.

Şimdi, bakın, sadece geçen ay Hazine ve Maliye Bakanlığı 16.400 kişiye yazı gönderdi ve dedi ki: "Sizin harcamalarınızla, kredi kartı harcamalarınızla beyan ettiğiniz vergi uyumlu değil." ve ondan sonra, bugün vergi ve prim borcu yapılandırması bekleyenler aylık tam yüzde 3,7 faiz ödüyor. Böyle bir ortamda bu 16.400'ye senin kredi kartı harcaman ya da harcamanla beyan ettiğin gelir uyumlu değil derken sonra varlık barışıyla beraber geliyorsunuz. Arkadaşlar, burada belli ki tekrardan sıkışmış bir ekonomi var ve iki yılda bir aynı sebeplerden dolayı siz normalde kayıt dışıyla mücadele edeceğim deyip kayıt dışına kaçmayı özendiren bir kanun teklifiyle geliyorsunuz. Şimdi, burada bizim öğrenmek istediğimiz ve tutanaklara geçmesi istediğimiz şeylerden bir tanesi de şu: Yurt dışından getirilen para, bununla ilgili bir kara para incelemesi yapılacak mı? Bununla ilgili mutlaka tutanaklara geçecek olan bir açıklama istiyoruz çünkü bu bizim için önemli.

Şimdi, bir başka nokta da şu: Bütün dünyada Hürmüz krizinden sonra yolunu arayan bir sermaye var. Bu sermaye eğer nitelikli olduğu ölçüde ülkemize gelmesinde herhangi bir beis yok. Fakat ilgili kanun maddesi şöyle bir şey söylüyor arkadaşlar: "Yurt

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 9

dışında kazancının hiç kaynağını sormadan siz paranızı buraya getirin ve ben bundan vergi almayacağım, bunun hesabını, kaynağını sormayacağım." diyorsunuz yani bu tamamıyla, dünyadaki bütün oligarklara diyorsunuz ki: "Bu parayı dünyada nasıl kazandıysan kazan, benim için çok önemli değil, bu parayı yeter ki buraya getir." Ve bunun buradaki karşılığı, jargondaki karşılığı da döviz kazandırıcı faaliyet ya da döviz ülkeye getirici faaliyet oluyor. O zaman şimdi size bir soru sorayım: Bizim bugün bütün partilerin en hassasiyetle üzerinde durduğu konulardan bir tanesi nedir? Yasa dışı bahisle mücadele, öyle değil mi? Daha bugün yasa dışı bahisle mücadelede çok ciddi bir operasyon yapıldı ve birçok kişi gözaltına alındı. Biz de yasa dışı bahse karşıyız ama yasa dışı bahsin yasak olmadığı ülkelerde bizzat buradaki yasa dışı bahis çeteleriyle iş birliği yapan, onlara entegre olan yasa dışı bahis patronu ülkeye parasını getirirse biz onun kaynağını sormuyoruz. Ya, burada bir gariplik yok mu arkadaşlar? Biz burada yasa dışı bahisle mücadele ediyoruz, buradaki çetenin yurt dışında bağlı olduğu, entegre olduğu sistemin başındaki yasa dışı bahsin patronu ülkeye parasını getiriyor ve biz onun kaynağını merak etmiyoruz. Bununla ilgili mutlaka bir açıklama yapmanız gerekiyor.

Devam ediyorum, İstanbul Finans Merkeziyle ilgili... İstanbul Finans Merkezinin Abu Dabi ya da Dubai'nin yerini almasını biz tabii ki isteriz ama bunun için biraz da Abu Dabi, Dubai ya da Singapur modellerinden bahsetmemiz gerekiyor. Şimdi, oraya baktığınız zaman, yirmi yıl boyunca istikrarlı bir döviz kuru, yüzde 2-3'ten daha fazla olmayan bir enflasyon, son derece net bir vergi mevzuatı ve kanun var. Bunların hiçbir tanesini getirmeden, makroekonomik istikrarı sağlamadan, aylık enflasyonun yüzde 4 olduğu -Dubai'deki ya da Abu Dabi'deki yıllık enflasyondan daha yüksek- bir yerde sizler İstanbul Finans Merkezinin cazibesini artıramazsınız. Güvenlik gerekçesiyle şirketlere el konulabildiği bir ortamda nitelikli yabancı bir yatırımcıyı İstanbul Finans Merkezi ya da Türkiye'de yatırım yapmaya çok zor ikna edersiniz.

Nitelikli hizmet merkezleri... Şimdi, burada da birkaç tane soru var. İlk başta tabii ki buraya biz nitelikli iş gücünün gelmesini isteriz, nitelikli hizmet merkezleri yoluyla şirketlerin burada faaliyetlerini devam etmesini isteriz. Burada benim Sayın Gülsoy'dan yani kanun teklifini veren arkadaşlardan isteğim şu: Nitelikli hizmet merkezinin bize geniş bir tanımını yapar mısınız? Bunun içerisinde hangi meslek kolları var, bu meslek kollarında hangi kişileri istihdam edeceğiz? Şöyle bir şey söyleyeyim size: İstanbul Finans Merkezi ve onun hemen yanında 2 tane şirket, birbiriyle rekabet eden iki tane şirket düşünün. Bir tanesi Türk sermayeli olsun, bir tanesi nitelikli hizmet merkezi unvanını alsın. Şimdi, siz bir nitelikli çalışan olarak nerede daha rahat istihdam edilirsiniz? Nitelikli hizmet merkezi belgesi alan dolayısıyla size çok fazla vergi avantajı sağlayan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Sayın Başkanım, bu sırada, ben partim adına konuştuğum için yirmi dakika konuşma sözü almıştım.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Yok, onar dakika zaten.

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Sözcüler de mi onar dakika?

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Evet, evet.

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Tamam.

O yüzden, ben burada, çalışanlar açısından ve şirketler açısından Anayasa'daki eşitlik ilkesinin ciddi anlamda tahrip edildiğini söylüyorum.

Son olarak da imalatçı ihracatçılar ve ihracatçılar için kurumlar vergisi avantajı var; tabii ki bu olumlu. Yalnız şu konuda dikkatinizi çekeyim: Burada sizin de aranızda, AK PARTİ'li arkadaşların arasında da hem imalat sanayisinde hem ihracatçılarla beraber çalışan çok değerli, kıymetli vekiller var. Neden dışarıdan, yurt dışından sermaye getirmeye ilgili bütün kanun hükümleri 1/1/2026'dan itibaren başlarken imalat sanayi için bu öngörülen kurumlar vergisi indirimi 1/1/2027'den itibaren başlıyor? Hemen başlatın. Bizler imalat sanayisinin gelişmesini istemiyor muyuz? İmalat sanayisine dayalı bir ihracat rekabetçiliği geliştirmek istemiyor muyuz? Diğer bütün finansal sermayeye avantaj sağladığınız düzenlemeleri 2026'nın başında başlatırken imalat sanayisine verdiğiniz ve bizim de desteklediğimiz bu indirimleri neden 2027'de başlatıyorsunuz?

Son olarak, varlık barışıyla ilgili tek bir şey daha söylemek istiyorum. Varlık barışı 31 Temmuz 2027'de bitiyor. Şöyle bir durum ortaya çıkıyor arkadaşlar, 31 Temmuz 2027'den sonra bir seçim olacak ve seçimle beraber bizler iktidarın değişeceğini düşünüyoruz. Şöyle bir durumla karşı karşıya kalacağız: Bizler iktidarı devraldıktan sonra, geçmişte kayıt dışı faaliyette bulunduğunu tespit ettiğimiz, kazancını beyan etmediğini tespit ettiğimiz kişilerle ilgili inceleme başlatamayacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Bitiriyorum Sayın Başkanım.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Buyurun.

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Aslında, şöyle bir şey: Seçimlerden hemen önce, sizler kayıt dışı faaliyette bulunan, ondan sonra parasını bir şekilde yurt dışından getiren insanları bizim incelememizden uzaklaştırıyorsunuz, onu imkânsız hâle getiriyorsunuz. Bununla ilgili de kanun teklifi veren sayın vekilden ben bir açıklama bekliyorum diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim Sayın Özlale.

Sayın Hakkı Saruhan Oluç, buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, şimdi bir soru sorarak başlamak istiyorum. Bir uygulama belli aralıklarla sürekli tekrarlanırsa bu uygulama istisna sayılabilir mi? Sayılamaz değil mi? İstisna, hakikaten çok özel anlarda yapılan ve sonuç alınması beklenen bir uygulama. Niye

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 10

bunu söylüyorum? Bakın, 2008, 2013, 2016, 2018, 2019, 2020, 2022; bildiklerim bunlar. 2008'den 2022'ye kadar bu varlık barışı sürekli uygulanan bir hâl olmuş, sürekli, istisna değil yani belli aralıklarla uygulanıyor. Teorik olarak baktığımızda, varlık barışı kriz dönemlerinde başvurulabilir bir araç olarak değerlendirilebilir ama Türkiye'de bu uygulama AK PARTİ iktidarı döneminde giderek ekonomik politikalarının kalıcı bir parçası hâline gelmiş vaziyette ve şimdi yine karşımızda. Varlık barışı artık acil bir durum aracı değil ekonomik modelin yapısal bir bileşeni olmuş bu iktidar döneminde ve bir kez daha bununla karşı karşıyayız. Şimdi, bu ciddi bir sorun, kısa vadeli bir çözüm bu, uygulamalardan da görüyoruz, uzun vadeli değil bu çözüm. Uzun vadeli ve yapısal olan çözüm modellerini de atılması gereken adımları da ciddi bir biçimde engelleyen bir uygulama olmuş yani üretken yatırımlar açısından baktığımızda da öyle, adaletli bir vergi reformu çıkarmak açısından baktığımızda da öyle, gelir dağılımında adaleti sağlamak açısından baktığımızda da aynı şeyi görüyoruz. Şimdi, bu ciddi bir sorun, bunu bir kere özellikle belirtmiş olmak istiyorum. Peki, nedir çözüm? Hep konuşuyoruz bunu ama biraz sonra ona da geleceğim... Türkiye vergi adaletsizliğinin o kadar yaygın ve yüksek olduğu bir ülke ki bunu her seferinde, vergiyle ilgili her torba geldiğinde bir kez daha tartışıyoruz ve hiç kimse de burada "Türkiye'de vergi adaletsizliği yoktur." diyemiyor yani Sayın Bakan dâhil olmak üzere vergi adaletsizliğinin çok büyük olduğunu biliyoruz ve şimdi bir kez daha bu vergi adaletsizliği duygusunu güçlendirecek bir teklifle karşı karşıyayız. Sayın Vekil gerçekten sunarken "Vergiye gönüllü uyma." dedi; çok önemli bir şey bu gerçekten. Özellikle vergi konusunda çok ciddi aşamalar kaydetmiş olan ve belki de örnek alınması gereken ülkeler var, Avrupa'da da bu açıdan böyle ülkeler var. Gönüllü uyum sağlamak önemli. Tam tersine, bu adım gönüllü uyum sağlamayı değil, adaletsizliği artırmayı öngörüyor esas itibarıyla; bu ciddi bir sorun, bunu özellikle vurgulamış olayım yani yurt dışında bulunan veya kayıt dışı tutulan servetin ülkeye getirilmesini teşvik eden bir politika. Kısa vadeli paraya ihtiyaç var, o para gelsin ama bunu sıklıkla tekrar etmeye başladığınızda ekonomik, mali ve hukuki açıdan ciddi tartışmalar ortaya çıkaran bir durumla karşı karşıyayız yani dediğim gibi, istisna olmaktan çıkmış, kalıcı bir ekonomik yönetim refleksine dönüşmüş vaziyette AK PARTİ iktidarı döneminde bu.

Şimdi, varlık barışının en önemli sorunlarından biri, bu açıdan baktığımızda, vergi adaleti ve toplumsal eşitlik algısını zedelemesidir; çok önemli bir şey bu çünkü bu düzenlemelerden dolayı kayıt dışı servetin düşük maliyetlerle sisteme dâhil edilmesi sağlanıyor, bu da vergisi stopaj yoluyla kaynağında kesilen emekçiler ile vergisini düzenli şekilde ödeyen yurttaşlar açısından baktığımızda, mükellefler açısından baktığımızda, vergi uyumunu teşvik etmek değil, tam tersine, cezalandırıcı bir psikoloji yaratıyor yani bu ciddi bir sorun, bazı kesimler için bir tür fiili af anlamına geliyor bu uygulama aslında ve eşitlik ilkesini de ciddi şekilde zedelemiş oluyor, onu da belirtmek istiyorum. Verginin yükünü taşıyan -rakamların hepsi sizde daha fazla var bende olduğundan- emekçiler açısından, işçiler açısından, dar gelirli olanlar açısından baktığımızda çok ciddi bir eşitsizlik duygusu geliyor yani bu istisna ve muafiyetlerin ciddi bir sorun yarattığı çok açık ortada. Vergi ahlakı açısından da sorun yatıyor. Vergi ahlakını siz sadece hukuki yaptırımlarla sağlayamazsınız, aynı zamanda adalet duygusunun gelişmesiyle biçimlenir vergi ahlakı ama sık sık çıkarılan bu tür düzenlemeler bu algıyı da aşındırıyor; bu da çok açık ortada. Genellikle döviz ihtiyacının olduğu dönemlerde bu varlık barışı düzenlemesi hep gündeme gelmiş, baktığımızda diğer dönemlerdeki düzenlemelere bunu da görüyoruz yani bu geçici bir rahatlama sağlıyor belki ama kalıcı bir çözüm değil, çok açık, kalıcı bir çözüm değil.

Şimdi, genellikle getirilen bu varlıkların önemli bir kısmı finansal varlık olarak sistemde kalıyorlar, bir süre sonra yeniden yurt dışına çıkıyorlar, bu uygulamalar da o dönemlerde görülmüş yani yapısal sorunları çözmek yerine sadece zaman kazandıran bir köprü işlevi görüyor bu varlık barışı meselesi; bu ciddi bir sorun ve bu varlık barışının sıklıkla -biraz evvel yılları söyledim- çıkmasıyla da ekonomideki aktörlerin gelecekte yeni bir barış düzenlemesi çıkabileceğine dair öngörülerini geliştiriyor. Dolayısıyla, kayıt dışına yönelme de bundan sebepleniyor esas itibarıyla baktığımızda; bu da ciddi bir sorun, bunu da tartışmak gerekiyor. O nedenle, bu tür adımların biz yanlış adımlar olduğunu düşünüyoruz, yapısal değişimler sağlamayan adımlar olduğunu düşünüyoruz, kısa vadede rahatlama ama uzun vadede belirsizlik yaratan adımlar olduğunu düşünüyoruz; o açıdan eleştirilerimizi dile getirmek istedim. Uzun vadede yapılması gereken şey, sizler de çok iyi biliyorsunuz ki vergi adaletini sağlamak bu ülkede, kurumsal güven ve ekonomik yapı açısından sorunlar barındırmayan önlemler almak, bunların yapılması gerekiyor ama bu atılan adımların bununla ilgisi yok. Çözüm... Çok kısa birkaç şey söyleyip toparlamak istiyorum. Hani hep konuştuğumuz şey, büyük bir adaletsizlikler ülkesi hâline gelmiş vaziyette Türkiye maalesef yani gelir dağılımı adaletsizliği var, vergi adaletsizliği var, bölüşüm adaletsizliği var, servet eşitsizliği var; say say bitmez bu adaletsizlikler ekonomi açısından baktığımızda ve bunu değiştirmenin yolu da -en önemli yollarından biri diyeyim, tek yolu değil elbette ki- vergi adaletsizliğini giderecek bir vergi reformunu yapmak ama iktidar ısrarla bunun uzağında duruyor. Tam tersine, bu adaletsizliği derinleştirecek adımlar atıyor. Vergiyi sadece devletin boşalmış olan kasasını dolduran teknik bir araç olarak görmeye başladığınızda yanlış bir iş yapıyor olursunuz çünkü değildir öyle yani vergi bir toplumun nasıl bölüştüğünü, kimin yük taşıdığını, kimin ekonomik açıdan korunduğunu gösteren en çıplak ve açık göstergelerden bir tanesidir. Bu yönüyle baktığımızda vergi belki de modern devletin meşruiyetinin temelidir diyebiliriz. Bu, bütün dünya için geçerli olan bir şey. Yani yurttaş ile devlet arasındaki görünmez ama en güçlü sözleşmedir vergide adalet ama bizde büyük bir adaletsizlik var. Dolayısıyla, bu aynı zamanda siyasal bir ilişkidir, ahlaki bir ilişkidir. Yurttaş vergi öder, devlet ise bu kaynağı adil, şeffaf ve kamusal yarar doğrultusunda kullanma sorumluluğu taşır. Bizde öyle mi oluyor? Öyle olmuyor. Yani bu denge çok uzun zamandır bozulmuş vaziyette Türkiye'de ve bu dengenin yeniden kurulabilmesi için de herhangi bir adım maalesef atılmıyor, bunun özellikle altını çizmek istiyorum. O nedenle, bu varlık barışıyla ilgili gelmiş olan bu torbada çok ilkesel ve temel itirazlarımız var. Tabii ki görüyoruz ve anlıyoruz yani...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 11

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Toparlıyorum Sayın Başkanım.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Teşekkür ederim.

Orta Doğu'daki savaş ortamı uzun yıllardır sürüyor yani yeni değil, daha önce Irak, sonra Suriye, şimdi İran, sadece İran da değil, Lübnan ve çevresi de dâhil olmak üzere çok tuhaf bir an yaşanıyor tarihsel olarak baktığımızda ve bunun ekonomide yarattığı ciddi sorunlarla karşı karşıya bulunuyoruz, bunu hem bölgenin bir parçası olmaktan dolayı hem de ekonomik ilişkilerimiz açısından baktığımızda görüyoruz; ihracat açısından baktığımızda görüyoruz, ithalat açısından baktığımızda görüyoruz, turizm açısından görüyoruz, cari açık açısından görüyoruz. Bu savaşın yarattığı birçok sorun var ve bunlar ekonomide ciddi zorlanmalara neden oluyor ve olacak da bundan sonra, bunun da farkındayız. Fakat yani bu ortamda biz biraz kaynağı da belirsiz olmayan, kara parayı da içeren bir meblağı Türkiye'ye nasıl çekebiliriz çabasının uzun vadeli bir çaba olmadığı kanaatindeyiz, bunu özellikle vurgulamak istiyorum çünkü bu savaşın ne kadar süreceği belli değil. Irak savaşından bugüne kadar gelirsek uzun yıllardır devam eden bir bölgesel sorunla karşı karşıyayız, özellikle küresel güçlerin yarattığı bir bölgesel sorunla karşı karşıyayız, emperyal güçlerin yarattığı bir sorunla karşı karşıyayız ve tabii ki İsrail'in çok ciddi bir bölge gücü olma kaygısıyla yarattığı katliamlarla karşı karşıyayız. Bunlar çok ciddi sorunlar elbette ama bu sorunlara karşı mücadeleyi böyle küçük fırsatçı adımlarla değerlendirerek aşmak fikrinin çok gerçekçi bir fikir olmadığını bir kez daha vurgulayalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Bitiriyorum Sayın Başkanım.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Yapılması gereken işlerin başka adımlar olduğu kanaatindeyiz. Bunu bir kere yaşadık Türkiye, FATF ve gri liste meselesini. O zaman gri listeye alınma nedenlerine baktığımızda birçok konu gündemdeydi ve esas olarak tabii ki uygulanmış olan varlık barışını hedef alan bir durum değildi bu FATF raporlarındaki ifadeler. Kaynağı yeterince sorgulanmadan sisteme giren varlıkların finansal şeffaflık standartlarıyla çelişki yarattığından söz ediyordu esas olarak FATF gri listeye alırken. Umarım, tekrardan bu tür sorunlarla bu iktidar karşı karşıya getirmez Türkiye'yi. Çünkü bir kere getirdi, evet, çıkması için çok çaba sarf etti fakat bu tehlike varlığını sürdürüyor, özellikle Orta Doğu'daki sermaye açısından, birikmiş varlıklar açısından baktığımızda. Kara paranın her türlü gayriahlaki, içinde uyuşturucudan aklanmış paralar dâhil olmak üzere her türlü işin döndüğü bir bölgeden Türkiye'ye para getirerek krizi aşma fikrinin ne kadar gerçekçi olacağını önümüzdeki yıllarda hep birlikte göreceğiz.

Dinlediğiniz için teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Oluç, teşekkür ederim.

Sayın Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Sayın Bakan Yardımcısı, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, bir kanun teklifi var önümüzde fakat toplumun hem Parlamento olarak bizden özellikle de tabii iktidar kanadından aslında beklediği bazı şeyler var ama bu kanun teklifinde biz onları göremiyoruz. Şimdi, yıllık enflasyon hedefi ilk dört ayda neredeyse gerçekleşmiş, asgari ücretli dolayısıyla bir güncelleme bekliyor, bir mekanizma bekliyor bununla ilgili, böyle bir şey burada yok. Esnaf çok sıkıntıda, destek bekliyor ama en azından vergi ve sosyal güvenlik borçlarıyla ilgili yapılandırma, kolaylaştırma bekliyor, taksit sayısının artırılmasından bahsetmiyorum, orada faizlerin bir miktar aşağı çekilmesi, cezaların aşağı çekilmesini ve bir rahatlama bekliyor maalesef o burada yok. Çalışanlar vergi dilimleriyle ilgili o haksız olarak adı konulmamış vergi yükünden kurtulmak istiyor, orada bir rahatlama istiyor, bunlar da maalesef burada yok. Çiftçi mazot desteği istiyor, oradaki KDV'nin düşürülmesini istiyor, o yok. Vergisini zamanında, düzgün ödeyen mükellefler bir takdir istiyor, bir teşvik istiyor yüzde 5 var onu biliyoruz ama bunun hiçbir şey ifade etmediğini de hepimiz biliyoruz. Bunlar maalesef yok ama olan şey nedir, getirilen şey nedir? Aslında geçmişte de yapılan, Türkiye'yi tamamen sıcak paraya mahkûm etmiş bir zihniyetin ortaya koyduğu bir kanun teklifiyle karşı karşıyayız.

Şimdi, aslında hem kanun teklifinin içeriğine baktığımızda, yani gerekçeyle o kadar çok zıtlıklar taşıyor ki değerli arkadaşlar, az önce Ümit Bey'de bir miktar bahsetti bundan. Mesela, vergiye "Gönüllü uyum." deniliyor gerekçede fakat yapılan şey tamamen vergiye gönüllü uyumu bozacak bir şey. Yani "Kaçır parayı ben sana daha sonra imkân vereceğim." demek. Bunun başka bir şeyi yok. Yani bugün kaçırana da bir sene sonra, iki sene sonra tekrar ödüllendireceğim demektir. Sonra "üretim" deniliyor, Seyfi Bey'de "üretim" dedi. Allah aşkına şurada bana üretimi artıracak bir şey söyleyin? "Parayı getir." dediğiniz para şurada üretime giderse, yatırıma dönüşürse diye bir kaydınız var mı? Yok. Para ülkeye gelsin "Yurt dışında kazandığın kazancından yirmi yıl vergi almayacağım." diyorsun belli şartlarda. Bunun bir üretime sokulmasını söylüyor musunuz? Yok. Burada üretim nerede var? Gerekçede üretim güzel laflar bunlar da.

Atıl kaynakların ekonomiye kazandırılması. En büyük atıl kaynak yüzde 31,5'lük atıl istihdamdır arkadaşlar. Bu atıl istihdamın azaltılmasına yönelik bir şey mi getirdiniz? Dolayısıyla, böyle baktığınız zaman gerçekten gerekçe tamamen farklı şeyler söylüyor, kanunun içeriği tamamen farklı şeyler söylüyor. Şimdi, varsa yoksa herkesin ağzında savaştan sonra Dubai meselesi çıktı, Dubai'den kaynak oluk oluk Türkiye'ye gelecek. Ne yaparsa? Türkiye vergilerini düşürürse. Allah, Allah! Ya, bununla ilgili bana bir tane ampirik çalışma gösterin arkadaşlar? Dünyada bu paraların aktığı yerlerde -tamam mı- verginin temel faktör olduğu, temel unsur

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 12

olduğuna ilişkin bir tane çalışma gösterin bana ya? Yok. Dün söyledik, bir vesileyle hukukun üstünlüğünde 118'inci sırada olan, Yolsuzluk Algı Endeksinde yolsuzluğun en fazla olduğu 124'üncü ülke olan, Hükümet yetkilerinin sınırlandırılmasında 143 ülke içerisinde 136'ncı sırada olan, basın özgürlüğünde 180 ülke içerisinde 159'uncu sırada olan, hiçbir mülkiyet güvencesinin olmadığı, isteyen malına istediği an çöküldüğü bir ortama hangi para gelir arkadaşlar, kara paranın dışında, hangi helal para gelir? Yani bu para zamanında Dubai'ye gitti de niye bize gelmedi? Buna bir bakmak lazım, bunun nedeni ne? Yani sorun var da biz çareyi yanlış yerde arıyoruz, böyle bir şey olamaz. Dolayısıyla, bunun elbette vergide bir unsurdur, onu inkâr etmiyorum ama bunu sanki temel bir unsurmuş gibi, oradan bütün para akışı kaçacak ve Türkiye'ye gelecekmiş gibi bir varsayım ile hareket ediliyor, bu çok yanlış, çok yanlış. Bunlar tamamen mazeret, bunlar tamamen uydurma. Kafaya konulmuş, birileri bu ülkeye para getirecek. Evet, para gelecek. Bu ülkeden kaçırılan; yolsuzlukla, hırsızlıkla, milletin hakkını bir kısmını dışarıya götürmüş, onların bir kısmına şimdi Türkiye'de güvence aranıyor, bunun başka izahı filan yok değerli arkadaşlar, kimse kusura bakmasın. Yani, tabii ben burada bürokrasiyi filan suçlamak istemiyorum, hiç kimseyle bir temasım olmadı ama benim bildiğim maliye bürokrasisi, hazine bürokrasi, planlama bürokrasisi bu tür şeylere sıcak bakmaz çünkü bunlar yanlış işler. Bu yanlışlar Türkiye'yi bugüne getirdi. Az önceki endekslerdeki sıralamamız, küresel ölçekteki sıralamamızı söyledim. Bu nedenle geldik.

Mesela bir tane endeks daha söyleyeyim: Küresel Finans Merkezleri Endeksi. Genel Müdürü de burada, buna cevap versin bakalım. Şimdi, biz, 2009 yılında bununla ilgili bir strateji belgesi hazırladık, ben bu işle ilgili 2009'dan 2015 yılına kadar çalıştım. Tamamen teknik koordinasyonunu yürüten kişiydim. İlk sıralamamıza 2009'da girdik, Küresel Finans Merkezleri Endeksi'nde İstanbul 72'nci sırada girdi. Biz anlattık, İstanbul'u değil, Türkiye'yi anlattık. İstanbul Ataşehir'deki binaları anlatmadık arkadaşlar, tamam mı? Bunu bir gayrimenkul projesi olarak gören zihniyetin getirdiği sıralamayı söyleyeceğim şimdi. Biz bunları anlattık, biz onlara "Biz bu lokasyona vergi avantajı sağlayacağız, şöyle bir şey yapacağız." demedik ki "Bu bir Türkiye projesidir." dedik; Türkiye'yi anlattık, Türkiye'yi nasıl nereye götüreceğimizi anlattık. Elbette vergi enstrümanlarını da kullanacağımızı söyledik ve Türkiye 72'nci sıradan girdiği sıralamada 2014 yılında 42'nci sıraya kadar yükseldi. Ondan sonra ne oldu? Diğer yılları saymıyorum, şu anda 101'inci sırada arkadaşlar, 101'inci sırada. Bu meseleyi, İstanbul'un finans merkezi olması meselesini Ataşehir'deki gayrimenkul projesi olarak görürseniz, etrafı çitlerle örülmüş bir alana vergi teşvikleri getirmek gibi bir saçmalık yaparsanız geleceği yer burası bunun. Hani diğer, Türkiye'nin genelindeki sorunların dışında buna has sorunları söylüyorum. Zaten mülkiyet güvencesinin olmadığı bir yerde bir yerim finans merkezi filan olması diye bir şey olamaz. Yani yanlış işler yapılıyor, şimdi bu yanlışların bir kısmı... Gerçi bir tane teşvik, en azından İFM'nin de dışına çıkarılıyor, o en azından iyi ama yine İstanbul Finans Merkezi'ndeki işte bilmem ne istisnası 2047 yılına kadar uzatılıyor. Böyle şeyler olmaz ya, bunlar yanlış işler. Bu yanlış Türkiye'yi batırdı, İstanbul'u da bir finans merkezi olmadan uzaklaştırdığı, aynı yanlışta ısrar ediyor. Niye? Birilerinin kârı var bu işte arkadaşlar. Türkiye bireysel menfaatler üzerinden yönetilir hâle geldi. Kimin kârı var? Kimi zaman bürokratin, kimi zaman siyasetçinin, kimi zaman bir meslek odası başkanının, bilmem neyin kârı var diye Türkiye'de politikalar yapılıyor, kanunlar yapılıyor, maalesef böyle.

Şimdi bakıyoruz, Mehmet Şimşek, Sayın Şimşek, ciddi de kendisine bir avans da verdik. Yani "İrrasyonel -hakikaten- politikalarla Türkiye kurtarılacak." dedik. Neler ortaya koydu? Burada geldi, bütçede geldi bize neler anlattı? Mesela biz "Ya, bakın, bu programın bütün yükünü belli bir kesimin üzerine sadece garip gurabanın üzerine veya geniş halk kitlenin üzerine yığıyorsunuz. Kurumları ve zenginleri çok fazla vergilendirmiyorsunuz." filan dedik kendisine. O da, daha sonra bize savunma olarak bu kurumlar vergisinin artırılmasını söyledi, tamam mı? Şimdi, kurumlar vergisi ne oluyor belli alanlarda? Tamam, ihracatçının -birazdan detaylarda gireceğim ona- zor durumda olacağını ilk söyleyen kişilerdenim ben şu Parlamentoda. Daha hiç kimsenin ihracatçıyla ilgili bir gündemi yokken, sanayiciyle ilgili bir gündemi yokken. Ama bu, bu mu olmalı? Şimdi, bir söylediklerinize bakacaksınız, bir de yaptığınıza bakacaksınız, birinci çelişki bu. Temel politikalarla ciddi çelişki var.

"Dolaysız vergileri artırıyoruz." deniliyor, şu anda getirilenlerin tamamı dolaysız vergilerin azaltılmasına ilişkin arkadaşlar, hem kurumlar vergisi hem diğerleri. "Bu bağlamda istisnaları azaltıyoruz." dedi Sayın Şimşek. Gelir İdaresi Başkanının 100 sayfalık bir çalışması sızdı, orada da bunlar vardı, çok güzel çalışmaları. Ben bürokrasiyi takdir ediyorum, tebrik ediyorum ama bunları oluşturacak siyasi irade daha Parlamente'ye gelmeden yukarıda oluşmuyor. Şimdi getirdiğiniz her şey istisnaları artırmaya yönelik. Ya azaltacağım diye yola çıkıyorsunuz, artırmak gibi bir yola koyulursunuz, bunları anlamak mümkün değil. "Kayıt dışılıkla mücadele edeceğim." denildi, mücadele de ediliyor, kendilerine de destek verdik. İkazlarımız oldu elbette, bakın, şurada çok fazla üzerine gitmeyin, şöyle yapın, böyle yapın şeklinde hani mükelleflerin itibarına oynamadan bu işi yapın filan. E, şimdi, kayıt dışılığın en fazla önünü açacak düzenlemeleri de burada getiriyoruz. Dolayısıyla, temel politikalarla çok ciddi bir çelişki var, bu çelişkileri görmemiz lazım.

Şimdi, bu varlık barış meselesinde belki çok fazla, aslında, hani, derli toplu burada konuşsak, maddelerde az konuşsak iyi olur ama bilmiyorum, Sayın Başkan ne kadar müsamaha edecek. Yani gerçekten ben sormak istiyorum: Bu parayı nereden bekliyoruz? Kimin parası gelecek, kim getirecek bu parayı? Yani önce bir defa Türkiye'den kaçan paraya engel olalım. Az önce söylediğimiz gibi, buradaki makroekonomik istikrarsızlıklardan dolayı, mülkiyet güvencesinin olmamasından dolayı insanlar paralarını yurt dışına mümkünse çıkartmaya çalışırken buraya kim parasını getirecek, kim buraya helal para getirecek, bunu bir söylesinler. Nereden bu şeyi yapacağız, artık yoksa "Buradan çıkan bir kısım paralar yurt dışı daha güvensiz hâle geldi, en iyisi artık Türkiye'de biz her türlü kontrolü sağladık. Burada kontrollü bir şekilde ülkeye getirelim bu parayı." mı denildi? Kendi çıkarlarını mı düşünüyorlar, ülkenin çıkarlarını mı düşünüyorlar, bunları görmemiz lazım. Bu kaynağı belirsiz para meselesiyle Türkiye tekrar gri listeye baş başa

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 13

birakılacaktır. Yani soruşturmayacağım, incelemeyeceğim, daha öncekilerde de verildi, o zaman da eleştirdik. Ya, Allah aşkına, değerli arkadaşlar, biraz da bu ülkede dürüst mükelleflere, ahlaklı mükelleflere de bu güvenceyi verelim ya. Sen vergini düzgün veriyorsun, sana hiçbir inceleme yapmayacağım diye ama biz gidiyoruz, bunlara veriyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Değerli arkadaşlar, bakın, bir zaman Türkiye yine AK PARTİ hükümetleri döneminde sıcak parayı engellemek için tedbirler alıyordu biliyor musunuz? Yani, sıcak para gelmesin, bizim doğrudan yatırıma ihtiyacımız var; öyle bir Türkiye'de nereye geldik? Şimdi sıcak para için kanun çıkartıyoruz. Sıcak para gelsin, ne olursa olsun gelsin, ya, Hazreti Mevlana'yı geçtik ya "Ne olursa olsun, yine gelsin." denilen bir anlayışla bir ülkeyi yapamayız, bundan bir şey çıkmaz. Bu sıcak para bugün böyle gelir, burada aklanır, yarın en küçük risk gördüğü zaman da çeker gider arkadaşlar. Girdiği zaman da problemdir, çıktığı zaman da problemdir. Kalıcı, sağlıklı finansman, evet, finansman ihtiyacımız var, kaynak ihtiyacımız var, kabul ediyorum, maalesef bu kaynak sorununu yirmi beş yılda bu iktidar çözemedi ama sıcak parayı ödüllendirecek bir şey olmaz, bundan bir şey elde etmek mümkün değil. Tarihlere bakılırsa zaten bunun seçime dönük bir şey olduğu da çok net bir şekilde ortada. Bunun yatırıma dönüşmesini sağlayacak tedbirler almamız lazım. Teşvik vereceksek, vergi indirimi, birtakım istisnalar yapacaksak yatırıma dönüşmesi kaydıyla yapmamız lazım. Bakın, bunların hiçbirisi yok. Geçmişte sermayeye eklenmesi vardı, şu anda o bile yok. Getir, bankaya hazine kâğıdına yatır. Yani bakın, Türkiye o kadar kötü yönetiliyor ki tamam mı hazine kâğıdına yatır parayı, şu kadar tut, hiçbir şekilde sana bir hesap kitap sormayacağım diyoruz.

Şimdi, mesela, şu 10'uncu madde, bu varlık barışıyla ilgili maddenin sekizinci fıkrası, değerli arkadaşlar, biraz detay, belki maddede konuşmak uygun olurdu ama şimdiden biraz da söyleyelim, yanılıyor da olabilirim, orada şöyle bir şöyle bir durum var: Bugün, yani şey yapıyoruz biz, matrahını azalt tamam mı, bugünden vergi kaçır, daha önünde bir buçuk yıl 2027'nin 7'nci ayına kadar vakit var, hatta uzatma olursa 2028'e kadar vakit var, ondan sonra kaçırıldığı parayı daha sonra bir miktar da buradan bir bildirim yap, para getir, para göster, tamam mı kaçırıldığı para kadar işte buna hemen hemen eş bir şey olması durumunda kaçırıldığı yanına kalsın diyoruz. Daha doğrusu şunu söylemeye çalışıyorum: Şimdi, bir vergi incelemesi yapılacak, bugün mükellefiz, bir kurumlar vergisi mükellefi, bu kanun çıktıktan sonra gözünü karartacak, matrahını düşük gösterecek. Yarın bir gün vergi incelemesi için birisi gider, bir müfettiş orada denetim elemanı fark bulursa, matrah farkı ondan sonra diyecek ki, "Bakın, evet, sen burada -atıyorum- 1 milyar lira matrah farkı buldun, zaten ben de 1 milyar lira bu kapsamda para getirdim buraya." Bunu hemen getirmeyecek. Ne zaman getirecek? Diyelim ki bu sürenin sonuna doğru bildirimde bulunacak, işte iki ay süre içerisinde parayı bir yere yatıracak. Dolayısıyla, yakalanırsa bu, yakalanmazsa zaten kaçırıldığı vergi yanında kalacak. Yakalanırsa da kaçırıldığı vergiye herhangi bir şey yok, oradan, matrah farkından vergi alamayacağız çünkü onu söyleyecek bize, kanun bu yetkiyi veriyor. Ha, bu mahkemelerle ilgili geçmişte olan bir şeyden kaynaklanan durumları çözmek için yapılmış olabilir ama lütfen dikkatli olalım. Ya, ben bu söylediğimde yanılıyor da olabilirim ama buna bir bakılsın.

Özetle şunu söylemeye çalışıyorum: Yani genel olarak zaten bu kayıt dışılığı teşvik edecek bir şeydir çünkü bu yıl çıktıysa iki yıl sonra bir daha çıkacak anlamı taşır ama onun dışında, daha spesifik olarak ve geçmişte olmadığı şekilde burada kayıt dışılığı teşvik edecek, düşük matrah göstermeyi teşvik edecek bir unsur da madde kendi bünyesinde barındırıyor. Bunu görmemizin ben faydalı olacağını düşünüyorum.

Şimdi, dolayısıyla Sayın Mehmet Şimşek "İstisna ve muafiyetleri azaltacağım." derken aslında birçok yönüyle değerli arkadaşlar, doğru bir şey söylüyordu. Şunu hepimiz biliyoruz: Ben idaremi suçlamak için söylemiyorum yani verinin doğru üretilmediği, idarelerin zayıf olduğu sadece bir Gelir İdaresi değil, diğer idarelerin de zayıf olduğu bir ülkede istisna ve muafiyetler kaçak için alan açmak demektir. Hatta buralarda bunları iyi niyetli olarak artırdığımız zaman yani normal şartlarda verilen vergi de o yine...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Lütfen tamamlayalım.

ERHAN USTA (Samsun) - Bitireceğim Başkanım.

...idarelerimizin zayıf olmasından kaynaklanan nedenlerle -anlatılabildim mi?- o istisnaya doğru kaydırılır. Bunların bir kısmını belki denetimlerde görürüz ama önemli bir kısmını göremeyiz yani istisna ve muafiyetler üzerinden daha fazla vergi toplayacağız veya ekonomiyi teşvik edeceğiz derken çok net bir şekilde vergi kayıplarıyla karşılaşabiliriz. Dolayısıyla, mümkün olduğu kadar sistemimizi basitleştirmemiz lazım. İstisna ve muafiyetlerin gerçekten azaltılması lazım. Ne kadar iyi olursa olsun, ne kadar ulvi amaçlara hizmet ederse etsin bugünkü şartlarda bunu azaltmamız gerekirken akla gelmemiş istisna ve muafiyetleri bu teklifle getiriyorsunuz. Yani bunları kabul etmek mümkün değil. Ha, niye? Tabii, şimdi, Türkiye çok derin bir krizin içerisinde Türkiye artık borçlanmakta bile zorlanıyor, dünyanın en yüksek faizini veriyoruz, dünyanın en yüksek enflasyonunu yaşıyoruz; önümüzdeki günler bugünlerden daha da kötü olacak, enflasyon hiçbir şekilde denilen yere düşmeyecek, o yüzden "Ne olursa olsun biraz Türkiye'ye para girişi olsun, şu işi işte tepetaklak etmeden seçime kadar götürelim." anlayışıyla bence bürokrasiye de yaptırılmış, bürokrasi yani çok rıza gösterdiğini zannetmiyorum ama nihayetinde bükrattır, siyasi irade nasıl tecelli ederse ona da uymak durumunda, o ayrı bir konu. Dolayısıyla, siyasetçinin bu şekilde ortaya getirdiği bir kanun teklifi olarak görüyoruz. Bu anlamda da Türkiye açısından çok faydalı olacağını düşünmüyorum. Diğer hususları, diğer detayları maddeler gelince görüşürüz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 14

Ben görüşmelerimizin her şeye rağmen hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim Sayın Usta.

Sayın Sadullah Kısacık, buyurun.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Sayın Başkanım, değerli komisyon üyeleri, değerli milletvekilleri, Sayın Bakanım, sayın bürokratlar, sivil toplumumuzun değerli temsilcileri ve basınımızın güzide mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, bugün yine bir birçok maddeyi içeren bir kanun teklifini görüşüyoruz. Genelde hem varlık barışı hem de birtakım vergisel düzenlemeleri içeren bir kanun teklifi.

Şimdi, kanun teklifinin geneline ve gerekçelerine baktığımız zaman Anayasa'nın eşitlik ilkesine, vergi adaletine, kamu mali disiplinine ve idarenin denetimini zayıflatan sorunların teşkil edildiğini görüyoruz. Şimdi, Anayasa'nın 73'üncü maddesinde güvence altına alınan mali güce göre vergilendirme ve vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı ilkelerini maalesef bu kanun teklifinde göremiyoruz.

Yine, bu kanun teklifi, geniş toplum kesimlerinin vergi yükünü hafifletmek yerine yüksek gelirli yabancı yatırımcılar, büyük sermaye grupları, finans kuruluşları ve belirli teknoloji şirketleri lehine kapsamlı vergi istisnaları getirerek vergi sistemini sosyal adaletten uzaklaştırmaktadır. Vergi politikası kamusal hizmetlerin finansmanını sağlamak yerine seçilmiş ekonomik aktörlere ayrıcalık tanıyan bir teşvik mekanizmasına dönüşmüştür maalesef.

Şimdi, bu kanun teklifinin en önemli maddesi ve birçok esnafımızın işletme sahibimizin işverenimizin de beklediği 1'inci maddede bir vergi yapılandırma beklentisi var. Şimdi, kanun teklifine baktığımız zaman otuz altı aylık tecil yitmiş iki aya çıkartılıyor. 50 bin TL olan teminatsız tecil 1 milyon TL'ye çıkartılıyor ama şu andaki esnafımızın, işverenimizin, işletme sahiplerimizin bu madde maalesef, beklentisini karşılayamıyor. Şimdi nasıl zor zamanlardan geçiyoruz, nasıl şu anda sıcak para için ülke dışarısında Sayın Hazine ve Maliye Bakanımız kurumları geziyor, sizler birtakım düzenlemeler yapıyorsunuz, şimdi aynı şekilde esnafımız da zor durumda, esnafımızı da iş işletme sahiplerimizi de bir anlamamız lazım, onlar da zor durumda çünkü kolay zamanlardan geçmiyoruz ve bunu da esnafımız yaratmadı yani. Şimdi, normal bir süreçte değiliz, şu anda Türkiye'deki esnaf ve işletmelerin en büyük sorunu vergi ve SGK borcudur. Yani cumhuriyet tarihinde olmayan böyle bir sistem kurdunuz. Allah'ım esirgesin, adamın hesabına bloke koymuşsunuz, adam fatura kesmiş, fatura kestiği müşteriye yazı yazıyorsunuz, diyorsunuz ki: "Aman ha, borcu var, onu bana ver." Adamın arabasına, yazar kasasına, posuna, neyi varsa bloke koyuyorsunuz. Şu anda esnafa gidin, herkesin önünde bir tebligat var, herkesin önünde bir tebligat var gerçekten yani isterseniz gezelim, vallahi -herkesin önünde- bir şekilde tebligat gelmiş ya kendisine ya müşteriden dolayı, fatura kestiğinden dolayı kendisine. Ya, arkadaşlar, bu dönemde böyle bir şey olamaz ya, bu dönemde böyle bir durum olamaz.

Şimdi, bu düzenleme esnafımızın beklentisinden çok uzak. Burada şimdi otuz altı ayı yetmiş iki aya çıkarmak bir şey ifade etmiyor ki siz sadece süreyi uzatıyorsunuz, zaten adam kilitlenmiş, zaten borcunu ödeyemiyor. İşin kötüsü, yüzde 44 gecikme faizi alıyorsunuz zaten. Şimdi tecil olunca da yine değişen bir şey yok, orada da yüzde 39 tecil faiziyle beraber bu borç ileri vadeye atılıyor yani esnaf hâlâ borç tuzağının, faiz tuzağının içine çekiliyor.

Şimdi, burada şu önemli: Tamam, şimdi mesela burada, bu teklifte birtakım ihracatçıyı destekleyen, yurt dışından yatırımlarının getirilmesini destekleyen, nitelikli iş gücünü destekleyen maddeler var. Bunun için birçok ayrıcalıklar tanınıyor ama şu anda ekonomimizin can damarı olan, mahallelerimize kadar, kılcıl damarlara inen esnafımız için hiçbir şey yapılmıyor ya, hiçbir şey yapılmıyor. Bakın -şu kanun teklifinde, şu kanun- varlık barışında düşünün, on sekizinci yılda 9'uncu kez varlık barışı teklifi getiriyorsunuz. Şimdi bu teklifte rantçılarla barışılıyor, kara paracılarla barışılıyor, uluslararası tefecilerle barışılıyor, parasını yurt dışına kaçırıp sonra getirmek isteyenlerle barışılıyor; bir esnafa barışamıyorsunuz ya, esnafa barışamıyorsunuz yani esnafın dışında herkesle barışyorsunuz ama bu ülkenin can damarı olan, "Ya, zordayım." diyen esnafa barışamıyorsunuz ya. Esnaftan ne istiyorsunuz? Daha esnaftan ne bekliyorsunuz? Esnafın durumunu en iyi siz görüyorsunuz; rasyolarını görüyorsunuz, değerini görüyorsunuz. Daha ne istiyorsunuz? Yani esnaf zaten ödeyebilse ödeyecek. İnanın, bugün benim mesaj kutum esnaftan gelen mesajlarla doldu. Bakın, benim Instagram, Facebook'taki gönderilerin altına esnaflar 1.500-2.000 yorum yazmış, Allah rızası için bir girin, okuyun yani ağlıyorsunuz ya. Şimdi adam borcunu kapatamadığı için iş yerini kapatıyor artık, borcunu çeviremediği için iş yerini kapatıyor; herkesin hayalleri yıkılmış durumda, ne yapacağını şaşırmış durumda. Yani şu zor zamanlardan geçerken o kadar olumsuzluğun üstüne bir de savaş bindi şimdi. Bu zor zamanlardan geçerken esnafa şu anda en ufak bir el maalesef uzatılmıyor. Bakın, bu çok acı, bu çok acı.

Şimdi, bu kadar acı durum varken bugün bakıyoruz, esnafın, işverenin sesi olması gereken Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği -burada arkadaşlara hoş geldiniz diyorum ama- Hukuk Direktörü arkadaşımızı buraya temsilci olarak göndermiş. Yani şimdi TOBB zannediyor ki bu, hukuki bir şey, ya, burada Sayın Rifat Hisarcıklıoğlu'nun gelip "Kardeşim, bizim esnafımız, işverenimiz, işletmelerimiz zor durumda." deyip savunması lazım. Bilmiyorum, çağırıldı mı, kendisi mi gelmedi?

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Gelmez ki zaten.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonunun buraya gelmesi lazım, şu anda en önemli şey görüşülüyor ya, binlerce esnaf şu anda burayı izliyor ya, bakıyor "Aman, acaba bir şey olacak mı?" diye. TESK'ten burada

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 15

kimse yok, esnafın başı, Sayın Bendevi Palandöken'in gelip burada oturması lazım normal şartlarda, esnafın hakkını savunması lazım birinci derecede. Eğer kendileri gelemiyorsa başkan vekillerini gönderecekler, yönetim kurulu üyelerini gönderecekler buraya ama maalesef bakıyoruz, esnaf, işveren, işletme sahipsiz olmuş ya. Biz gidip yurt dışındaki adamların, yurt dışına parasını kaçıran adamların hakkını hukukunu, bilmem neyini burada düzenleme yaparken kan ağlayan esnafımız için hiçbir şey yapmıyoruz ya, hiçbir şey yapmıyoruz.

Değerli arkadaşlar, anca otuz altı ayı yetmiş iki aya çıkartıyoruz ama yüzde 39 faizini bile dondurmuyoruz, nefes aldırıyoruz, nefes aldırıyoruz ve bu uygulama da çoğu esnafımızın işine yaramayacak, 1 milyonun çoğu zaten esnafın borcu geçmiş durumda ve gerçekten de Türkiye'nin şu anda kılcal damarlarını tıkıyorsunuz net söyleyeyim, kılcal damarlarını tıkıyorsunuz. Bu varlık barışıyla gelen üç kuruş, beş kuruş zoru gördüğü zaman yarın geri gider ama esnafımız, giden esnafımızın yerine bir daha birisi gelmez değerli bürokratlar, Değerli Bakanım. Yani sizden rica ediyorum, siz de hayatın içindesiniz, geziyorsunuz, gerçekten de esnafımız zor durumda. Bu düzenlemede en azından bugün esnafımızla ilgili, burada esnafımızı rahatlatan, nefes aldırarak uygulamayı bizler Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak sağlamak zorundayız. Bakın, madem esnafa Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu sahip çıkmıyor, Türkiye Odalar ve Borsalar sahip çıkmıyor; bizler Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak, milletin temsilcileri olarak biz burada bugün sahip çıkmak zorundayız.

Şimdi, yine bu Kanun Teklifi'nde, ihracat yapan şirketlerin kurumlar vergisinin yüzde 9'a düşürülmesi var. Tabii, ihracat yapan işletmelerin önünü açmak önemli, ihracat yapan işletmelerimiz özellikle zor durumda, baskılanan kur yüzünden pazarlarını ciddi anlamda kaybetmiş durumdadır ve o pazarların alınması da kolay değil. Yani bir pazarın kazanılması, on yıllar alan -bakın, yıllar demiyorum- bir süreç, kolay değil. Maalesef bu pazarlarımızı şu anda maliyet artışları yüzünden işletmelerimiz, ihracatçılarımız kaybediyorlar. Tamam, bu güzel bir şey, bu anlamda yapılabilirse daha fazlası da yapılsın. Yüzde 9'a düşmesi güzel bir adım, en azından rahatlatması anlamında. Yalnız, benim burada sormak istediğim bir şey var: Şimdi, biz, ihracat yapan firmalara kurumlar vergisinin yüzde 9'a indirirken bu ihracat yapan firmalar hem yurt dışına ihracat yapıyor hem de yurt içinde satış yapıyorlar ama aynı sektörde olup da daha küçük olup ihracat yapmayı aynı sektörde faaliyet gösterip yurt içinde satış yapan ama ihracatı da yok. Dolayısıyla, onların kurumlar vergisi yüzde 25, bu firmaların kuruma vergisi yüzde 9. Şimdi, bunu kompanse edecek bir adımımız var mı, bir şey var mı? Bunu da burada sizlere sormak istiyorum.

Diğer şeyleri maddelerde anlatacağım Başkanım.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Kısacık, teşekkür ederim.

Sayın Kalaycı, buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Yeni bir Kanun Teklifi, dünyadaki son gelişmeler, özellikle ABD, İsrail-İran savaşının getirdiği belirsizlik ortamı da dikkate alınarak Türkiye'nin cazibesini artırmak, finans merkezi, ticaret merkezi, lojistik merkezi, teknoloji merkezi olması yönünde atılan adımlar söz konusu teklifte. Yurt dışından sermaye girişinin teşviki söz konusu, transit ticaretin teşviki söz konusu, ihracatçıların teşviki söz konusu, İstanbul Finans Merkezi'nin teşviklerinin daha da güçlendirilmesi söz konusu. Burada bir iki konuya ben de değinmek istiyorum, 1'inci madde çok önemli bir düzenleme, kamu alacaklarının tecilinde azami taksitlendirme süresi 36 aydan 72 aya çıkarılıyor. Teminatsız tecil tutarı da 250 bin liradan 1 milyon liraya yükseltiliyor. Yakın zamanda zaten Sayın Cumhurbaşkanımız 250 bin liraya çıkarılmıştı teminatsız tecil konusunu, şimdi 1 milyona çıkarılıyor. Çok önemli bir düzenleme, destekliyoruz ama esnaftan bize gelen talep, yapılandırma yani bunu da burada ifade etmek durumundayım çünkü malum 6183'e göre tecil faizi yüksek, bu taksitlendirmeyi uzatsak dahi faizden dolayı esnafa yönelik çok bir rahatlatma getirmeyecek. Şu durumda, mevcutsu para politikasının da etkisiyle sıkıntıya düşmüş, vergi ve prim borçlarını ödeyemez duruma gelmiş esnafımızı rahatlatmak için yeniden yapılandırma beklentileri var. Ha, esnafımıza gelmişken bir de şunu ifade edeyim: Tabii ki yeniden yapılandırmayı prensip olarak biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak... Sık sık yeniden yapılandırmalar vergi ahlakını bozuyor, biz prensip olarak buna katılıyoruz yani düzenli vergi ödeme alışkanlığını bozuyor, buna da katılıyoruz ama şöyle bir durum var: Geçmişteki -bildiğim kadarıyla 7-8 yeniden yapılandırma var son on-on beş yıl içerisinde- o dönemlere göre bizim gördüğümüz kadarıyla esnafımızın sıkıntısı daha büyük. Yani bu anlamda o zaman bir gerekçe olduysa şimdi de aynı gerekçeyle yapılabilir diyorum.

Bir de yine esnafımızdan gelen en büyük talep bu büyükşehirlerdeki basit usulden gerçek usule esnafımızın tabii tutulması meselesi. Onunla ilgili daha önceki düzenlemelerde de çok konuştuk ama hâlen bunun sıkıntıları bize iletiliyor yani toptancı bir anlayışla bütün esnafı... Belirli istisnalar -2 binin altındaki yerler istisna tutulmuştu- hariç sıkıntı var.

Şimdi, geçmişteki durumu da anlatmak istiyorum. Biliyorsunuz, 850 bin civarında esnafı basit usulden de çıkardık, vergi almama kararı almıştık. Sebep neydi? Yine, yanlış hatırlamıyorsam, Bakanlığımız tabii gerçek rakamları bilir. Yani toplam vergi gelirleri içerisinde bu 800 küsur bin esnaftan alınan vergi çok düşük, tahsilat oranı yüzde 50'lerin altında, bir de onun takibi için masraflar yapılıyordu "Ya, bundan tümüyle vazgeçelim." diye -bize göre de doğru- vazgeçildi, kaldırıldı ama şimdi bunun tekrar getirilmiş olması hakikaten esnafı biraz şoka uğrattı. Yani, bu konuda esnafı rahatlatmak bir düzenleme gelmesi iyi olur diye düşünüyorum.

Bir diğer konu... İhracat teşviki konusunda, evet, çok önemli bir düzenleme yapıyoruz. İhracatçıların kurumlar vergisini ürettiğini ihraç ediyorsa yüzde 9'a, ihracat yapıyorsa yüzde 14'e indiriyoruz. Bir de şöyle durumlar var: İmalatçı ihracatını başka şirket

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 16

kanalıyla yapıyor, onun bir istifadesi yok yani ürettiği ürün aslında ihracata gidiyor ama başka şirket kanalıyla ihracat yapıyor, onun yararlanabileceği bir durum yok. Esasen yani imalat sanayisini desteklemek açısından onlara yönelik de bir indirim getirilmesi bize uygun olur.

Yine, ihracatçılarımızın en önemli talebi... Mevcut döviz dönüşüm desteği var, malum, Sayın Cumhurbaşkanımız onu temmuz sonuna kadar uzattı, yüzde 3, onun artırılması... "Biz kâr etmiyoruz ki. Yani, kâr edelim ki vergiyi tam verelim, yeter ki bu kur konusunda bize destek olun." diyorlar. Malum, kurun yüksek olması, talepleri var, bunu şey yapmak için döviz dönüşüm desteği veriliyor, çok önemli bir uygulama, önemli bir destek sağlıyor. "Ya onu artıralım yani daha artıralım, temmuzdan sonrasına da uzatalım. Hele ki şu belirsizlik ortamında bizi rahatlatın iktidar." diyorlar.

Evet, diğer maddelere baktığımız zaman, 2'nci ve 4'üncü madde son üç takvim yılında Türkiye'de yerleşmiş sayılmama ve vergi mükellefiyeti bulunmama şartına tabi yerleşmiş sayılanların, gerçek kişilerin Türkiye'de elde edilen kazanç ve iratları gelir vergisinden müstesna tutulmakta. Bunlardan zaten vergi alamıyorduk, almıyorduk. Dolayısıyla, Türkiye'ye yabancı sermayenin yönelmesi anlamında böyle bir düzenlemenin ben olumlu katkı sunacağı görüşündeyim. Tabii, bunların son üç yılında gayrimenkul sermaye iradı, menkul sermaye iradı, değer artış kazancı elde etmesi son üç yılda Türkiye'de mükellefiyetin olmaması anlamına gelmiyor. Yine, Türkiye içindeki elde ettiği kazanç ve iratlar istisna dışında, onlar vergilendirilecek.

Veraset ve intikalvergisini yüzde 1 olarak öngörüyoruz. Bildiğim kadarıyla mirasta 1'le 10 arası herhâlde, diğerinde, ivazsız olanında 10'la 30 arası. Burada da çok önemli bir vergi kolaylığı getiriliyor, bir anlamda bu konuyu destekleyecek önemli bir teşvik geliyor.

Bu hisse opsiyonlarına istisna malum, teknoloji şirketlerinde çalışan personeli bedelsiz ya da indirimli ücret niteliğinde pay veriliyor. Bunlarla ilgili elden çıkarma hâlinde verilen desteğin daha da genişletilmesi söz konusu. Üç yıl içinde elden çıkarılırsa teşvik söz konusuydu, dört yıl, altı yıl olursa ayrı, işte, birinde yüzde 75'i, birinde yüzde 25'i alınıyordu. Şimdi, bu üst sınır brüt ücretin 2 katına çıkarılıyor. Elden çıkarmada da iki yıl içinde elden çıkarılması hâlinde istisna edilen verginin tamamı, üç ila dört yılları arasında elden çıkarılması hâlinde yüzde 75'i, beş ila altı yıl arasında elden çıkarılması hâlinde yüzde 25'inin gecikme faiziyle işverenden tahsil düzenleniyor.

Nitelikli hizmet vergisiyle ilgili en az üç farklı ülkede aktif olarak faaliyet gösteren ve yıllık brüt gelirin en az yüzde 80'ini yurt dışında elde eden merkezlerde istihdam edilen nitelikli personelin ücretlerine tüm çalışanların yararlanacağı asgari ücreti istisnasıyla birlikte brüt asgari ücretin 4 katına kadar gelir vergisi istisnası sağlanmakta. Bu da önemli bir destek yani nitelikli personel açısından ki İstanbul Finans Merkezinde faaliyet gösteren hizmet merkezlerinde bu asgari ücretin 6 katı olarak düzenlenmiş, çok olumlu bir düzenleme. Zaten damga vergisi de bunlarda söz konusu değil.

Transit ticarete de yine İstanbul Finans Merkezine malum mevcut yüzde 50 teşvik vardı, kazanç indirim oranı vardı, bunu artırıyoruz yüzde 100'e, finans merkezi dışında bulunanlara da yüzde 95 oranında uygulama getiriyoruz. Olumlu bir düzenleme.

İhracatın teşvikini söyledim. Yurt dışı ve yurt içi varlık barışı konusunda bir düzenleme var. Bu düzenlemeleri geçmişte de çok defa yaptık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Bitiriyorum Başkanım.

Burada en önemli husus, işte, yok efendim, suç geliri, kara para, şu bu... Hâlbuki maddede geçmişteki düzenlemelerde de vardı, çok açık bir şekilde yani vergi incelemesi ve vergi tarhiyatıyla ilgili istisnanın diğer mevzuattaki düzenlemeleri kapsamadığı açıkça ifade ediliyor. O anlamda endişe edecek bir durum söz konusu değil, açık bir şekilde bu hüküm ifade ediliyor.

Burada, tabii, yine çok güzel bir düzenleme, vadeli hesaplarda tutarsa ya da devlet iç borçlanma senetlerine yatırırsa bulundurduğu yıl sayısına göre 0 ila 5 arasında bir vergileme söz konusu, o da önemli.

Son olarak da ki -bunlar da önemli, maddelerde de ifade ederim- İstanbul Finans Merkezi'mizin teşvikleriyle ilgili artırma söz konusu, İstanbul Finans Merkezi'nin gerçek anlamda dünyada önemli bir finans merkezi hâline dönüşmesi konusunda verilen desteklerden yeni düzenlemeler diyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Kalaycı, teşekkür ederim.

Şimdi, Komisyon üyelerimizin söz taleplerini karşılayacağız.

Sayın Cevdet Akay, buyurun.

CEVDET AKAY (Karabük) - Teşekkürler Başkanım.

Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri, Sayın Bakan Yardımcım, kıymetli bürokratlar, değerli basın mensupları; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Söz konusu Kanun Teklifi'nde bazı maddelerin Anayasa'ya aykırı olduğunu tespit ettik. Bu konuyla ilgili önergemiz saklı kalmak kaydıyla bir önergemiz olacak, o konuda Anayasa'ya uygunluk incelemesi talep edeceğiz.

Baktığımız zaman, burada da bir taraftan yine büyük sermayeye teşvik, uluslararası yatırımcıya vergi avantajını görüyoruz. Mevcut sistem içerisinde muafiyet, istisna ve indirimler yoluyla tahsilinden vazgeçtiğimiz bir sürü vergilerimiz var zaten; hani, bütçede vergi harcamaları dediğimiz kalem, 2026 yılı için 3 trilyon 597 milyar. Bunun bir kısmı gerçekten verimli ve uygulanması gereken

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 17

muafiyet, istisna ve indirimler. Bizim itiraz ettiğimiz kısım 768 milyarlık kısmı. Bu da büyük şirketlere tanınan muafiyet, istisna ve indirimler yani 130 küsur kezden fazla vergi, resim, harç istisnası belgesi almış firmalar. Bunları defalarca saydık; işte, KÖİ projesi yapan, yap-işlet-devret projesi yapan firmalar. Şimdi, burada da buna benzer uygulamalara bir taraftan devam ediliyor. Şimdi, vergisel avantajlar veriliyor ama bunun karşılığında da gerçekten düzenlenmesi gereken konularla ilgili burada düzenlemeler görmüyoruz yani maaşlı çalışanı daha maaşını almadan vergisini ödeme zorunda bırakılırken, küçük esnaf en küçük işletme denetiminde baskıyla karşılaşırken... Hani, izaha davet müessesesi çıktı, bir esnafa gittiğiniz zaman -ayda 3 kere yılda 12 kere inceleme elemanı gidiyor- yüzde 20'yi aşan bir fark bulunursa izaha davet ediliyor yani baskı altındalar. Şimdi, Sayın Kısacık da bahsetti, esnafın beklediği yapılandırma, KOBİ'lerin beklediği yapılandırma ile ilgili, birinci madde Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunla ilgili düzenleme; buradaki vadenin uzatılması, yetmiş iki aya çıkarılması, teminat tutarının 1 milyona çıkarılması. Bildiğim kadarıyla bu 1 milyon artık çok az bir tutar. Sayın Cumhurbaşkanının 10 katına kadar yetkisi var. Maksimum neye çıkılabilir? Kanunda 50 bin yazıyor, şimdi 250 bin olarak uygulanıyor. 1 milyon olarak çıkacak, 10 kat yetkisi 10 milyon değil mi? Yani niye 10 kat yetkisini kullanmıyor? Şimdi, 1 milyonla hiçbir esnafın sorunu çözülmez Sayın Bakan Yardımcımız. Bu notu alırsanız, bu 1 milyonu az buluyoruz. Bir de burada faiz gideri amme alacaklarında 44,4 uygulanıyor, burada 39 olarak uygulanacak. Şimdi, zaten esnaf faiz yükü altında ezilmiş, krediye zor ulaşıyor. Bakın, ben size rakam vereyim: Üç ayda 34 bin esnaf kepenk kapatmış, üç aylık rakamı veriyorum size. Yine, mart sonu itibarıyla 10.591 şirket -iflas deyin veya kapandı gitti deyin, ismine ne dersiniz deyin- sistem dışına çıkmış, borç yükü altında ezilmiş. Şimdi, esnafın, KOBİ'nin hem vergi hem SGK olarak beklediği onların işini görebilecek bir yapılandırma. Burada faizle ilgili bir önlem almak lazım. Şimdi, dondurma yeterli değil bence, gecikme zammı ve faiz giderini ortadan kaldırmak lazım. Bu konuda da esnafın temsilcilerini, KOBİ'lerin ve şirketlerin temsilcilerini; barolar var, odalar var, bunların da birikmiş bir sürü fonları var, her şey sadece devletten beklenmemeli, faiz yükünün bir kısmı bunların da iştirak ettiği şekliyle, devletin de iştirak ettiği bir ortamla faiz ve gecikme zammının ortadan kaldırıp anaparanın yapılandırıldı ve teminat tutarının da 10 milyona çıkarıldı -maksimum sınır oysa- bir düzenleme.... Hani, onu yapamıyorsanız, enflasyon nedeniyle ileride de lazım olur diye düşünüyorsanız en az 5 milyon olmalı diye düşünüyorum. Bu konuyla ilgili esnafın, KOBİ'nin ciddi beklentisi var. Bunu buradan bir kez daha hatırlatmak istedik.

Bakın, şimdi, kurumlar vergisinin payı yüzde 12,3. Vergi yükü açısından söylüyorum. Baktığımız zaman ücretli ve tüketicideki pay da... Şimdi, bakın, gelir vergisinin yüzde 22,4'ü stopaj yoluyla ödenen vergiler, bunun büyük bir bölümü de ücretlerle ilgili şey, ücretlerin üzerindeki vergi yükü, daha doğrusu tüketim harcamalarıyla dar gelirli olanların üzerindeki vergi yükü yüzde 60 civarında yani sermaye gelirlerinin payı yüzde 2,9 civarında. Şimdi, adaletli vergilendirme diyorsak vergi yükünün de dengeli dağıtılması lazım. Dolaylı, dolaysız vergiler ayırımını defalarca söylüyoruz; dolaylılar yüzde 65, dolaysızlar, yüzde 35. Bu oranın mutlaka süratle düzeltilmesi gerekiyor ve bu kanun teklifinde de dar gelirden yana, ücretliden yana, esnaftan yana, KOBİ'den yana bir düzenleme görmüyoruz; yine, sermayeyi destekleyen bir teşvik sistemi var, büyük sermayeyi, uluslararası yatırımcıyı; bunu buradan özellikle vurgulamak istedik.

Şimdi, 2006 yılında Kurumlar Vergisi Kanunu'nda vergi cennetlerine yönelik yüzde 30 stopaj çıktı ama bunun uygulamaya geçmesi için bu vergi cenneti ülkelerinin listesinin açıklanması gerekiyordu, yirmi yıldır açıklanmıyor. Şimdi, siz 10'uncu madde için "varlık barışı" diyorsunuz, buraya getiriyorsunuz. Bunu getirirken bu vergi cenneti ülkelerinin listesini açıklayın, açıklayın ki şimdiye kadar bu yüzde 30 stopajı ödemeyen mükellefler kim, görelim bilelim. Şimdi, bu kanun çıktıktan sonra zaten bunların bir kısmı ister istemez buraya gelecektir, bir kısmı dışarıda duracaktır; o artık ilgilinin vereceği karara bağlı. Siz bu 10'uncu maddede varlık barışıyla ilgili düzenlemeyi yaparken uluslararası suç örgütlerini, uyuşturucu baronlarını, kumar baronlarını da tekrar Türkiye'ye davet edebilirsiniz. Ben bir liste açıklamıştım, kırmızı bültenle arananların Türkiye'de yakalandığı liste, Emniyet güçlerinin operasyonu ile yakalanmıştı, 20 metrelik bir listeydi; şimdi, bu kanun maddesi geçtiği zaman bu liste, inanın 100 metre olur. Bununla nasıl mücadele edeceğiz? Şimdi, zaten gri listeden yeni çıktık, bir sürü karar alındı, Hazine ve Maliye Bakanlığı bu konuyla ilgili çok çalıştı ama bir taraftan da kara paranın, kaynağı belli olmayan paranın bu sistemle ülkemize girişinde... Burada sığınılan konu şu: Bir tane madde, diğer kanunlarla ilgili incelemeler saklı kalmak kaydıyla... Şimdi, vergi denetim elemanı, vergi müfettişi bir yere girdiği zaman o şirkette bir şey bulmadan çıkması mümkün değil isterse her şeyi bulur -siz de bunu gayet iyi biliyorsunuz- isterse de bu sistemle gelen parayla illiyet bağını kurar, ikisini bir araya getirir yani bu kanun teklifini de boşa çıkartabilir. Ben burada gri liste tehlikesi olabileceğine inanıyorum, bunu bir soru işareti olarak dikkate almanız gerektiğini özellikle buradan ikaz etmek istiyorum. Tekrar oraya hiç kimse girmek istemez. FATF'ın incelemeleri, sıkı denetimleri var, bu durumun özellikle dikkate alınması gerekir.

Şimdi, kaynağı tartışılabilir olacak büyük finansal varlıklar geldiğinde devlet "Parayı getir, düşük vergiyi öde, inceleme yok." diyor. Bu yaklaşım vergi adaletini çöktür çünkü vergi sisteminin temel mantığı eşitlik, kurallar herkese aynı uygulanmalıdır. Dürüst mükellef cezalandırılıp kayıt dışı servet ödüllendirilemez, bunu özellikle buradan bir kez daha vurgulamak istiyorum.

Şimdi, ihracatçının, imalatçının desteklenmesiyle ilgili bir şeyler söylemek isterim. Kurumlar vergisi oranını yüzde 25 olarak belirlediğinizde bu KÖİ ve yap-işlet-devret projesi yapan firmalarda yüzde 30'a çıkarttınız, oradan bir gelir beklentisi vardı. O yüzde 5'lik payı ben Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız Cevdet Yılmaz Bey'e sormuştum -siz de buradaydınız- o peşin vergi beyannameleriyle o an için 680 milyon TL katkısı olduğu söylenmişti. Efektif vergi yükü bunların yüzde 10'unun altında asgari kurumlar vergisinin bile altında. Bu düzenlemeyle sağlıklı bir yapı görmüyorum ben burada çünkü oradan zaten istenilen gelir elde edilememiş. Burada da imalatçı, ihracatçı vasfıyla baktığımız zaman, yüzde 9'a düşen bir orandan bahsediyoruz. İmalat imal edecek

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 18

ve aynı firma ihraç edecek değil mi? Doğru anlıyorum bunu çünkü ihracatçı için yüzde 14... Burada imal edip ihraç eden firmanın ihracatla ilgili gelirlerinde bunu uygulayacaksınız, ihracat dışı gelirlerinde oran yüzde 20 mi? Hani yüzde 20'ye düşürmüştük ya? Şimdi onu yüzde 9 olarak ve yüzde 14 olarak görüyoruz, genel oranı da yüzde 25 olarak görüyoruz; onu da netleştirilim diye söyledim. Burada imalatçının, ihracatçının desteklenmesi önemli. Burada karma bir yapı olduğunda asgari kurumlar vergisinin altında kalmayacak öyle anlıyorum ben, devam edecek.

Tabii, benim maddeler üzerinden çok notum var, onları maddeler de soracağım ama şunu ifade edeyim: Söz konusu kanun teklifinin 10'uncu maddesini çok sakıncalı buluyoruz, gözden geçirilmesi gerekir. Yine, maddede esnafa ve KOBİ'lere yönelik teminat tutarının burada bu kanun geçmeden makul bir seviyeye en azından çıkarılması gerekir ve faizle ilgili de bu söylediğim önerinin dikkate alınması, bir havuz oluşturulması, devletin ve odaların, birliklerin katkısıyla esnaf ve KOBİ'ler üzerindeki bu yükün kaldırılması gerekir diyorum.

Teşekkür ederim, sağ olun.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Akay, teşekkür ederim.

Şimdi Adalet Kaya, sonra Vehbi Bakırlıoğlu, sonra Ayyüce Türkeş olarak devam edeceğiz.

Sayın Adalet Kaya, buyurun.

ADALET KAYA (Diyarbakır) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli Komisyon üyeleri, kıymetli bürokratlar; hoş geldiniz. Sizleri ve tabii bu görüşmeleri büyük bir dikkatle takip eden, her geçen gün artan enflasyon ve ağır vergi yükü altında ezilen değerli yurttaşlarımızı da saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, teklifin detaylarına geçmeden önce bir hususa dikkat çekmek istiyorum: Sayın Erdoğan 27 Martta Dolmabahçe çalışma ofisinde 10 trilyon dolardan fazla varlık yöneten dünyanın en büyük fon şirketi BlackRock'ın CEO'su Larry Fink'le görüşmüştü. Maliye Bakanının da yer aldığı görüşmede Türkiye'deki yatırım fırsatları, küresel ekonomik gelişmeler de ele alındı. Bu görüşme ABD ve İsrail'in İran'a yönelik saldırıları sürerken Türkiye'den çok yoğun bir sıcak para akışının yaşandığı, Merkez Bankasının rezervlerinin eridiği bir dönemde yapıldığı için kamuoyunun oldukça dikkatini çekti, tabii ki bizlerin de. Bu görüşmenin hemen ardından küresel sermayeye yirmi yıllık vergi muafiyetleri, devasa fon ve harç istisnaları sunan böyle bir yasa teklifinin önümüze gelmesi tesadüf mü, gerçekten merak ediyorum. Bu kanun teklifi halkın çıkarları gözetilerek mi, yoksa Türkiye'nin kapılarını ardına kadar dev fon şirketlerine ve küresel sermayeye açık ülkenin kaynaklarını dikensiz bir gül bahçesi olarak onlara sunmak için mi hazırlandı?

Değerli Komisyon üyeleri, bugün ekonomiyi getirdiğiniz nokta ortada yani ekonominin geldiği nokta AKP politikalarıyla. Nisan ayı verileriyle birlikte yıllık enflasyon %32.37'ye ulaştı. Asgari ücretlinin, emeklinin maaşları daha yılın ilk çeyreğinde eridi gitti. Korkunç bir hayat pahalılığı yaşıyoruz. Jeopolitik gelişmelerin, savaşın, elbette ki küresel ekonomik dengelerin etkisini yadsımıyoruz ancak savaş öncesinden gelen sorunları da sadece uluslararası konjonktürle açıklamak mümkün değil yani doğru da değil. Dış ticaret açığının arttığı ve dövize sıkışan kasanın tamtakir olduğu bir dönemde sırf sıcak para akışı sağlamak için her tuşa basılmakta, sermayeye de ne yazık ki sonsuz olanaklar sunulmakta, fırsatlar sunulmakta.

Önümüzdeki bu teklif iktidarın 2008 yılından bu yana tam 8'inci kez çıkardığı varlık barışı düzenlemesi. Kriz dönemlerinin istisnai aracı olması gereken bu aflar maalesef AK PARTİ'nin ekonomi politikasının kalıcı bir yapı taşı hâline, finansman aracı hâline gelmiş durumda. Teklifte 31 Temmuz 2027 tarihine kadar yurt içindeki veya yurt dışındaki para, döviz ve altınların kaynağı sorulmaksızın sıfır ila %5 arasında değişen cüzi vergilerle sisteme dahil hedefleniyor. Şimdi, biz burada kiminle, hangi parayla barışacağız? Uyuşturucu trafiğinden, bahis ve kumar batağından, mafya ve çete ağlarından elde edilen suç gelirleri dâhil olacak mı bu barışa ya da bu kara paranın girişini nasıl önleyeceksiniz? "Ne getirirsen getir yeter ki döviz getir." diyorsunuz. Bildirilen bu varlıklar için hiçbir vergi incelemesi yapılmayacağı kanunla güvence altına alınıyor; bu, resmen suç gelirlerinin aklanmasına hukuki bir zırrı oluşturmaktadır. Daha dokuz ay önce açılan ve sonra hızla sümen altı edilen Can Holding soruşturmasında ticari faaliyeti dahi olmayan paravan şirketlerin ortaklar hesabı üzerinden varlık barışı kılıfıyla nasıl kara para akladığını hepimiz gördük. Bu denetimsizlik daha önce de başımıza büyük dertler açtı, şimdi döviz bulma telaşıyla önümüze getirdiğiniz bu yeni varlık barışı bizi uluslararası finansal şeffaflık standartlarından yeniden koparmakta, yeniden gri listeye alınma riskiyle karşı karşıya getirmektedir.

Şimdi, yaratılan yeni bir illüzyon daha var: Körfez'de savaş var, Dubai'den çıkışlar oldu. Oradan kaçan sermayeyi Türkiye'ye getirelim." şeklindeki siğ ve düz bir mantıkla yol alınıyor. Bu teklif de bir bakıma ayakları yere basmayan bu anlayışın ürünü. "Körfez'deki boşluğu doldurup Dubai olacağız." söylemi ekonomik cehaletin ve tehlikeli bir vizyonun işaretidir, eserdir. Birincisi, Dubai, Türkiye gibi bir üretim ve sanayi omurgasına sahip değil. Orası liman, serbest bölge, finans ve lojistik altyapısının birleştiği bir akış merkezi, bir ağ sistemi. Dubai'yi Anadolu'daki organize sanayi mantığıyla okuyup hata yapıyorsunuz. İkincisi ve en önemlisi, sizin öykündüğünüz o Dubai modeli insan haklarının ve onurunun ayaklar altına alındığı tam bir distopya, modern bir kölelik düzeni. O gösterişli gökdelenlerin perde arkasında Asya ülkelerinden, Nepal'den, Hindistan'dan ve Filipinler'den getirilen göçmen işçilerin kanı ve gözyaşı var. Bu işçiler son derece düşük maaşlarla uzun saatler boyunca çalıştırılıyorlar, ağır bir kast sisteminin içinde eziliyorlar. Epstein dosyasıyla birlikte de çokça konuşuldu, tartışıldı. Buralar aynı zamanda insan ticaretinin yapıldığı, Rusya'dan, Ukrayna'dan, Afrika'dan giden kadınların pasaportlarına el konularak seks işçiliğine zorlandığı uluslararası bir suç ağı merkezi yani Batılı oligarklar ve narsist zenginler için bir cennet olan Dubai yoksullar, emekçiler için tam bir cehennem. Parti olarak zenginleri daha

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 19

da ihya eden, emekçileri köleliğe ve yoksulluğa mahkûm eden hiçbir ekonomik düzene öykünülmesini doğru bulmuyoruz ve reddediyoruz.

Teklifin geneline baktığımızda vergi adaletsizliğinin nasıl pervasızlaştığını görüyoruz. Son üç yıldır Türkiye'de yerleşik olmayan kişilerin yurt dışındaki gelirlerine tam yirmi yıl boyunca gelir vergisi istisnası getiriyorsunuz. İstanbul Finans Merkezi bünyesinde faaliyet gösteren sermayedarlara ve onlara hizmet eden yüksek maaşlı nitelikli personele devasa damga ve gelir vergisi muafiyetleri tanıyorsunuz, harç muafiyetlerini 2047 yılına kadar uzatarak gelecek nesillerin bütçe hakkını yok ediyorsunuz. Peki, bu ülkenin asıl yükünü çeken, değer üreten emekçinin durumu nedir? Bugün ortalama bir ücretli çalışanın üzerindeki vergi takozu, brüt geliri ile eline geçen net ücret arasındaki fark yüzde 40'a ulaştı. Enflasyon kasten vergi dilimlerine yansıtılmıyor, maaşı kâğıt üzerinde artan çalışanlar gizli artan oranlılık sebebiyle anında üst vergi dilimlerine giriyor, çalışanın maaşı daha cebine girmeden stopajla geri alınıyor. Üstelik bu da yetmezmiş gibi işçi asgari ücretle elektrik, gıda, ulaşım alırken KDV, ÖTV ödeyerek tekrar tekrar vergi ödüyor. Devletin topladığı verginin yüzde 60'tan fazlası dolaylı vergilerden oluşuyor. Zenginden, milyar dolarlık fonlardan vergi almayı açlık sınırının 35 bin lirayı geçtiği bir ülkede faturayı yoksula, emekçiye kesen bu sömürü çarkını kabul etmiyoruz. Türkiye sermayeye, vergi istisnaları ile kara paraya af getirerek cazibe merkezi olamaz. Vergi dilimini indirip sermaye akışı beklemek gerçek dışı. Yatırımcı aynı zamanda hukuka, şeffaflığa ve öngörülebilirliğe bakar. Türkiye ise hâlâ AYM ve AİHM kararlarını tanımıyor, hukukun üstünlüğü yerine üstünlerin hukuku uygulanıyor. Böyle bir ortamda yatırımcı size neden güvensin, nasıl güvensin?

Bizler biliyoruz ki Türkiye ancak Kürt sorununun demokratik ve barışçıl çözümünü sağlayarak barış ve demokratik toplum sürecini başarıya ulaştırdığında küresel ve bölgesel bir demokrasi ve refah cazibesi hâline gelebilir. Türkiye'nin varlık barışına değil, toplumsal barışa ihtiyacı var. Vergi adaletsizliğini derinleştiren, emeği ve emekçiyi yok sayarak uluslararası dev fonlara hizmet eden, kara paraya şemsiye olan ve ülkeyi modern bir kölelik merkezine dönüştürmek isteyen bu kanun teklifini sonuna kadar reddediyoruz.

Komisyonu ve bizi izleyen değerli yurttaşları saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim dinlediğiniz için.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Kaya, teşekkür ederim.

Sayın Bakırlıoğlu...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, bu kanun teklifini okuduğumuz zaman -işte, Sayın Mehmet Şimşek'in de dün zannedersen TRT'de uzun uzun anlattığı- burada bazı anahtar kelimeler var. Nedir bunlar? "Finansal piyasalar, finansal piyasaların güçlenmesi, doğrudan yabancı yatırım, imalat sanayisi, İstanbul Finans Merkezi, cari açık." vesaire buna benzer anahtar kelimeler var. Burada yapılmak istenen şey, İstanbul Finans Merkezini küresel olmasa dahi bölgesel bir finans merkezi hâline getirmek, finansal piyasaları daha da güçlendirmek, doğrudan yabancı yatırımcıyı çekmek, imalat sanayisine yatırım gelmesini sağlamak ve böylelikle de cari açığın finansmanını sağlamak diye özetleyebiliriz yani bu kanun teklifinin tümüne baktığımız zaman.

Şimdi, mesele neler var burada? Transit ticaret özendirilmek isteniyor Dubai, Hong Kong, Singapur gibi transit ticari merkezlerden birisi hâline getirilmek isteniyor ülkemiz. Mevcutta transit ticarete konu kazanca yüzde 50'si vergi matrahından düşülmekteyken yeni düzenlemeyle eğer bu faaliyet İstanbul Finans Merkezinde yapılıyorsa kazancın yüzde 100'ü vergiden düşülebilecek eğer başka bir yerdeseyse yüzde 95'i düşülebilecek. Ayrıca "Nitelikli hizmet merkezi." diye yeni bir tanım getiriyorsunuz ve bu merkezlerde çalışanlarla alakalı ciddi gelir vergisi indirimleri sağlanmakta.

Mesela söz konusu bu nitelikli hizmet merkezi ki bunun tanımının daha iyi yapılması lazım bence eğer İstanbul Finans Merkezindeyse yani diyelim Google, Microsoft, Apple bu ve buna benzer uluslararası firmalar -Bakanın söylediği için söylüyorum, Bakan Bey bu firmaları tarifledi- eğer İstanbul Finans Merkezinde faaliyet gösterirlerse, burada nitelikli hizmet merkezlerini kurarlarsa şayet yirmi yıl boyunca -bu çok ciddi bir rakam- yüzde 100 vergi muafiyeti sağlanacak, başka bir yerde kurduğu zaman da yüzde 95. Ayrıca, bu merkezlerde çalışanlar eğer söz konusu yer İstanbul Finans Merkezindeyse, hizmet vermekteyse asgari ücretin 6 katı kadar, değilse 4 katı kadar da gelir vergisi istisnası uygulanacak.

Ayrıca, bu teklifte "İhracatı teşvik etmek için." denmiş. Ürettikleri malı ihraç eden imalatçılara zaten 5 puanlık bir indirim vardı, kurumlar vergisi indirimi vardı, şimdi bu 9'a çekilecek yani yüzde 25, 5 puan indirim, yüzde 20 yüzde 9'a çekilecek, ihracat yapan diğer firmalar için de yüzde 14'e inecek. Ben Bakanı dinledim, esasında burada meram esasında doğrudan yabancı yatırımı Türkiye'ye çekmek o şekilde izah edildi. Burada ciddi bir sıkıntı var esasında. Hem bu ülkeye giren doğrudan yabancı yatırım miktarları her yıl düşmekte, gerçekten özellikle en son aylarda çok ciddi düşüşler söz konusu. Aynı zamanda imalat sanayisinin gayrisafi yurt içi hasıladan aldığı pay da yerlerde sürünmekte yüzde 25'lerde, yüzde 26'larda olan pay son yıllarda yüzde 17'lere, yüzde 18'lere düşmüş durumda. İhracatın gayrisafi yurt içi hasıla içerisindeki payı da yüzde 28'lerden yüzde 21,5'lara düşmüş durumda. Esasında ciddi bir eğilim var, bir adım atılmış ancak çok geç atılmış bir adım bu ve neden 2027 yılı gelirlerini kapsıyor, orada da izaha muhtaç.

Şimdi, Adalet ve Kalkınma Partisinin bir raporu var vergi cennetleriyle alakalı, diyor ki: "Vergi cennetleri küresel bir sorundur." diyor. Ancak bu kanun teklifinde öylesine maddeler var ki yani biz yıllardan beri Cumhurbaşkanından 2006 yılından beri şunu bekliyoruz: Vergi cennetleri listesinin yayımlanması ve yurt dışına kaçırılan yüzlerce milyar dolarlık varlığın yüzde 30'unun stopaj yoluyla ülkeye gelmesini beklerken ve Adalet ve Kalkınma Partisi "Vergi cennetleri küresel bir sorun." derken, bu kanun teklifinde bakıyoruz ki Türkiye âdeta bir vergi cenneti hâline getirilmek isteniyor.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 20

Şimdi, maddeler arasında, mesela yurt dışında... Türkiye'de ikamet edenlerin kazançları vergiye tabi. Yeni bir düzenleme getiriyorsunuz. Türkiye'ye yerleşmiş sayılmasından önceki üç takvim yılında Türkiye'de vergi mükellefiyeti olmayan insanlara yurt dışından getirmiş oldukları kazançlarla alakalı yüzde 100 vergi muafiyeti sağlıyorsunuz ve bunu yirmi yıl boyunca sağlıyorsunuz. Ben Sayın Mehmet Şimşek'in nasıl açıkladığına baktım, Sayın Bakan "Ülkemiz yaşamak için çok güzel bir yer, tarihiyle turizmle çok güzel bir yer. Yurt dışında parası olan insanlar eğer Türkiye'de ikamet ediyorlarsa yurt dışındaki gelirlerini buraya getirdikleri takdirde biz onlardan vergi almayacağız." diye açıklamış. Zaten, hakikaten bu ülke çok güzel de ama bu ülke parası olana güzel. Yani paran var, yurt dışından parayı buraya getiriyorsun, bir lira vergi vermiyorsun ama bu ülkede yaşayan insanlar için ne yazık ki bu ülke her geçen gün yaşanması zor bir ülke hâline gelmiş durumda.

Şimdi, küresel finans merkezinden bahsediliyor, İstanbul Finans Merkezinden bahsediliyor. Burasının bölgesel ve küresel bir merkez hâline getirilmesinden bahsediliyor ama yıllar içinde bakıyoruz ki İstanbul Finans Merkezi bırak patinaj yapmayı, geriye gidiyor. Biraz evvel bahsettiler, Küresel Finans Merkezi Endeksi var, yılda iki defa açıklanıyor. 2016 yılında 45'inci sırada olan İstanbul Finans Merkezi, 2021'de 61'inci sıraya düşüyor, 2025 verilere göre de 107'nci sıraya düşüyor. yani vergi indirimleri getirerek, istisnalar, muafiyetler getirerek, hiç vergi almayarak, çalışanlara gelir vergisinden istisnalar sağlayarak İstanbul Finans Merkezi'ni hak ettiği yere getirmemizin şansı yok. Yani burada farklı şeyler var. Mesela, çok yüksek bir enflasyon olduğu bu ülkede niye yatırımcı buraya gelsin? Bu ülkede öngörülebilirlik yok. Ya, bu ülkede yargı bağımsızlığından söz edemiyoruz. Yargı bağımsızlığı olmayan bir ülkede, hukukun, adaletin olmadığı bir ülkede niye yatırımcılar buraya gelsin? Düzenleyici çerçevenin devamlı değiştiği bir ülkede neden yatırımcılar buraya gelsin? Zaten rakamlar da bizlere bunu göstermekte.

Ve varlık barışı. Yani, 8'inci veyahut da 9'uncu defa getirilmiş Adalet ve Kalkınma Partisi döneminde ve her seferinde ben baktım, Meclis tutanaklarına da baktım, varlık barışı çok ciddi tartışmalara sebebiyet vermiş. İşte, yurt dışından ve yurt içinden kayıt dışı varlıklar; para, altın, neyse bu varlıklar ülkeye getirilecek ve yüzde 5 vergiyle aklanacak. "Varlık barışı" dendiği zaman bir de kara para tartışmaları hep olmuş.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Çamaşır makinesi...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Bugün de bu tartışmalar burada oldu. Geçmiş dönemlere baktım, tutanaklara baktım, neler tartışılmış? Muhalefet demiş ki: "Bütün dünyadaki kara parayı buraya getireceksiniz."

VELİ AĞBABA (Malatya) - Gelmiş mi?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Ve iktidar temsilcileri demiş ki: "Hayır, olmaz öyle şey, MASAK var." Ama bakıyoruz, bugün Veli Ağabey söyledi, işte, uyuşturucu baronu Çetin Gören bu varlık barışından faydalanmış, Hollanda'dan milyonlarca dolar parayı buraya getirmiş. Bakıyorsun, 2020 yılında Bataklik operasyonunda içeri alınmış. Nenad Petrak, bu da varlık barışından faydalanmış, 2023 yılında Kartel-2 operasyonundan gözaltına alınmış. Bu ve buna benzer yüzlerce baron, daha önce yapmış olduğunuz bu varlık barışlarından faydalanarak bu ülkeye para getirdiler. O zaman da dedik ki: "Bunlar gelecek. Bunlar önce paralarını getirecekler, sonra kendileri buraya gelecekler." "Hayır, olmaz. MASAK var." dediniz ama geldiler. Gene aynı şeyi söylüyoruz ama siz gene diyorsunuz ki, bakan bey diyor ki...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Gelmişler de ne olmuş? Huzur içinde mi...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - "Gelmişler de ne olmuş?" E, böyle bir savunma olmaz, yapma gözünü seveyim!

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Ülke Teksas'a döndü, daha ne olsun!

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - "Gelmişler de ne olmuş?" ne demek?

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Uyuşturucu baronları geldi.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Uyuşturucu parası, kara para bu ülkeye geliyor, biz gri listeye giriyoruz. "Gelmişlerse ne olmuş?" diyorsunuz, yapmayın gözünüzü seveyim. Bakın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Uyuşturucu baronları alışveriş merkezlerini... Memnun mu oldunuz yani gelmelerinden?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Ya, siz bundan rahatsız olmuyor musunuz? Dünyada ne kadar ne kadar kirli para varsa, uyuşturucu parası, kara para varsa bu ülkeye gelmesinden bir tek biz mi rahatsız oluyoruz?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Hepimiz rahatsız oluruz. AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Şimdi, Allah aşkına arkadaşlar, adam vergisini kaçırmış -hadi kara parayı bir tarafa koyduk- vergiyi vermemiş.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Siz gelen tüm kaynağı aynı kategoriye koyuyorsunuz.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Daha sonra bunları buraya getirecekler, yüzde 1, yüzde 2, yüzde 3 vergi vererek bütün... Hani vergi geliri kutsalı? Hani vergi vermek kutsal bir şeydi arkadaşlar? Ya bu ülkede vergi vermek vatandaşa mı düşüyor ya? Yani şimdi, deprem oldu dedik ki "Hepimiz fedakârlık yapacağız." KDV'yi artırdık mı artırdık, ÖTV'yi artırdık mı artırdık, kurumlar vergisini artırdık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Uzatmıştım, tekrar açıyorum, selamlayalım.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Hemen toparlıyorum.

Bu ülkenin insanları vergi verdiler, bugün övünerek söylediğiniz o yüz binlerce konut bu vergilerle yapıldı.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Evet, övünerek söylüyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 21

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Birileri vergi vermiyor, vergiyi kaçırıyor ama siz diyorsunuz ki: "Getir kardeşim parayı, getir kardeşim parayı, sana hiçbir şey sormayacağız."

ORHAN YEGİN (Ankara) - Hiç de öyle değil.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Aynen öyle, açın okuyun.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Hiç öyle değil.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Yıllardan beri yaptığınız şey bu, yıllardan beri yaptığınız şey bu. Böyle bir şey olabilir mi? "Sormayacağım." diyorsunuz.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Siz onu öyle göstermeye çalışıyorsunuz.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Bakın, şu anda bu geçtikten sonra vergi incelemesinde olan firmalar bile bundan faydalanacak ya, akıl alacak gibi değil! Daha öncekilerde bu yoktu, bunda bu var, bunlar da faydalanacak.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Lütfen tamamlayalım.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Neyse maddelerde ayrıca tartışırız ama bu söylem yanlış yani bunu söylemeyin ya: "Geldiyse ne oldu?"

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim Sayın Bakırlıoğlu.

Sayın Ayyüce Türkeş Taş...

ORHAN YEGİN (Ankara) - "Geldiyse ne oldu?" demiyorum, diyorum ki siz yapılan bu düzenlemede veya daha önce yapılan düzenlemelerde gelen her şeyi, yapılan her şeyi kötü, kara göstermeye çalışıyorsunuz ve buna para aklama diyorsunuz.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Evet, para aklama bu.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Bu bir aklama değil.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Bu aklamanın tillahı!

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Gelen paranın ne olduğu belli, beklentinin ne olduğu belli.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Ayyüce Hanım'a söz veriyorum, lütfen karşılıklı konuşmayı bitirelim.

Buyurun.

AYYÜCE TÜRKES TAŞ (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle ben de şok oldum deminki yorumlara ama neyse, önce kendi yorumumu anlatayım, ona da sözlerimin sonunda değineceğim.

Vergi gerçekten vatandaş ile devlet arasındaki en güçlü bağıdır ve vatandaşın devlete olan güveninin de en güçlü göstergesidir ama maalesef Türkiye'de ne bu bağı ne de bu güvenini görmemiz mümkün değildir çünkü dünyada belki çok nadir olarak uygulanan Türkiye'de bir kavram var, vergiden kaçınma kavramı, bu da zaten bunun ispatıdır. Bunu da Türkiye'nin vergi sistemi maalesef her geçen gün desteklemektedir. Zaten 2003 ile 2023 arası -diğer milletvekili arkadaşlarım da söyledi- 10 tane vergi barışı yapılmış bu ülkede. Evet, belki kısa sürede bir bütçeye etkisi olmuş ama uzun vadede bakıldığında, maalesef vergi adaletinin, mali disiplinin, güven duygusunun ciddi yara aldığı görülüyor ve Türkiye'de artık yani öyle bir hâle gelmiş ki bu "Nasıl olsa yeniden vergi affı çıkacak." hissi kurumsallaşmış, bu da vergi ahlakını zayıflatmış. Gerçekten düzenlenmesi gereken çok önemli şeyler var yani vergiyle ilgili de gerçekten düzenlenmesi gereken çok şeyler var. En basitinden vergi dilimlerinin düzenlenmesi gerekiyor ama maalesef hiç buna -çok daha kolay bir düzenleme bu- değinilmezken hiç olmaması gereken konular ele alınıyor. Evet, tabii, burada bu dijital şirketler, teknoloji yatırımları vesaire olumlu şeyler ama bunların da olması için Türkiye'de gerekli ortam var mı? O da tartışılır. Bir sürü gerekçe sunuluyor. Bu gerekçelerin en önemlisi de işte, son zamanlardaki İran savaşı ve bölgedeki belirsizlikten bahsediliyor yani buna da gerçekten Andersen'den masallar demek istiyorum. Ya, bu bölgede zaten savaş olduğu ve bu bölgenin ateş olduğu -artık hani ne diyeyim ben- sağır sultanın bildiği şey; bu yüzyıl, beş yüzyıl, bin yıl önceden beri bilinen şey. Kaldı ki İran savaşına gelelim, Haziran 2025'te on iki gün savaşları olmadı mı bu coğrafyada aynı yerde? O savaşlar bitti mi? Bitmemiştii zaten. Bunun geleceği belliydi, ondan önce Suriye, ondan önce Irak. Neler oluyor yani devletler -ben anlayamıyorum- bir günlük, beş günlük, bir yıllık, beş yıllık plan yapmaz; devletler yüz yıllık, minimum elli yıllık plan yapar. Bunun içinde A, B, C, D, E senaryoları vardır, ona göre bir sürü tedbirler alınır. Mesela, en önemli şey, madem bu kadar bölgedeki belirsizlik ve savaş konuşuluyor, neden biz gıda güvenliğiyle ilgili hiçbir şey yapmıyoruz? İşte, mesela, Sayın Gülsoy'un da bölgesi olan Adana Kozan'da geçen gün sel oldu, rezalet yani 90 bin hektar tarım alanı molozlarla bitti, hayvanlar telef oldu; çiftçi zaten perişandı, kredisini ödeyemiyor, kredi alamıyor, su parasını ödeyemiyor, zaten mazot, gübre ayrı... Şimdi ne olacak? Hani bunlarla ilgili, çiftçinin mesela bu konularıyla ilgili bir teşvik ya da bir önlem alınmazken niye kaynağının bilinmediği paraların bir şekilde Türkiye'ye getirilip bir de yirmi yıl hesabı sorulmayacak? Bu, gerçekten ilginç ve hukuk devletine ve güçlü devlete yakışmayan bir kanun teklifi.

Bunun dışında altını çizmek... Bu İstanbul Finans Merkezi de evet, çok güzel, doğru, Türkiye'nin jeopolitik konumuna uygun tamam ama nasıl bir İstanbul Finans Merkezi hayal ediliyor ben merak ediyorum. Londra'daki finans merkezi gibi mi, bir New York hisse senedi piyasası gibi bir finans merkezi kurmayı mı hayal ediyoruz acaba? Bunlar sadece oradaki süslü binalarla mı olmuş acaba, bunları hiç baktık mı? Mesela, hukuk güvenliği, öngörülebilirlik, sermaye serbestisi, güçlü kurumlar, bağımsız yargı, düşük risk primi, küresel yatırımcı güveni bizim ülkemizde konuşulan şeyler mi? Ve bu kripto varlıklarla ilgili de konuşuldu, onun vergilendirilmesi, onunla ilgili de burada konuştuk "Bu kripto varlıklar yeni bir enstrüman, dünyanın hiçbir ülkesinde bununla ilgili vergilendirme yok. Bununla ilgili vergilendirmeyi işte mesela Hindistan yapmış, yatırımcının yüzde 95'i kaçmış. Bunların üzerinde iyi

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 22

hesap yapılması lazım, iyi düşünülmesi lazım." dedik. Yok, burada karşı çıkıldı ama aşağıda vazgeçildi. Mesela, İstanbul Finans Merkezi kripto varlıklar açısından ya da yeşil sermaye finansal ürünleri açısından evet, finans merkezi olabilir, bununla ilgili kafa yorulabilir ama biz bunlarla ilgili bir şey yapıyor muyuz? Ben hiç öyle bir şey görmüyorum. Ayrıca, Türkiye'nin gerçekten sıcak paraya değil de kalıcı ve hızlı, kısa zamanda ciddi katma değerli para kazanmaya ihtiyacı var. Mesela, dün de bahsettim, paylaşım ekonomisiyle ilgili niye hiçbir düzenleme yapmıyoruz? Aksine, onu da devletin eline verilecek şeyler yapıyoruz. Mesela, biliyor muyuz, evrensel temel gelir konuşuluyor artık, yapay zekânın ilerlemesiyle süper zekâ çıkacak ve ajan ekonomisi oluşacak, bu ajanların ekonomiye sağladığı gelir üzerinden belki bir dijital vergi yapılması lazım. O gelir de işte bütün vatandaşlara dağıtılacak. Buna "evrensel temel gelir" deniyor. Bununla ilgili acaba ne yapıyoruz, kafa yoruyor muyuz bilmiyoruz ama böyle bir düzenlemeye gidiyoruz. Yani, bu ne diyor? Bana "Ya, bizim artık her türlü kaynağımız bitti para alacak, deniz bitti, ben yardım çıktığı atıyorum. Bu da benim son şansım." gibi bir şey veriyor bana. Bir yandan da devamlı yasa dışı olan, kanun dışı olan ve düzene, kanununa, yasaya uyan insanları cezalandıran bir sistemin varlığı sürdürülüyor. Yani bu cidden büyük bir problem, bunu bilmiyorum fark ediyor musunuz? İnsanlar başka ülkelerde vergi vermek için yarışırken ve o vergiyi verdikçe vatanına, milletine çok büyük hizmet ettiğine inanırken, bunun da gurur duyarken biz maalesef Türk vatandaşında bu duyguları göremiyoruz. Tabii, bakıyoruz, artık 55 bin kişinin katiline, caniniye, narkoterör örgütü liderine "koordinatörlük" diye bir makam sunmaya kalkan bir devletin de böyle yapması tabii ki çok da şaşırtıcı gelmiyor. Hatta benim aklıma öyle şeyler geliyor ki acaba bu narkoterör örgütünün gelirleri mi bu varlık barışıyla bu ülkeye sokulacak? Acaba bu Narkoterör örgütünün üyelerinin paralarını buraya gelecek? Onlar burada başka bir şeyler mi yapacak, başka bir planlar mı yapacak? Bunun da cevabını merak ediyorum. Hangi ülkede, idam cezasına mahkûm edilmiş, müebbet hapse mahkûm edilmiş bir mahkûmla ilgili bir makam verme şeyi konuşulabiliyor, ben bunu anlamıyorum. Biz bile sabıka kaydımız olduğunda milletvekili adayı olabiliyor muyuz? 657 sayılı Kanun müsaade ediyor mübâyile hükümlülerin devlette görev almasına, bunların böyle haklara sahip olmasına? Biz hangi devlette yaşıyoruz, ben gerçekten anlayamıyorum ve dehşete düşüyorum. Ondan sonra, babasının mezarına gidenleri açık kimliğiyle tehdit edenler oluyor, müzisyenleri açık kimliğiyle tehdit edenler oluyor ve bunların dedikleri de bu memlekette oluyor. Bu memlekette hukuk nerede, polis nerede, asker nerede? Bu, beni dehşete düşürüyor. Türk milleti, Türk devleti çok büyük bir devlettir; belki 2 bin yıllık, 3 bin yıllık, 5 bin yıllık bir devlettir, bir kültürdür, çok büyük bir hukuk devletidir. Bu devlette hukuka güven hiçbir şekilde zedelenmemelidir. Bununla ilgili, bu vergi barışı da dâhil olmak üzere, devamlı delik açacak her türlü düzenlemenin önüne geçilmelidir. Hepimiz aklımızı başımıza almamız gerekmektedir. Burada demagoji yapmıyorum. Yarın, gerçekten sokağa çıkma durumumuz bile tehlikeye gidecek. Ben bunu şahsi olarak yaşadım; şahsi olarak kendi babamın mezarında gitmem engellendi, dua etmem engellendi ve bununla ilgili de hiç kimse de -başta Sayın Cumhurbaşkanı olmak üzere- hiçbir tedbir almıyor, elini kolluk bağlayıp oturuyor, bir de beni provokatör diye ilan ediliyor. Yani, biz edebimizden susuyoruz ama bu türlü üstümüze gelen düzenlemeleri gördükçe de iyice işin açığı milletvekili olarak da vatandaş olarak da kendimizi rahatsız ve çok büyük sorumluluk altında hissediyoruz.

O yüzden, lütfen hepimizi bunların daha dikkatli, daha anlaşılır, daha kırmızı çizgileri belli, tanımları açık şekilde yapılması gerektiğini ve gerçekten bu memlekete gönülden bağlı, bu memleket için çalışan, para kazanan ve vergisini veren insanların önünü açacak, esnafın önünü açacak, çiftçinin önünü açacak, hayvancının önünü açacak, sanayiciyi daha da büyütecek, para kazandıracak, işlerinin önünü açacak böyle böyle düzenlemeleri yapmaya davet ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Ayyüce Hanım, tabii çok ağır kelimeler devletimiz için bunlar. Hiçbir devlet uyuşturucuya -ki bizim devletimiz- yol açacak, bunların finansmanını sağlayacak insanlara yol açmaz. Terörü bitirmek adına da devletimiz çok önemli adımlar altmıştır. Şu anda da bu barış ortamını bütün partiler destekleyerek -partinin dışında- bir yol yürünüyor, her kesimi üzmecek şekilde ama ülkemizin geleceğini güzel bir noktaya getirmek adına adımlar atılmaya çalışılıyor. Bunları ifade etmek isterim.

Teşekkür ederim.

AYYÜCE TÜRKİŞ TAŞ (Adana) - Bir şey ekleyebilir miyim? Siz daha ağır konuştunuz.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Buyurun.

AYYÜCE TÜRKİŞ TAŞ (Adana) - Bir defa Türkiye'nin barışa ihtiyacı yoktur, Türkiye'de savaş yoktur, terör problemi vardır. Bizim partimiz de barışa karşı, terörsüz Türkiye'ye karşı bir parti değildir. Biz terörist başının, 55 bin kişinin katilinin yüce Mecliste milletvekilliğiyle ve Türk devletiyle eşleştirilmesine karşıyız ve buna da devletin adına bir makam verilmesini tabii ki kabul etmiyoruz. Bu da devleti suçlamak değildir, bu, söylenen şeylerdir, bunun olması mümkün değildir, zaten kanunlara aykırıdır. Ben de bunu burada dile getirdim. Bu da benim endişemdir. İlegal şeylerin buraya girip girmeyeceğini nasıl engelleyeceğinizi merak ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Ağbaba...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Başkan, çok teşekkür ederim.

Şimdi, tabii, biraz önce söylediğim sözleri söyleyerek sözlerime başlamak istiyorum. Keşke bu teklif daha önce kamuoyunun bilgisine sunulsaydı, kamuoyu bunu tartışabilmiş olsaydı, tarafları ama maalesef diğer torba kanunlarda olduğu gibi bu da tartışılmadı.

Şimdi, öncelikle ben kanun teklifi sahiplerine bir şeyi sormak istiyorum: Kara para incelemesine engel mi bu kanun teklifi, yeni gelecek kanun?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 23

SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) - Değil. Maddelerde açıkça var.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ben kayıtlara geçsin diye size soruyorum.

"Kara para geldiği zaman incelemeye tabi olacak." diyorsunuz. Şimdi, burada burada ilginç bir şey var değerli arkadaşlar:

31 Temmuz 2027'ye kadar yani muhtemelen...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Size yaramıyor yani.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Dur anlatayım. Bize yaramıyor tabii, bize yaramıyor, iktidarımıza yaramıyor. Tabii, "2027'ye kadar, seçimlerden önce parayı getir, paranı akla." diyorsunuz, "En azından ben sizi aklayayım çünkü CHP bu işleri, kara para işlerini sevmez." diyorsunuz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Allah afetsin sizi!

VELİ AĞBABA (Malatya) - Kimin parasını aklayacaksınız Allah aşkına? Örneğin burada siyasilerin parası var mı, devleti yönetenlerin parası var mı? Amaç bu mu? Gerçekten bunu merak ediyoruz, bunu sormak istiyorum.

31 2027'ye kadar gelen parayı... Acaba bunun sebebi ne? Bunun sebebini ne biliyor musunuz, bu kadar para istemenin sebebi ne? Ekonomi sıkışmış durumda, paraya ihtiyaç var, paraya ihtiyaç olduğu için bunu çıkarıyorsunuz. Ya...

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Bu bir yöntem.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bu bir yöntem yani bu müflis tüccar var ya... Memleketi, ekonomiyi batırmışsınız, başka bir ifade kullanmak istemiyorum. Ekonomi batmış durumda ne yapacaksınız?

İşte, şimdi, geçtiğimiz günlerde Maliye Bakanlığı 16 bin küsur kişiye yazı yazdı. Yazının özü şu, ne diyorlar? Yüksek gelir grubuna ait yaklaşık 16 bin kişiye yazı yazdılar, dediler ki: "Bu parayı nereden, nasıl kullanıyorsun, nasıl harcıyorsun?" diye, yanlış mı söylüyorum bilmiyorum, 16.004 kişiye yazı gönderilerek yüksek gelir grubu incelemeleri yaptı ve örtülü olarak "Nereden buldun?" diye sordu. Henüz mürekkebi kurumadan, henüz mürekkebi kurumadan "Nerede bulursan bul yeter ki getir." diyorsunuz. Önce sopa gösterildi, şimdi barış çubuğu uzatılıyor.

Değerli arkadaşlar, bakın, bunların hiçbirine gerek yoktu. 19 Mart operasyonlarında ne kadar para yakıldığını hepimiz biliyoruz. Bakın, Türkiye'ye para çekilecekse para çekmenin tek bir yöntemi var, dünyadaki tek bir yöntemi var. Nedir? Güçlü bir demokrasi ve adalet sistem var. Hukukun öngörülebilirliğinin güçlendirilmesi ve mülkiyet hakkındaki tüm tereddütlerin ortadan kaldırılması lazım. Bunu nasıl yapıyorsunuz? Yapılıyor mu bu? Bakın, hepinizin vicdanına soruyorum. Bu yapılıyor mu? Örneği mülkiyet hakkı güvencede bu memlekette.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Güvencede.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Mülkiyet hakkı güvencede değil Nilgün Hanım. Bakın, bir örnek vereceğim, örnek vereceğim. Geçtiğimiz yıl bu tam bütçenin konuşulduğu dönemlerde Can Holding cezaevine alındı, Ciner Holdinge kayyum atandı. Bunu Genel Kurulda da söyleyeceğim. Ciner Holdinge kayyum atadı. Ciner Holdingin bir arazisi var Beykoz'da 117 dönüm bir arazi, İncirköy, Beykoz, İstanbul'da. Bakın, el konuldu.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - TMSF'ye mi devrolmuş?

VELİ AĞBABA (Malatya) - TMSF'ye verildi. TMSF bu malı sattı. TMSF el koydu ve bunu sattı TMSF. 117 dönüm araziye TMSF'deyken sattı. Kaça sattı? 177 milyon dolara sattı. İsterseniz araştırın, İstanbul vekilleri araştırın. Bu 177 milyon dolara satılan holding size yakın bir holding, Çelikler Holding, ismi de vermekte bir sakınca yok. Bu arsanın değerinin, 117 dönümün toplam 500-600 milyon civarında olduğu söyleniyor.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Nasıl satıldı orası? İhaleyle mi?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Anlatayım ya, anlatayım! Bak, sonra bu arsa satıldıktan sonra, mesele burada, sonra bu arsa satıldıktan sonra değerli arkadaşlar, Ciner Holdinge tekrar iade edildi, TMSF'den iade edildi. Şimdi, ya, arkadaşlar, bakın, bugün ona, yarın size; bu doğru bir şey değil. Kesinleşmiş yargı kararı olmadan bir şirketin malına el koyuyorsunuz. Hadi el koydunuz, ya, niye satıyorsunuz! Kesinleşmiş bir mahkeme kararı varsa eyvallah.

Bakın, aynı şey Tele1'de de geçerli. Tele1, Merdan Yanardağ'ın başında olduğu, oğluna ait bir şirket. El konuldu, TMSF el koydu. Şimdi ihalesi var haziran ayında, 28 milyon TL'ye satılıyor. Bakın, vicdanlarınıza sesleniyorum: Geçtiğimiz günlerde, tanımayız sahibini, Flash TV'nin şirketine el konuldu para işleriyle ilgili. Sonra bu Flash TV'yi 13 milyon TL'ye TMSF sattı, 13 milyon TL'ye. Bir lisansı şimdi 1 milyon dolardan aşağı almanız mümkün değil.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Ne zaman...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ya, yeni satıldı, yeni satıldı. Hatta iptal edildi, iptal edilecek diye laflar var. Şimdi, arkadaşlar, bakın, bu bir hukuksuzluk, kesinleşmiş mahkeme kararı olmadan... Bakın, hepimizin başına gelebilir, yaşıyoruz. Neden kaynaklı bu el koymalar? Suçtan elde edilen gelirden kaynaklı.

Peki, şimdi görüyorsunuz, hepiniz de alkış çaluyorsunuz. Örneğin, Muhittin Böcek'in malına el konuldu, bugün el konuldu. Muhittin Böcek ne zamandan beri Belediye Başkanı? Yirmi yıldan beri diyelim, on beş yıldan beri. On beş yıldan beri eğer suçtan kaynaklı bir geliri varsa ona el konulsun, eyvallah konulsun ama adamın babasından kalan tarlaya niye koyuyorsunuz! Babası...

SÜLEYMAN ŞAHAN (Yozgat) - 13 milyon TL diyorsunuz, 180 milyon TL'ye satılmış.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Flash TV... Bir daha bak, iyice kontrol et. Alanın da ismini söylerim sana. TOKİ müteahhidi, alan da TOKİ müteahhidi, neyse ismini vermeyeyim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 24

Bakın, ya da Ekrem İmamoğlu, Ekrem İmamoğlu'nun tüm şirketlerine el koydunuz. Ekrem İmamoğlu ne zamandan beri siyasetin içerisinde? 2013'ten beri. Ne zamandan beri Belediye Başkanı? 2014'ten beri. Eğer böyle bir iddia varsa hadi, 2014'ten sonrakine el koyun. Ya, babasının, dedesinin, atasının malını niye el koyuyorsunuz! Ya da Necati Özkan... Devlete iş yapan, Turizm Bakanlığına iş yapan, Türkiye'nin tanıtımında filmler çeken, iş yapan bir şirketin tüm mal varlığına, geçmiş, gelecek bütün mal varlığı el koydunuz. Bakın, TMSF'de şu anda Ekrem İmamoğlu da Necati Özkan da Hüseyin Köksal da hepsi bu şirketlerden maaş alarak yaşamlarını sürdürmeye çalışıyor. Bakın, tekrar söyleyeyim, yaşamlarını sürdürmeye çalışıyor TMSF'den.

Şimdi, bu kadar hukuksuzluğun yaşandığı bir yerde siz olun, size söyleyelim. Örneğin, İsmail Bey'e, Yaşar Bey'e, Nilgün Hanım'a söyleyelim. Nilgün Hanım daha sanki zengin İsmail Bey'e göre.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Nereden biliyorsun? Parayla, imanın kimde olacağı belli olmaz.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ya, tahmin ediyorum.

Şimdi, sen Allah aşkına, böyle bir ortamda bu memlekete yatırım yapar mısın? Yatırım yapar mısın? Böyle bir memlekete yatırım yapar mısın? Paranı getirir misin?

Zaten hiç kimse güvende değil. Bakın, bir mülkiyet güvenliği yok arkadaşlar ülkede. Bakın, geçtiğimiz günlerde burada anlattım, dün anlattım. Pazarda geziyorum, dedim ki: Parayı altına mı yatırıyor? "Yok, cebimde gezdiriyorum, yastık altına." dedi. Ne kadar paran var? "10-12 bin lira var." Niye bankaya yatırmıyorsun? dedim. "Ye, el koyarlarsa." dedi. Bakın, memleketin geldiği hâl bu. Bu yalan değil, kulağımla duyduğum.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Niye korkuyor?

VELİ AĞBABA (Malatya) - İstiyorsan bak, benim Instagram'ımda var.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Siz bu korkuyu sürekli dillendiriyorsunuz.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ya, niye, arkadaş? Yalan mı söylüyorsunuz?

ORHAN YEGİN (Ankara) - "Yakında paranıza el koyacaklar, paranızı yatırmayın." diyorsunuz. Millete korku...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Yalan mı söylüyorsunuz? Arkadaşlar, yalan mı söylüyorsunuz? Ekrem İmamoğlu'nun şirketine el konulmadı mı? Hüseyin Köksal'ın şirketine el konulmadı mı? Tele1'e el konulmadı mı? Örnek verdim ya, utanır insan. Orhan Bey, utanır laf atarken. Ciner Holding sizin döneminizde büyüyen bir holding. Ciner Holdingin mal varlığı TMSF'ye aktarıldı Can Holdingden dolayı. Adamın Şişecamdan almış olduğu 117 dönüm arazi satıldıktan sonra iade ettiniz. Şimdi, ne yapacak adam? Ne yapacak adam?

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Dava açıp veya...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Allah Allah! Malını satmışsın diyorum ya! Nasıl arayacak? Hukuk mu var, yargı mı var?

Bakın, bu memlekette hukuk güvenliği olmadığı sürece, demokrasi olmadığı sürece, yargı bağımsız olmadığı sürece para gelmez. Kimin parası gelir biliyor musunuz? Şimdi, yeni nesil suç çeteleri var ya, onların parası gelir. Kimin parası gelir biliyor musunuz? Sizin döneminizde moda olan bu yasa dışı bahis şirketlerinin altyapısını kim sağlıyor? Gürcüstan'daki vesaire büyük baronlar sağlıyor, onlar gelir buraya. Kim gelir? Oligarklar gelir yani gelecek temiz para bu ülkeye gelmez, temiz para bu memlekete gelmez. Bir taraftan üretimin durduğu, fabrikaların üretmediği, kötü ekonomi yönetiminden dolayı milletin fabrikayı kapatıp Mısır'a gittiği, başka ülkelere gittiği bir dönemde kimse parasını getirip buraya atmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ben yalansam Bakanlık yetkilileri var. Allah aşkına, son beş yılda Londra'dan, Yunanistan'dan, yurt dışından kimler ev aldı bir bakın. Kim aldı? Kim alıyor? İş adamları alıyor. Kim para götürüyor? Büyük iş adamları götürüyor. Şirketler kuruluyor. Niye gidiyor? Vallahi, güvenlik olmadığı için yoksa hiç kimse kendi atasının, dedesinin doğduğu toprakları bırakır da başka ülkeye para götürür mü?

Bunları bakın, dikkatlice dinleyin. Bu memleket hepimizin. Bugün varsınız, yarın yoksunuz. Bakın, bu, yol olmasın, bu, yol olmasın arkadaşlar. Bu mala el koyma, mala çökme yol olmasın. Bu memlekette bakın, bu dönemki kadar... Örneğin, bu memleket Özal'ı gördü, Demirel'i gördü, Çiller'i gördü, Erbakan'ı gördü, Allah aşkına, hiç böyle bir dönem yaşandı mı? Veya geçmiş dönemlerde Erdoğan hükümetlerini gördü, hiç böyle bir dönem yaşandı mı Allah aşkına? Hiç böyle bir dönem yaşandı mı? Yani böyle bir hukuksuzluk, böyle milletin malına çökme gibi bir şey yaşandı mı arkadaşlar? Dolayısıyla, bakın, burada ekonominin düzelmesinin en önemli yolu mutlaka bir hukuk güvenliğinin sağlanması lazım.

Siz 2006'da bir yasa getirip çıkarttınız. Ne dediniz? "Vergi cennetlerine açıklayacağız." dediniz. Tamyirmi yıldır da vergi cennetlerini açıklamıyorsunuz. Bakın, sizi bağlar herhâlde değil mi bu rapor, bu rapor sizi bağlar. Ne diyor? Nihat Zeybekçi'nin "Vergi Yükünü Azaltmalı Küresel Adresleri Vergi Cennetleri" Niye böyle bir rapor yazıyorsunuz? Bu raporu açıklamıyorsunuz. Bu raporda ne diyor? "Vergi cenneti" Ne demek vergi cenneti? İşte, ülkeyi tam vergi cenneti yapıyorsunuz. Memleketteki tüm kirli parayı çamaşır makinesiyle yıkıyorsunuz, maalesef memleketi çamaşır makinesi yaptınız; ne kadar kirli para varsa, kara para varsa bu yöntemle yıkayacaksınız.

Bakın, arkadaşlar, yirmi yıl boyunca açıklanmamış bu şey. Bir de gri liste var çok övündünüz, bak, övündünüz. Orada bir madde eklediniz, şimdi söyledi, mutlaka kara paranın geleceği söylendi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Lütfen tamamlayın.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 25

VELİ AĞBABA (Malatya) - Vergi cennetinin bir tehdit olduğunu anlatıyor raporda ama yirmi yıldan beri açıklanmıyor, yirmi yıldan beri Türkiye... Hepiniz biliyorsunuz, bakın, bu kayıt dışılıkla mücadele olmadığı sürece... Kayıt dışılıkla mücadeleyi nasıl yapacaksınız? Maalesef onu da yapamıyorsunuz ama bir memlekette hukuk güvenliği yoksa, mal güvenliği yoksa, can güvenliği yoksa, namus güvenliği yoksa, kimse bu ülkeye gelip yatırım yapmaz, yapmaz.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Ağbaba, teşekkür ederim.

Sayın Kamuran Tanhan, buyurun.

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakanlık yetkilileri, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu torba yasa teklifiyle aslında son on sekiz yılda 8'inci defa varlık barışı uygulaması gündeme taşındı. Bu varlıkla ya da kayıt dışı servetle neden barışılıyor? Bununla ilgili birçok milletvekili söz kurdu ve araştırmalar da yapıldı ve 8'inci defa bu iktidar tarafından yapılıyor olması tabii ki hepimizi düşündürülen bir durum.

Teklif yasalaşırsa gerçek ve tüzel kişiler yurt içi ve yurt dışında bulunan kayıt dışı varlıklarını 31 Temmuz 2027 yılına kadar beyan ederek sisteme alabilecekler. Düzenleme kapsamına para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarıyla giriliyor. Şartların sağlanması hâlinde bildirilen varlıklar nedeniyle hiçbir surette vergi incelemesi ve tarhiyat yapılmayacağı öngörülüyor, bildirilen varlık için uygulanacak vergi oranları da sabit olmayacak. Teklife göre oran, bildirilen varlığın vadeli hesaplar, devlet iç borçlanma senetleri veya kira sertifikaları gibi belirli finansal araçlarla ne kadar süre tutulacağı taahhüt edilmesine bağlı olarak yüzde 0 ila yüzde 5 arasında değişecektir. Bu yapı kayıt dışı servetin yalnızca sistemi alınmasını değil, aynı zamanda belirli finansal araçlara yönlendirilmesini de teşvik ediyor. 2027 yılında belirli tarihlerden sonra yapılacak bildirimlerde ise vergi oranları yarım ila 1 puan arasında artırımlı uygulanacak.

Türkiye'de 2008 yılından bu yana giderek daha sık başvuru alan varlık barışı uygulamalarına böylece bir yenisini eklemiş olacak bu iktidar ancak uzmanlara göre asıl soru bu düzenlemenin içeriğinden çok, neden tekrar tekrar gündeme geldiğidir. Hükümet varlık barışını kayıt dışı varlıkların millî ekonomiye kazandırılması olarak tanımlıyor ama teklifin gerekçesinde de amaç kayıt dışı varlıkların sisteme alınması ve döviz girişinin artırılması olarak ifade ediliyor ancak uzmanlara göre bu uygulama esasen Türkiye'nin kronikleşmiş döviz ihtiyacını kısa vadeli kaynak yaratma aracı olarak kullanıyor, Türkiye daha fazla dövizü ülkeye çekmeye çalışıyor. Türkiye'de başlangıçta istisnai bir araç olarak sunulan bu varlık barışının 8'incisinin gündeme gelmesi uygulamanın artık olağanüstü bir durumdan değil, olağan bir araca dönüştüğünü bir kez daha teyit ediyor. Ekonomistlere göre bunun arkasında yüksek dış finansman ihtiyacı yatıyor, zayıf doğrudan yatırım akışı ve yapısal reformlar yerine hızlı likitide yaratacak araçların tercih edilmesi olduğunu söylüyor. Bu tabloyla doğrudan yatırım gelmiyor, içerdeki yatırımcı ya batıyor ya kaçıyor, sıcak para bile gelmiyor aslında, kısaca özetleyecek olursak. Bu nedenle, ekonomi yönetimi alternatif kaynak girişi kanallarına yöneliyor.

Varlık barışının en çok eleştirilen yönü ise beyan edilen servetin kaynağına ilişkin sınırlı denetim mekanizmasıdır. Bu noktada, temel sorun kaynağı belirsiz varlıkların sisteme alınmasında risk şu: Bu neyin parası, hangi kaynağın parası; uyuşturucu mu, bahis mi, diğer varlıklar mı?

Teklifte, şartlara uyulması hâlinde bildirilen varlıklar için vergi incelemesi yapılmaması da öngörülüyor, bu da kaynağı açıklanmayan servetin belirli bir vergi ödenerek veya bazı şartlarda hiçbir vergi ödemediği sisteme dâhil edilmesi anlamını taşıyor ancak Hükümet bu düzenlemenin Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütüne bağlı Mali Eylem Görev Gücüne olan standartlara uyumlu olduğunu savunuyor ama iddia tam aksine.

Yeni varlık barışı düzenlemesi Türkiye'nin kayıt dışı sermayeye yaklaşımına ilişkin daha geniş bir tartışmayı da beraberinde getirdi. Eleştirilerin merkezinde devletin bir yandan kaynağı sorgulanmadan varlık girişini teşvik eden, diğer yandan ise vergi kaçışını sınırlandırmak için elindeki bazı araçları etkin biçimde kullanmaması yer alıyor. Bunun en çok tartışılan örneklerinden biri vergi cennetlerine ilişkin düzenlemelerdir. Türkiye'de vergi cenneti olarak kabul edilen ülkelere yapılan transferlere yönelik özel vergilendirme hükmü bulunmasına rağmen bu mekanizmanın işletilebilmesi için gerekli liste yıllardır açıklanmadığı için düzenleme fiilen uygulanmıyor. Bu tablo devletin kayıt dışı veya yurt içindeki serveti içeri çekmek için kolaylaştırıcı düzenlemeler yaparken sermayenin off-shore merkezlere yönelmesini sınırlayacak mekanizmaları aynı şekilde, aynı etkinlikte işletilmediği eleştirilerine yol açıyor.

Gri liste riski devam ediyor ve en çok üzerinde durulması gereken noktalardan bir tanesi de bu. Türkiye kara para aklama ve terörizmin finansmanı ile mücadelede eksiklikleri nedeniyle gri listeye alınmıştı; 2018'de alındı, 2024'te çıktı diye biliyorum. Bu yeni varlık barışının ilerleyen dönemde yeniden gri listeye girme ihtimali bulunuyor mu, bulunmuyor mu? Burada yeniden gri listeye girme riski daha sonraki dönemlerde risk olarak karşımıza çıkacak. Buna rağmen düzenlemenin gündeme getirilmesi kaynağın yok olmasından kaynaklanıyor.

Geçmiş uygulamaların etkisi ne oldu da bugün 8'incisini yapıyoruz? Hükümet yeni düzenlemeyi savunurken geçmiş varlık barışlarının referans gösteriyor. Maliye ve Hazine Bakanı Mehmet Şimşek 2013 uygulamasında yaklaşık 50 milyar dolarlık varlığın sisteme girdiğini ifade ediyor. İlk varlık barışı 2008 yılında yürürlüğe girdi, bu düzenlemede yurt dışından getirilen varlıklardan yüzde 2 vergi alınıyordu. Resmî verilere göre yurt içinden 20,4 milyar lira, yurt dışından da 27,8 milyar lira olmak üzere toplam 48,2 milyar lira varlık beyan edildi. Bu tutar üzerinden 1,6 milyar lira vergi tahakkuk edildi ve 1,69 milyar lira vergi tahsilatı yapıldı. 2'nci büyük düzenleme 2013 yılında yapıldı, yine Maliye Bakanı Mehmet Şimşek döneminde yapılmıştı, bu uygulamada da vergi oranı yüzde 2

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 26

olarak belirlenmişti. 2016 yılında çıkarılan düzenlemede ise farklı bir model benimsendi ve 6736 sayılı Kanun kapsamında yurt dışındaki varlıkların Türkiye'ye getirilmesine imkân tanındı ancak herhangi bir vergi alınmadı. Bu nedenle, teknik olarak bazı uzmanlar tarafından klasik anlamda varlık barışı değil, sıfır vergili bir varlık transferi düzenlemesi olarak değerlendirildi, bir varlık barışı değil, sıfır vergili varlık transferi düzenlemesi olarak değerlendirildi; bu da aynen onu içeriyor diyebiliriz. Bu modelle Maliyeye kayıt bildirim zorunluluğu da bulunmuyordu aslında, varlıklar doğrudan bankalara yatırılıyordu; 2018, 2019, 2020 ve 2022 yıllarında da yeni düzenlemeler hayata geçirildi. Böylece varlık barışları birkaç yılda bir başvuru istisnai araç olmaktan çıkarılarak ekonomik sıkışma dönemlerinde tekrar eden bir politika hâline geldi ancak geçmiş uygulamaların kalıcı etkisine ilişkin kamuoyunda açıklanmış kapsamlı bir etki analizi bulunmuyor. Uzmanlara göre sisteme giren kaynağın ne kadarının Türkiye'de kaldığı bilinmiyor, ne kadarının üretim ve yatırıma yöneldiği bilinmiyor, ne kadarının yeniden yurt dışına çıktığına dair detaylı bir veri yok. Yeni teklifte de beklenen kaynak girişine ilişkin bir etki analizi bulunmuyor.

Tekrar eden varlık barışları vergi adaleti açısından da eleştiriliyor. Düzenli vergi ödeyen mükellefleri yüksek vergi yükü altında kalırken kayıt dışı servet tutanların düşük oranlarla sisteme dâhil edilmesi eşitsizlik tartışmalarını beraberinde getiriyor. Türkiye'nin en çok üzerinde tartışıldığı ve itiraz ettiği noktalardan bir tanesi eşitsizliktir zaten. Uzmanlara göre sık sık aralıklarla çıkarılan bu varlık barışları kayıt dışı sermayeye "İleride yeniden benzer bir düzenleme gelebilir." mesajı vererek vergi uyumunu zayıflatmıyor mu Sayın Bakan, sayın yetkililer? Torba teklifi yalnızca varlık barışını değil, Türkiye'ye yeni yerleşen ve son üç yılda Türkiye'de vergi mükellefiyeti bulunmayan kişilere yönelik geniş vergi istisnaları da içeriyor. Teklife göre, bu kişilerin yurt dışından elde ettikleri kazanç ve iratlar yirmi yıl boyunca vergisinden istisna tutulacaktır. Teklifin gerekçesinde bunun Türkiye'ye döviz girişini artırma ve yabancı sermayeyle varlıklı kişileri ülkeye çekme amacı taşıdığı belirtiliyor. Bu düzenleme özellikle Avrupa'da yaşayan ve Türkiye'de yerleşmeyi düşünen Türkiyeliler açısından yeni bir vergi avantajı yaratıyor. Almanya'da yaşayan Türkler gibi yurt dışında gelir ve servet sahibi kişilerin Türkiye'ye taşınmaları hâlinde belirli şartların sağlanması durumunda bu gelirler için uzun vadeli vergi istisnaları uygulanabilecektir; bu, varlık barışıyla birlikte değerlendirildiğinde paketin genel yönünü de ortaya koymaktadır. Türkiye'nin yalnızca kayıt dışı varlıkları sisteme çekmeye değil yurt dışında geliri veya serveti bulunan kişiler için daha düşük vergili bir merkez olmaya çalıştığı yönünde eleştiriler var.

Varlık barışının 8'inci kez gündeme gelmesi uzmanlara göre bunun artık tek seferlik kriz önlemi değil ekonomik yönetimin düzenli başvurduğu araçlardan biri hâline geldiğini gösteriyor. Bu nedenle, yeni varlık barışı tartışmaları yalnızca "Ne kadar para geldi?" sorusuyla sınırlı değil, asıl soru daha yapısal: "Türkiye neden her birkaç yılda bir kayıt dışı varlıklarla yeniden barışmak zorunda kalıyor?" Ve bu teklifin temel bir özelliği de şu anlama geliyor: "Ne olursan ol, nereden bulduysan, nereden nasıl elde ettiysen Türkiye'ye getir, biz vergilendirmeyeceğiz?"

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim Sayın Tanhan.

Sayın Orhan Yegin, buyurun.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Tabii, durduğumuz yerden hepimizin yaklaşımı farklı, hepimiz bulduğumuz siyasal çerçeveden ve o çerçeveye göre üretmek istediğimiz kompozisyon üzerinden konuya yaklaşık cümleler kuruyoruz. O yüzden de bazen memleketin menfaatine olabileceğini düşündüğümüz hususlarda tam aksine bu menfaati ortadan kaldırıp memleketi kapkara bir görüntüye sahipmiş gibi gösterecek cümleler de duyuyoruz. Tabii, bu incitici geliyor, şöyle incitici geliyor: Farklı bakış açılarıyla elbette kimisi doğru budur, kimisi yanlış bulur ama yapılan bir şeyi tamamen ülkenizi, ülkenizde yönetimlere olan hırsınızdan, öfkenizden veya zaman zaman nefrete varan duygularınızdan hareketle öyle bir yorumluyorsunuz ki ülkenizi dahi kötü duruma sokacak, kötü gösterecek cümleler kuruyorsunuz; ben bunun şaşkınlığı ve hüznü içerisindeyim. Yoksa hepimiz farklı yerden bakarız; kimimiz bir şeyi lüzumlu görürüz, kimimiz lüzumsuz görürüz. Mesela, ben de az önce sorulan sorulara bir karşı soru olsun diye şöyle sorayım: Yani hiç düşündünüz mü mesela, bu kadar sistemi, böyle bir yurt dışı kaynakların yurt içine girişiyle ilgili 8 defa varlık barışı -veya neyse tanımı- böyle bir kanun yapılmış da bu kadar güçlü, Parlamento çoğunluğu olan, bugün Cumhur İttifakı'yla beraber çok daha güçlü olan bu ittifak, bu hareket, bu iktidar veya daha öncesinde AK PARTİ neden bunu sürekli bir kanun hâline getirmemiş? Yani bir defa yapıp bir daha ne bu komisyonlarda sizin bu laflarınıza muhatap olmak yani eleştirilerinize...

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Her seçim öncesi veya seçim sonrası getiriyorsunuz.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Bunlarla uğraşmamak varken niye bir defa bu kanunu yapıp kalıcı hâle getirmemiş madem böyle bir mantığı, mantalitesi var?

Şimdi, bazen bazı krizler ortaya çıkar, bazen bazı fırsatlar ortaya çıkar, bazen bazı riskler ortaya çıkar ve siz o risklere, o fırsatlara, o krizlere dönük bir okuma yaparsınız...

ŞEREF ARPACI (Denizli) - "Savaşta her şey mübahdır." diyorsun.

ORHAN YEGİN (Ankara) - ...ve o yaptığınız okumada fırsat görürsünüz, risk görürsünüz, sıkıntı görürsünüz, ona göre bir düzenleme yaparsınız. Bugün dünyanın içerisinde bulunduğu durum; bugün dünyanın, özellikle bölgemizin yaşadığı kargaşa; siyasal atmosfer -jeopolitik durum diyelim daha şey bir kavramla- belki ülkemiz için bize karşı, ülkemize karşı yeni imkanları doğurmuştur, yeni fırsatları doğurmuştur. Dolayısıyla, siz de bu oluşan atmosferde... Hani, az önce kripto varlıklarla ilgili konuşurken veya başka bir şeyle ilgili konuşurken diyorsunuz "Ya, şunu şöyle yapsaydık o fırsat bize gelecekti ama o dönem onu yapmadık, fırsat kaçtı, başka yere gitti." gibi kavramlar, tartışmalar, eleştiriler de oluyor. Bunlar aslında biraz da dönemsel durumların ortaya çıkardığı şeyler

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 27

yani finansal krizler yaşıyor dünya, o dönem başka bir fırsat veya risk oluşuyor, bölgesel savaşlar oluyor, onun doğurduğu farklı fırsatlar veya riskler, tehditler, sınamalar oluyor ve siz de ona göre bir pozisyon alıyorsunuz ve bu kanunun, böyle bir düzenleme yapmanın bir imkân oluşturacağını, bir alan açacağını düşünüyorsunuz ve ona göre hareket ediyorsunuz ama bu eleştirilebilir yani ben bunaneleştirilmesini anlarım. "Ya, kardeşim, niye biz böyle fırsatlara veya risklere göre dönemsel kanunlar yapıyoruz." diyebilirsiniz, bulunduğunuz yerden itirazınızı anlarım ama yapılan her şeyi... Bir defa kavramlarınız o kadar kötü ki: "Aklama" Neyi aklıyoruz ya? Neyi aklıyoruz arkadaşlar?

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Kayıt dışı.

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Kayıt dışı.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Neyi aklıyoruz? Kavramlarınız o kadar kötü ki: "Kara para"

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Evet.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Yani bütün bu düzenlemenin sebebi kara parayı ülkeye çekmek.

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Sıcak parayı çekmek.

ORHAN YEGİN (Ankara) - "Türkiye kara para cenneti, Türkiye kara para çekim merkezi hâline getiriliyor." imajı vermek bu maddeyle.

ŞEREF ARPACI (Denizli) - E, geçmişte böyle oldu.

ORHAN YEGİN (Ankara) - "Gri liste" dediniz, tuturdunuz, tuturdunuz gri liste... "Türkiye gri listede; terörizmin finansmanı, kara para, şöyle para, böyle para..." 50 defa anlattık Türkiye'nin gri listede niye olduğunu; Türkiye'de kara parayla veya terörizmin finansmanı ile ilgili bir risk, bir tehdit görüldüğünden dolayı değil sadece buna katılan bir ülke olarak mevzuatında yapması gereken düzenlemeleri o takvim içerisinde birçoğunu yapıp son 3-4 maddesinin seçim, öteberi, şu bu gibi durumlardan dolayı gecikmesinden dolayı bizim o listede... "Gri liste" denilen -nasıl diyeyim- yani gözlenen liste yani bir süre verilmiş "O süre içerisinde bu düzenlemeler mevzuata derc edilecek mi, edilmeyecek mi?" ile ilgili bir tanımı, gri tanımını "Türkiye kara paranın, terörizmin finansmanının, işte, bilmem..." Yani bu, doğru bir siyaset değil arkadaşlar.

Ülkeyi yönetmeye talipsiniz, sizce de ülkeyi yönetmeye namzetsiniz. Ülkeyi yönetmeye talip olanlar, ülkeyi yönetmeye kendini namzet görenler kendi ülkesini yerin dibine sokacak ve çok haksız ve iftiraya varacak derecede ve vicdansızca ve insafsızca cümleler kurarak yapılan düzenlemelere yahut da Hükümetin yaklaşımına, uygulamasına, fiiline kem söz etmesine gerek yok. Eleştirilecek başka yerler de bulunabilir çünkü bakış açılarımız farklı; sen oradan bakıyorsun, ben buradan, sen oradan bakıyorsun, biz buradan. Bakış açılarımızın farklılığı bize daha nazik, daha... Yani kaba tabirle diyeyim... Şimdi, kelime aramayayım -hakaret maksatlı söylemiyorum- daha beyefendi ifadelerle eleştirecek şeyleri de ortaya çıkarabiliriz, koyabiliriz ama sizin temel probleminiz şu: İktidara olan karışıklığınız; Tayyip Erdoğan'a, AK PARTİ'ye, Cumhuriyet İttifakı'na olan hırsınız; girdiğiniz her seçimde "Bu sefer geliyoruz." diye diye ortalığı ayağa kaldırıp seçim akşamı koşa koşa kimseye gözükmeyen evinize kaçışınızın oluşturduğu o hırs ve o kin ülkenize dönük bir hakarete dönüşüyor, ülkenize dönük bir kine dönüşüyor, ülkenize dönük bir şeye dönüşüyor. Lütfen buna dikkat edin.

CEVDET AKAY (Karabük) - Orhan Bey, ülkemize bir kinimiz olmaz ya.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Kavramları güzel kullanalım. Bizim bu ülkeye kara para girsin diye bir derdimiz yok. Bu ülkenin MASAK'ı da vardır, bu ülkede Maliyenin incelemeleri de vardır; bu ülkede MASAK'ın, Maliyenin yani siyasetin denetiminde olduğunu söylediğiniz kurumların dışında bankacılık sisteminin de bir parayla ilgili "Riskli para mı değil mi?"ye dair denetim mekanizmaları, uyarı sistemleri, erken uyarı sistemleri, bilmem neleri vardır. Dolayısıyla milletin kafasını karıştırmaya çalışmayın, kendi kafanızı -benim ifademi hoşgörün, hakaret olarak söylemiyorum- biraz bu korkularla, vehimlerle bulandırmışsınız. Lütfen tutanakları da Komisyonu da milletin kafasını da bu kavramlarla bulandırmayın ama riskleri var mıdır? Elbette vardır az önce anlatılanlar doğru ise çünkü her söylediğinizin de birçok söylediğinizin de eksik, çarpıtılmış veya yanlış olduğuna tanık olduğumuz da oluyor. Az önce söylenenler doğruysa... Ben bilmiyorum. Ne olmuş? Para gelmiş Türkiye'ye, ondan sonra bu kişilere rahat bir hayat mı yaşatılmış? Bu kişiler bu parayı getirdi diye denetimden uzak mı tutulmuş?

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Evet.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Evet.

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Evet.

ORHAN YEGİN (Ankara) - "Bu kişiler bu paraları nereden getirdiler?" diye bunların yaptıkları her şeye göz yumulmaz bir Türkiye mi inşa edilmiş?

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Alaattin Çakıcı nasıl para getiriyor?

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Uzun süre evet. Sonra alışveriş merkezlerinde silahla birbirini vurunca aldınız.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Ne olmuş?

ŞEREF ARPACI (Denizli) - O ana kadar her şey güllük güllüştü.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Ne olmuş? Getirmişler, ondan sonra da eğer anlatılan gibiyse anlatıldığı gibi doğruysa...

ŞEREF ARPACI (Denizli) - E, takip etmiyor musun?

ORHAN YEGİN (Ankara) - ...onlar yaptıkları suçların, şunların, bunların takipleri yapılmış; hukuk sistemi, devletin sistemi üzerine üzerine gitmiş ve onları almış.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 28

AYYÜCE TÜRKES TAŞ (Adana) - Altın kaçakçısı 3 vekil vardı; ne oldu onlar? Yargılanması niye olmadı?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Peki, bir şey söyleyeceğim: Şimdi, sizin iddianız ve ifadenizle bazı mafya babaları veyahut da baronlar hukuk dışı yollarla kazandıkları paraları bir şekilde hukuk içi göstererek...

AYYÜCE TÜRKES TAŞ (Adana) - İddia etmiyorum, Alaattin Çakıcı hukuk adamı mı? Nedir işi, mesleği nedir, nasıl para kazanıyor?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Buraya sesleniyorum, döneceğim size.

AYYÜCE TÜRKES TAŞ (Adana) - Yok, bana dönmeyin.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Tamam, dönmeyeceğim size, ona da varız.

Bir şekilde getirmişler, mevzuat çerçevesinde paralarını uluslararası sistemde resmî göstermişler, bunu başarmışlar adamlar, uluslararası bağlantılarını kurmuşlar, bu bankacılığın, uluslararası finans sisteminin içerisinde de o paraların temiz para olduğunu kanıtlamışlar, getirmişler, sokmuşlar sisteme. Sonra ne olmuş? Yanlış işler yapmışlar, devlet binmiş tepelerine. Bu olaylar sizin iddianızdaki gibi, başka kara işlerden bu paraları kazanıp Türkiye'ye kara para getirmek isteyen adamlara korku değil mi kardeşim?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Ya, eskiden, daha önceki varlık barışında hiç değilse, "MASAK var, kara para giremez." diyordunuz...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Yani "Biz Türkiye'ye paramızı götürürüz, bize hesap sorulmaz." diye bir şey yok.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Bak, şimdi, daha önce ne diyordunuz? "Kara para girmeyecek." diyordunuz, şimdi "Girse ne olacak?" diyorsunuz.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Parasını yanlış yerden kazanan, usulsüz kazanan ama yurt dışı bağlantılarından dolayı, iş birliklerinden dolayı bir şekilde uluslararası sisteme, finans sistemine parasını sokmuş, temyiz gibi göstermiş, bir şekilde de sizin ülkemize getirmeye çalışan birisi varsa bu ülkede Emniyetin, yargının onların üzerine nasıl gittiğini göreceği örneklerle bunu getirmekten de kaçınacaktır.

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Adamlar adli sisteme bulaştı, mafya hesaplaşması oldu Orhan Bey, lütfen ya.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Orhan Bey, daha önce "Kara para bu ülkeye giremez." diyordunuz, şimdi "Girse ne olacak?" diyorsunuz.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Üstelik, onların bundan kaçınmasına gerek yok. Devletin her türlü denetim sistemi; MASAK'ta da, Maliye'de de, bankacılık sisteminde de vardır. Bizim kafamız rahat. Biz neyin ne için yapıldığının farkındayız ve bunun da doğru bir şekilde yürütüleceğinden hiçbir endişemiz yok; tamam mı?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Yalnız bir şey söyleyeyim mi? Yarın manşetlerdesin, başlık atıyorlar: "Flaş, flaş, flaş AKP'li vekil kara para girse ne olacak?" dedi diye.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Sen istediğin yerden bak, ben başlık falan atmıyorum, bak, ben bir şey söylüyorum, biz Türkiye'ye zerre miktar kara para girsin, gayrimeşru yollardan, kanun dışı yollardan kazanılmış para girsin zinhar istemeyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Lütfen, tamamlayın.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - "Girsin." diyorsun ya, "Girse ne olacak?" diyorsun.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Bir dakika ya.

Öyle bir şeye ihtiyacımız da yok, girişini mümkün kılan varsa boşluklar getirin, hep beraber, bugün burada -bakın, size söylüyorum- bunun oluşacağına inandığınız boşluklar varsa getirmiyorsanız sorumluluk sizde, siz istiyorsunuz demektir.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Allah, Allah!

ORHAN YEGİN (Ankara) - Getirin, üzerinde duralım, tartışalım, bunların da düzenlenmesini yapalım; tamam mı?

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ediyorum Sayın Yegin.

Komasyon üyelerimizin söz talebini karşıladık.

Şimdi, Gülcan Kış Hanım, Şeref Arpacı Bey, Nail Çiler Bey buradalar, Nermin Hanım burada yok ama gelirse söz veririm.

Gülcan Kış Hanıma söz veriyorum.

Buyurun.

Süreniz beş dakika.

GÜLCAN KIŞ (Mersin) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Teklifin genel gerekçesine baktığımızda, yatırım ortamının iyileştirilmesi, uluslararası sermayenin artırılması ve Türkiye'nin rekabet gücünün yükseltilmesi gibi hedefler görüyoruz ancak bir ülkenin yalnızca vergi teşvikleriyle cazibe merkezi hâline gelemeyeceğini hepimiz biliyoruz. Güvenin olmadığı yerde teşvik yetmez, hukuki öngörülebilirliğin olmadığı yerde sermaye de kalıcı olmaz. Burada aslında bir anlayış farkını tartışıyoruz. İktidar, yine, yapısal reformlar yerine vergi istisnalarıyla ekonomik sorunları çözebileceğini düşünüyor. Oysa güçlü ekonomi adaletle, liyakatle ve güven veren kurumlarla kurulur.

Teklifin 1'inci maddesiyle kamu borçlarının taksit süresi otuz altı aydan yetmiş iki aya çıkarılıyor, teminatsız taksitlendirme sınırı 1 milyon liraya yükseltiliyor ancak bugün işletmeler, esnaf ve vatandaş yüksek faiz yükü altında ayakta kalmaya çalışıyor. Kamu alacaklarına aylık yüzde 3,7 faiz uygulanıyor. 2025 yılı sonu itibarıyla yaklaşık 3 trilyon 737 milyar liralık vergi ve SGK borcunun

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 29

yapılandırma kapsamına girebileceğini ifade ediyorsunuz. Vatandaşın beklentisi yeni ayrıcalıklar değil gerçekçi ve adil bir yapılandırmadır çünkü bugün esnafımız krediye ulaşamıyor, ulaşsa yüksek faizi altında eziliyor. Ayakta kalmaya çalışan işletmeler devlete âdeta faiz yetiştirmeye çalışıyor. Üstelik, birçok kamu alacağı hâlâ taksitlendirme kapsamına dahi alınmamıştır. Gerçek ihtiyaç, kayıt dışı servete yeni kapılar açmak değildir, üretim yapanı, istihdam sağlayanı, ayakta kalmaya çalışan esnafa nefes aldırarak adil bir yapılandırma düzenidir.

Bakın, teklifin 4'üncü maddesiyle yurt dışında yaşayan ve belirli şartları sağlayan kişilere yirmi yıl boyunca gelir vergisi istisnası getiriliyor. Gerekçe ne sunuluyor? Beyin göçünü tersine çevirmek. Yani siz bu ülkenin yetişmiş gençlerinin gerçekten vergiden kaçtığını mı düşünüyorsunuz? 2022'de Cumhurbaşkanının "Giderlerse gitsinler." dediği beyinlerimize şimdi "Yeter ki dönün, vergi almayacağız." diyorsunuz. Demek ki yanlış yönettiğiniz bir süreç burada açığa çıkıyor. Üstelik, bu düzenleme vergi tekniği açısından da problemlidir çünkü bu insanların büyük bir bölümü zaten Amerika, Almanya, Kanada gibi yüksek vergi oranlarının uygulandığı ülkelere gittiler. Oralarda ödedikleri vergiler Türkiye'de mahsup edildiği için, çoğu durumda burada ilave vergi de çıkmayacaktı. Öyle bir darboğazdasınız ki "Artık para gelsin de nereden gelirse gelsin." anlayışıyla hareket ediyorsunuz.

Teklifin 8'inci maddesiyle de imalatçı ihracatçılar için kurumlar vergisi oranını yüzde 9'a, sadece ihracatçılar için yüzde 14'e indiriliyor ancak yürürlük tarihi de 2027 olarak belirleniyor. Sanayicinin sorunları yok da 2027'de mi başlayacak? Bunu da sormak isterim. İhracatçı bugün yüksek finansman maliyetleriyle mücadele etmiyor mu? Bu mantığı da anlamak mümkün değil. Bugün Anadolu'nun birçok küçük ve orta ölçekli işletmesi üretimini sürdürmek için mücadele etmektedir. Sanayici enerji maliyetleriyle, esnaf finansman yüküyle, ihracatçı kur ve kredi baskısıyla ayakta kalmaya çalışıyor. Böyle bir tabloda desteği bir yıl sonrasına bırakmak ekonominin gerçeklerinden de kopmaktır.

Teklifin en tartışmalı maddelerinden biri de tekrar gündeme getirdiğiniz varlık barışı düzenlemesidir. AKP iktidarı döneminde tam 8 defa varlık barışı getirdiniz ama belli ki hâlâ barışamadığınız varlıklar var. Bir taraftan, vatandaşın hesabını didik didik inceliyorsunuz, diğer taraftan, yüzde 0 ila yüzde 5 vergiyle yeni bir varlık barışı getiriyorsunuz. Vergisini zamanında ödeyen cezalandırıyor, kayıt dışı hareket eden ise sürekli ödüllendiriyorsunuz. Üstelik, teklifin ilgili hükmü fiilen örtülü bir vergi affına dönüşmekte, bildirilen varlık tutarı matrah farkını karşılıyorsa vergi ve ceza da çıkmayabilecek. Bu düzenlemeyle ekonomiye kaynak mı sağlıyorsunuz yoksa belirli çevrelere önceden hazırlanmış güvenli bir çıkış alanı mı yaratıyorsunuz? Türkiye daha yeni gri listeden çıktı, şimdi, siz denetimsiz sermaye girişine bu kadar açık bir model kurarsanız uluslararası sistemin yeniden Türkiye'ye dönüp bakmayacağını kim garanti edebilir? Vatandaşın, esnafın, KOBİ'nin bugün en büyük beklentisi varlık barışının ötesinde, borç yapılandırmasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLCAN KIŞ (Mersin) - Biz vergiye de, teşviğe de karşı değiliz ama ayrıcalıklı ekonomik düzen görüntüsü veren, kayıt dışılığı teşvik eden ve yapısal reform yerine geçici vergi düzenlemeleriyle sorun çözmeye çalışan bu anlayışa itiraz ediyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi de Sayın Arpacı.

Sayın Arpacı, buyurun lütfen.

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Şimdi, Orhan Bey aslında konuyu çok güzel özetledi. Keşke ben isterdim ki ilk imzacısı siz olsaydınız bu teklifin. Hiç on dakika konuşmaya gerek yoktu, bir dakikada özetlediniz. Benim anladığım şu: "Bir savaş var, aşta ve savaşta her şey mübahtır, bir kriz var, fırsatları değerlendirmemiz lazım, bu fırsatı kaçırmayalım." Tam da dediğiniz buydu, çok güzel özetlediniz ama ilk imzacı ne dedi: "Üretim, istihdam, ihracat ve yatırımı artıracacağız." Vallahi korktum ben bir sanayici olarak, Allah sanayicilerimize, ihracatçılarımıza sabır versin. Siz en son bu dört kelimeyi kullandığınızdan beri ülke ne hâle geldi, istihdam ne hâle geldi, PMI endeksleri nerede, kaç esnaf kepenk kapattı, kaç sanayici battı, kaç kişi iflas etti, kaç kişi konkordato ilan etti bir bakmanızı tavsiye ederim. Yani açık açık bunu söyleseydiniz, buraya yazsaydınız daha kıymetli olurdu.

Şimdi kurumlar vergisini bu torba yasada 3 başlıkta incelemeyi düşünüyorum. Önemli 3 konu var, esnafa getirilen vergilerdeki taksitlendirme, ihracatçı imalatçıların kurumlar vergisini yüzde 9'a indirme ve varlık barışı dediğimiz konu. Şimdi, esnafın vergileriyle alakalı konuyu 1'inci maddede değineceğim. İhracatçı ve imalatçıların kurumlar vergisini yüzde 9'a getirmek çok kıymetli ama çok geç kalmış bir şey. Yani siz bu ülkeye hâlâ sanayicinin, ihracatçının yatırım yapacağını, bu kadar finansal kârların "carry trade"le insanların dolar bazında yüzde 35, yüzde 40 para kazandığı yerde, dövizin baskılanıp, enflasyonun fırlatıldığı, tutulmadığı yerde... Dün burada Merkez Bankası Başkanı vardı, ne kadar çaresiz olduğunu gördük, tek başına kalmış bu mücadelede, ülkede Hükümet yardım etmiyor, enflasyon durdurulamıyor, kur yüzde 4 artmış, bizim aylık enflasyonumuz yüzde 4, siz hâlâ diyorsunuz ki: "Sanayici gelecek, yurt dışından da yatırım yapacak, ihracat yapacak." Hayal görüyorsunuz, hayal görüyorsunuz. O iş, o tren kaçtı, o tren kaçtı, bundan sonra mümkünatı da yok. Olanlar gidiyor, olanlar gidiyor, gitmiyor mu, bütün tekstilciler Mısır'a gitmedi mi, ayakkabıcılar gitmiyor mu? Herkes gidiyor.

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Gitti.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Sonra ne oluyor? Sonrasını takip ediyor musunuz?

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Sonrası önemli değil, giden gidiyor. Giden geri gelse de aynı işi yapmayacak, hayal görüyorsunuz arkadaşlar. Bunlar sorun değil. Ha, yine de yüzde 9'a düşürdünüz, bu kıymetli bir şey, buna itiraz etmiyorum ama orada

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 30

da şu konu var: Asgari kurumlar vergisi yüzde 10'du biliyorsunuz. Sadece ihracat yapan imalatçılar var. Hani bunu iç piyasa satışlarıyla dengeleyenler belki yüzde 10 olur ama sadece ihracat yapan imalatçılar için de bir yasal düzenleme gerekiyor anladığım kadarıyla burada, onunla alakalı da şey yapmanız gerekiyor.

Şimdi, ihracatçıya, üreticiye gerçekten destek olmak istiyorsanız bu enflasyonla mücadele etmeniz gerekiyor, bu kur çipasını kaldırmamız gerekiyor. Bakın, sıcak paraya ihtiyacınız var, anlıyorum. Dün burada konuştuk, Merkez Bankası Başkanımız notunu aldı. Özel sektörün borcu 200 milyar dolar civarı, devletin borcu 200 milyar dolardan fazla, 400 milyar dolardan fazla bir yekûn var, rezervlerimiz işte 25-30 milyar dolar civarında. Sıcak paraya ihtiyaç var, onu anlıyorum ama bu sıcak paranın bu yolla gelmesi doğru değil. Siz nasıl bir sıcak para beklentisindesiniz bilmiyorum, ne kadar gelecek bilmiyorum ama bizim bunun kayıt dışı ve kara para olacağıyla ilgili kaygılarımız var ve bu kaygılarımızda da yüzde yüz haklıyız. Şimdi, Sayın Bakan Mehmet Şimşek geldiği günden beri kayıt dışıyla mücadele edecek. Ya, Denizli'de kayıt dışıyla mücadele için pidedilere gidiyorsunuz, bir pide, bir ayıran yiyorsunuz. Müfettişler fişte ayran yok diye adama 200-300 milyar lira ceza kesiyor kayıt dışıyla mücadele için. Galerilere, emlakçılara, kuyumculara vergilendiremediğiniz için harç getiriyorsunuz; tamam mı, harç getiriyorsunuz, anlatabildim mi?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Örnek tutanak var mı?

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Şimdi, bizim kara parayla ilgili kaygılarımız var, geçmişte bunlar yaşanmış, gelmiş, bir iki tanesi cezasını bulmuş ama diğerlerinin ne olduğunu bilen var mı? İstanbul'da alışveriş merkezlerinde bu uyuşturucu baronları, mafyalar birbirlerini vurdu ya, hatırlamıyor musunuz? Arkadaşlar, lütfen bu konudaki hassasiyete siz de önem verin, rica ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Diğer maddelerde de konuşmaya devam edeceğim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, değerli milletvekilleri, şimdi de Sayın Çiler, buyurun lütfen.

NAİL ÇİLER (Kocaeli) - Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Bakan Yardımcım, değerli milletvekilleri, kurumların çok değerli temsilcileri; ben de sözlerime başlarken hepinizi sevgi, saygıyla selamlıyorum.

Sanayinin devletleştiği, farklı kültürlerin bir arada yaşadığı, teknolojinin vücut bulduğu Kocaeli'nin Milletvekiliyim. Kocaeli'de 1,2 trilyon vergi tahakkuk edilmiş, bunun 1,1 trilyonu tahsil edilmiştir, kişi başına millî geliri de 700 bin lirayla liderdir. Hem tahakkukta hem de tahsilatta -Gelirler Dairesi Başkanım daha iyi bilir- Kocaeli ilk 3'tedir ama politika Ankara'dan yönetilir, sanayi Kocaeli'den, Kocaeli'nin kalbi de Gebze'dir. Gebze'de İlyasbey Vergi Dairesi, Uluçınar Vergi Dairesi ve KDV İhtisas Vergi Daireleri mevcuttur. Yakın zamana kadar Vergi Denetleme Müdürlüğü de vardı fakat alındı bizden, gelin görün ki Gebze'de kurumun kendine ait bir binası yoktur, bunu da dikkatinize sunmak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, aslında esnafın, sanayicinin, tacirin, tüccarın, KOBİ'lerin gözü vergi yapılandırılmasında, herkes sabırsızlıkla bunu bekliyor. Ekonomideki yaşanan daralma, kredilerdeki güç koşullar, faizlerin yüksek olması, esnaf ve KOBİ, dar gelirli vatandaşın artan maliyetler karşısında yok olmakta. Eskiden tırlar fabrikalara yük almaya giderdi, bugün tırlar fabrikaları sınır ötesine taşır oldu. Yapılandırma acil ve şarttır. Bugüne kadar 12 kez yapılandırma yaptınız, neden bugün 13'üncüsünü yapmıyorsunuz? Üç ayda -demin arkadaşlarımız söyledi- 34 bin esnaf kepenk kapattı bu ülkede. Bugün vergi yapılandırması ve vergi reformu üzerine hazırlanan bir kanun teklifini tartışmayı çok isterdik burada. Asıl ihtiyaç adil, öngörülebilir ve sürdürülebilir bir vergi sistemi olmalıdır. Bu nedenle, borçlular için uygun faizli, uzun vadeli bir taksitlendirme imkânı sağlanmalı, eş zamanlı olarak vergi adaletini güçlendiren kalıcı reformlar hayata geçirilmelidir. 2023 yılında İstanbul Finans Merkezi açıldığında neredeyse bütün vergilerden muaf tutulmuştu. Şimdi, bu istisnalar demek ki faydalı olmamış ki yatırımcıyı getirmek için yeni istisnalar getirmek istiyorsunuz. Ülkemize adalet gelmeden yatırımcının gelmeyeceğini ne zaman anlayacaksınız?

Kanun teklifiyle vergiye uyum sağlamak istediğinizi belirtiyorsunuz ama gelin görün ki buna dair hiçbir şey yok kanun teklifinde. Vergiye uyumu artırmak, tahsilatı artırmak istiyorsanız reform yapmalıyız. Mevcut sistemde uygulanan yüzde 4-5 oranlarında olan gecikme zammı cezalandırıcıdır. Taksitlendirilen borca aylık yüzde 4-5 gibi yüksek gecikme zammı yerine paranın zaman değerini koruyan Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi oranları uygulanmalıdır yani mükellef ceza vermek üzerine kurulu bir yapıya değil, vergisini ödemesini kolaylaştıracak bir anlayışa hâkim olmalıdır.

Bakın, burada bir avuç seçilmiş insan için bir sürü istisna getirmeyi tartışıyoruz yani siz yeni ultra zenginler oluşturuyorsunuz. Milyonlarca esnaf ve KOBİ yapılandırma beklerken, sistemin yapısal reforma ihtiyacı varken bunlara neden gözünüzü kapatıyorsunuz? Ayrıca, vergiye uyumlu mükelleflere uygulanan indirim çok az. Hem artırılmalı hem de daha çok mükellefi kapsayacak şekilde düzenleme yapılmalıdır.

Varlık barışı; son günlerde tekrar gündeme gelen varlık barışı düzenlemeleriyle yurt dışındaki kaynağı belirsiz kara parayı Türkiye'ye getirmek istiyorsunuz. Varlıklar sembolik oranlarda sisteme dâhil edilmeye çalışılıyor, üstelik "Nereden buldun?" diye sormadan. Oysa, yıllardır bu ülkede katma değer yaratan, istihdam sağlayan, her ay düzenli beyanname veren dürüst mükellef bir krizle sarsıldığında karşısında ağır haciz tehditlerini ve katlanan gecikme faizlerini banka hesapları ve harcamaları nedeniyle "Nereden buldun?" sorusuyla karşılaşıyor. Dışarıdan gelene sorgusuz sualsiz beyaz sayfa açılıyorsunuz. İçerideki emektar mükellefin nefes alacak alan bulamaması sadece ekonomik sorun değil, kötü yönetimin sonucudur; bu bir adalet yarasıdır. Artık geçici haplar değil, kalıcı, adil bir sisteme ihtiyaç vardır.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 31

Sonuç olarak şunu söylemek istiyorum: Ultra zenginler yetiştirmeyin, kara para aklamayın, adil vergi düzenlemesi yapın.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Nermin Yıldırım Kara, buyurun.

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Teşekkür ederim.

Evet, kanun teklifinin amacı ekonomiyi canlandırmak, katma değer yaratmak, makul ve anlaşılır, zaten olması gereken bir şey fakat teklif metninde bazı maddeler dikkat çekici: "Nerede neyin varsa getir, seni incelemeyeceğim." demek; zaten uzaydan gelen değil bunlar, bunlar Türkiye'de yerleşik şekilde yaşayan, var olan şirketlerin daha evvelden yurt dışına kaçırdıkları altın, döviz vesaire vesaire veya çıkardıkları diyelim daha kibarca, bunların gelmesi noktasında incelemenin yapılmayacağına dair bir ibare var. Ben şunu derim ki: Keşke deprem bölgesindeki işletmeler için de "Hiçbir borcunuzu görmeyeceğiz, sizi incelemeyeceğiz, SSK, vergi, geçici vergi sizden istemeyeceğiz. Mücbir sebebi on yıl uzatacağız." diye Bakanlık bu konuda bu müsamahayı gösterebilseydi. Benim önerim bir mali müşavir olarak: Vergi cennetlerindeki listeleri açıklayın, yüzde 30 stopajı getirin madem vergiye veya tahsilata ihtiyacımız varsa.

Bir de bu 10'uncu maddenin ikinci bentte benim dikkatimi çeken husus şu: "Virgül" diyorum, okumuyorum tamamını, "Bu madde uyarınca vergi tarhiyatı yapılmaması, diğer mevzuat uyarınca alınması gereken tedbirlerin uygulanmayacağı anlamına gelmemektedir." diye bir ifade var. Yani "Sen getir ama ben bakacağım kafama göre. Belki incelerim seni." ya da kimi inceleyecek, neye göre inceleyecek, o da benim için dikkat çekici bir nokta.

Kurumlar Vergisi Kanunu madde 32/8. Burada eğer güvenli bir vergi kurumu, vergide güvenlik kurumlarının getirilmesine ilişkin bir talebimiz varsa veya bunuyapmak istiyorsak servet beyanı gider bildirimini kullanabiliriz. Şimdi, kanun koyucu şurada ne diyor? "İmalat yapan, ihraç edene yüzde 9, sadece ihraç edene yüzde 14, imalatçıya 24, genel orana 25." Doğru mu efendim? Sanayi sicil belgeniz olacak, imalat yapacaksınız ve bunu ihraç ettiğiniz zaman yüzde 1, 32/8'e göre 1 puan. Peki, alsat yaptığı zaman? Diğer ticari işletmelerle uğraştığı zaman faaliyette bulunduğu için herhangi bir indirimden yararlanamayacak. Bu, doğru bir yaklaşım değil. Burada bir makas var, büyük ve burada adaletsiz ve dengesiz bir vergi oranı var. İmalatçıya da, ihracatçıya da yüzde 12 olabilir, 13 olabilir ama isteyen ihracatçı, isteyen imalatçı istiyorsa da ihracatçı ihraç kayıtlı satış yöntemiyle de ihraç etsin; böyle bir yerden bakmanın daha uygun olacağı kanaatindeyim, vergide barışı, adaleti ve yurt içine satış yapan mükellefleri de koruyabilmek adına.

Özellikle bu 6183 sayılı Yasa'da 48'inci maddeye ilişkin zamanında ben çok önerge vermiştim ama idarenin keyfiyetine bırakılan süreçleri yaşadık. Mükellef dedi ki: "Benim ödeme gücüm otuz altı ay, kırk sekiz ay, yetmiş iki ay." Ama idare bunu hiç görmedi. Dedi ki: "Hayır, rasyo isterim, teminat isterim." Şimdi, 1 milyonluk teminat gerçekten komik bir rakam. Efendim, burada birçok arkadaşımız var, siz de araştırın lütfen. Deprem bölgesindeki bir KOBİ için, mükellef için yani 1 milyon nedir? Elektrik borcu olmuş 1 milyon, SSK'sı, vergisi, geçici vergisi, kurumları, gelir vergisi; 1 milyon teminat olmaz, çok çok az. Lütfen bu konuda - madem orada bir ibare var- bunun orada mutlaka 10 katına artışına ilişkin bir ifadeyi...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Ne demek istediğinizi anlamadık.

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Başkanım, burada anlatamadılar izah ediyorum, o zaman sonradan meslek mensuplarına ben izah edeyim bunu. Şöyle rasyoyu, teminatı istemeyeceksiniz, 1 milyonluk teminat çok az. Ben diyorum ki deprem bölgesinde bir mükellefin -nerede 1 Milyon- 15, 20 milyonluk borcu var. Sen diyorsun ki: "Bana 1 milyonluk teminat getir de öyle yapılandırırım."

SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) - Hayır, hayır.

1 milyona kadar teminat...

ORHAN YEGİN (Ankara) - 1 milyona kadar teminat istemiyor, onu demek istiyor.

CEVDET AKAY (Karabük) - Herkes anlıyor zaten.

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - "1 milyona kadar teminat..." Ağabey, 1 milyon nedir ki? Ne kadar borcumuz var? Bizim 2 milyon, 3 milyon borçlarımız var diyorum size, daha fazla borcumuz var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ORHAN YEGİN (Ankara) - Yani "10 milyona kadar teminat istemeyin." diyor.

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Hayır, 10 milyona çıkarın demedim, 1 milyon az diyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum değerli milletvekilleri.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - O ne dediğini tam bilse biz de anlayacağız.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, yorum yapmayalım.

CEVDET AKAY (Karabük) - İsmail Vekilim, net hepimiz anladık.

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Sen en azından benim kadar meslek öğren, ondan sonra bana bu lafı konuş.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, nezaketimizi bozmayalım lütfen, siyaset nezakettir.

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Evet, karşı taraftaki arkadaşlara söyle onu Başkan.

CEVDET AKAY (Karabük) - Biz anladık Vekilim, gayet net anladık.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Hasan Öztürkmen, buyurun, sonra oylamaya geçeceğiz.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

T B M M
Tutanak Hizmetleri Başkanlığı
İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 32

Değerli Başkanım, değerli Komisyon üyeleri, milletvekilleri, Sayın Bakan Yardımcım, değerli bürokratlar; görüşülen yasa teklifinde esnafa borçlanma veya vergi taksitlendirilmesi önerilmekte, getirilmekte ancak bu taksitlendirme esnafın beklentisini karşılamıyor. Özellikle seçim bölgem Gaziantep'te 3 Mayıs Pazar günü yaşanan, neredeyse yüz yıldan bu yana Gaziantep ve çevresinde görülmediği belirtilen sel, fırtına, hortum, süper hücre olarak meteorolojinin isimlendirdiği bir felaket yaşandı. Bu felaketten Gaziantep merkez, Oğuzeli, Nizip, Karkamış ilçelerimiz, hatta Şanlıurfa ilinin de neredeyse fıstık tarlalarının tamamı yerle bir oldu. Bazı tarlaların, fıstık bahçelerimizin neredeyse tamamına yakını, bazıları kökünden söküldü, bazıları ortadan ikiye yarılarak yere devrildi. Tamamıyla harap olmayan bahçelerde de yaprak dahi kalmadı, sadece çubuk hâline geldi. Bu nedenle Gaziantep'in üreticilerinin, gerek fıstık tarlası olan çiftçilerimiz gerekse diğer buğday, arpa mahsulü üreticilerinin tarlaları tamamıyla yerle bir oldu. Bu sene Gaziantep'te merkez ve Barak bölgesinde tarım ürünü mahsulü yapılamayacak hâle geldi. Gaziantep merkezde neredeyse yirmi beş seneden bu yana belediyeyi yöneten AKP iktidarı reklam belediyeciliği, makyaj belediyeciliği yaptığından, altyapıya yeterli yatırım yapılmadığından Gaziantep'e -tabiri caizse- deniz geldi.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Öztürkmen, sizi konuya davet ediyorum, konu bütünlüğüne davet ediyorum sizi.

CEVDET AKAY (Karabük) - Sonunu bağlayacak Başkan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Daha bağlayamadı.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Vatandaşlar botlarla kendilerini kurtarmak zorunda kaldılar. Bu nedenle Gaziantep esnafı da mağdur durumda. Gaziantep esnafının beklentisi, üreticilerimizin beklentisi Gaziantep'in afet bölgesi ilan edilmesi ve gerek esnafımızın gerek çiftçilerimizin Tarım Krediye ya da Ziraat Bankasına, hatta özel bankalara, SGK'ye olan borçlarının en az iki sene faizsiz ertelenmesi ve zararlarının giderilmesi için de, yine, en az iki sene faizsiz yeni kredi temin edilmesidir. Her ne kadar Sayın Başkan benim konuşmamın görüşülmekte olan yasa teklifiyle çok ilgili olmadığını söylemekte ise de bu mağduriyetin dile getirilmesi gerekiyor. Dün Mecliste yaptığım konuşmada bir başka AKP'li milletvekili arkadaşımız Gaziantep'e bu hasarın giderilmesi için 100 milyon TL ayrıldığını ifade etti. Oysa, 100 milyon TL bahsini ettiğim hasarda belki bir köyün bile zararını karşılamaya yetmemektedir. Bu nedenle Sayın Bakan Yardımcısı da buradayken görüşülmekte olan yasa teklifine bu konuda bir ekleme yapılarak Gaziantep'in afet bölgesi ilan edilmesi, zararın karşılanması, esnafımızı ve üreticilerimizin, çiftçilerimizin borçlarının ertelenmesi konusunda desteklerini bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, teklifin geneli üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

2 adet Anayasa'ya aykırılık önergesi vardır, okutup işleme alacağım:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3669) esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 2, 4, 5, 10 ve 12'nci maddelerinin Anayasa'nın 10'uncu ve 73'üncü maddelerine aykırılığı dikkate alınarak Meclis İhtüzüğü'nün 38'inci maddesi gereğince gerekli işlemin yapmanızı arz ve teklif ederiz.

Ümit Özlale
İzmir

Cevdet Akay
Karabük

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
Manisa

Veli Ağbaba
Malatya

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Bakırlıoğlu, buyurun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Bilindiği gibi Meclis İhtüzüğü'müzün 38'inci maddesi "Komisyonlar kendilerine havale edilen tekliflerin ilk önce Anayasa'nın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlüdürler. Bir komisyon, bir teklifin Anayasa'ya aykırı olduğunu gördüğü takdirde gerekçesini belirterek maddelerin müzakeresine geçmeden reddeder." hükmünü taşımaktadır ve biz bu maddelere baktığımız zaman, bu teklifteki 2'nci, 4'üncü, 5'inci, 10'uncu ve 12'nci maddelerinin Anayasa'nın vergi ödevi başlıklı 73'üncü maddesine ve Anayasa'nın kanun önünde eşitlik başlıklı 10'uncu maddesine aykırılıklar barındırdığını görmekteyiz. Anayasa'nın 73'üncü maddesinde "Herkes kamu giderlerini karşılamak üzere mali gücüne göre vergi ödemekle yükümlüdür. Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı, maliye politikasının sosyal amacıdır." denilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Tamamlıyorum.

Burada bu söz konusu maddelerde de Anayasa'da tarif edildiği üzere vergide adaletsizliği getirdiğini görmekteyiz. Anayasa'nın 10'uncu maddesi de kanun önünde eşitlik ilkesidir ve buradaki hükümlerin de bu eşitliği ortadan kaldırdığını düşünmekteyiz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 33

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Cumhuriyet Halk Partisinin verdiği Anayasa'ya aykırılık önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeye geçiyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 2, 4, 5, 7, 9, 10, 12 ve 13'üncü maddelerinin Anayasa'nın 2'nci, 7'nci, 10'uncu, 73'üncü ve 87'nci maddelerine aykırı olması nedeniyle gereğinin yapılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayyüce Türkes Taş
Adana

Erhan Usta
Samsun

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta, siz mi konuşacaksınız gerekçeyi mi okutayım?

ERHAN USTA (Samsun) - Gerekçe...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe: Teklifin geneli incelendiğinde, vergi sisteminin temel amacı olan adaleti ve dengeli vergilendirme anlayışından uzaklaşıldığı, belirli sermaye grupları, yurt dışı gelir sahipleri ve İstanbul Finans Merkezi kapsamındaki şirketler lehine geniş ve uzun süreli ayrıcalıklı vergi rejimleri oluşturulduğu görülmektedir.

Teklif ile yurt dışı kazançlara yirmi yıl süreyle gelir vergisi istisnası getirilmekte, belirli veraset intikallerinde sembolik düzeyde vergilendirme öngörülmekte, nitelikli hizmet merkezleri ve İstanbul Finans Merkezi kapsamındaki şirket ve çalışanlara geniş gelir ve kurumlar vergisi avantajları sağlanmakta, ayrıca varlık bildirim kapsamında düşük oranlı vergilendirme ve vergi incelemesinden fiilî muafiyet mekanizması oluşturulmaktadır. Buna karşılık ücretli, esnaf, küçük işletme, üretici ve vergisini düzenli ödeyen mükellefler bakımından vergi yükünü hafifletecek benzer bir düzenlemeye yer verilmemektedir.

Bu yönüyle teklif Anayasa'nın 73'üncü maddesinde düzenlenen mali güce göre vergilendirme ve vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı ilkeleriyle bağdaşmamaktadır. Mali gücü yüksek kesimlere geniş istisna alanları tanınırken genel vergi yükünün toplumun geri kalan kesimleri üzerinde bırakılması sosyal vergi adaletini zedelemektedir.

Ayrıca teklif aynı hukuki durumda bulunan mükellefler arasında; çalışılan merkez, sermaye yapısı, gelir kaynağı veya uluslararası bağlantılar esas alınarak farklı vergisel sonuçlar doğurmaktadır. Belirli şirket ve çalışan gruplarına özel muafiyet alanları oluşturulması Anayasa'nın 10'uncu maddesinde güvence altına alınan eşitlik ilkesine aykırılık tartışması doğurmaktadır.

Teklifte Cumhurbaşkanına vergi oranları, istisna ve indirimler üzerinde oldukça geniş takdir yetkileri verilmesi de verginin temel unsurlarının yürütme organının düzenleme alanına bırakılması sonucunu doğurmaktadır. Bu durum Anayasa'nın 7'nci maddesinde düzenlenen yasama yetkisinin devredilmezliği ilkesine, 73'üncü maddesindeki verginin kanuniliği ilkesine ve 87'inci maddesinde Türkiye Büyük Millet Meclisine ait olan kanun koyma yetkisine aykırılık oluşturmaktadır.

Sonuç olarak teklifin genel yaklaşımı vergiyi tabana yayan ancak istisna ve muafiyetleri belirli sermaye çevrelerinde yoğunlaştıran bir yapı oluşturmaktadır. Bu nedenle teklifin ilgili hükümleri Anayasa'nın 2'nci maddesinde düzenlenen hukuk devleti ve sosyal devlet ilkeleri ile 10, 73, 7 ve 87'nci maddelerinde yer alan anayasal güvenceler bakımından ciddi anayasal sakıncalar içermektedir.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - İYİ Partinin Anayasa'ya aykırılık önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Şimdi teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Maddelerine geçilmiştir.

Değerli milletvekilleri, akşam yemeği için Üyeler Alt Lokanta'da sayın milletvekillerimiz, bakan yardımcılarımız, kurum başkanlarımız ve genel müdürlerimiz için hazırlık olacaktır. Diğer bürokrat ve katılımcılar için Üyeler Üst Lokantası'nda hazırlığımız var.

Görüşmelere 19.30'a kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.42

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 19.39

BAŞKAN: Mehmet MUŞ (Samsun)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Orhan ERDEM (Konya)

KÂTİP: Nilgün ÖK (Denizli)

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 34

----- 0 -----

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, 29'uncu Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum. İlişkili maddeleri birlikte müzakereye açacağım ve bu şekilde daha önce yaptığımız usulümüze göre devam edeceğiz. Şimdi, 1'inci maddeyi açıklamak için teklif sahibine söz veriyorum.

Buyurun Sayın Gülsoy.

SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) - Başkanım, teşekkür ederim.

Bu maddeyle, vergi ve diğer kamu borçlarının tecil ve taksitlendirilmesinde mükelleflere önemli kolaylıklar sağlanmaktadır. Azami taksit süresinin otuz altı aydan yetmiş iki aya çıkarılması ödeme güçlüğü yaşayan ancak borcunu ödeme risk idaresi bulunan mükelleflerimiz için ciddi bir rahatlama sağlayacaktır. Ayrıca, teminatsız tecil edilebilecek borç tutarının 50 bin TL'den 1 milyon liraya yükseltilmesiyle özellikle küçük ve orta ölçekli işletmelerin finansal yükünü hafifletecektir. Gelir İdaresi Başkanlığından aldığımız notta Gelir İdaresine borcu olan mükelleflerin yüzde 98,6'sının da 1 milyonun altında borcu bulunmaktadır.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Yani sormadan siz açıklamış oldunuz Sayın Gülsoy.

ERHAN USTA (Samsun) - Yüzde kaçta altında?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Yüzde 98,6'sı.

Değerli milletvekilleri, maddeyle alakalı söz talebi olan var mı?

Sayın Usta...

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Giriş konuşmamda da çok kısa bir şekilde ifade etmiştim; tabii, en azından bu otuz altı ayın yetmiş iki aya çıkarılması karşı çıktığımız bir durum değil ancak mesela ben bunu biraz bilgilenme amaçlı olarak eski maliye kökenli arkadaşlarla, yeminli mali müşavir arkadaşlarla bugün konuştum, dediler ki "Bir sorar mısın arkadaşlara yani otuz altı ay vade kaç mükellefe yapıyor?" Orada da zannediyorum idare biraz eli sıkı davranıyor yani otuz altı ay zaten çok fazla kullanılmıyor şeklinde...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - On iki aydan fazla...

ERHAN USTA (Samsun) - İşte, onu diyor "Zaten otuz altı ay yok ki." diyor. "Otuz altı ay belli kişilere yapıyor. O belli kişilerin şimdi yetmiş iki aya ihtiyacı olduğu için mi idare böyle bir şey getiriyor?" şeklinde bir eleştiri var. Dolayısıyla bu eleştiriyi... Ben bilmiyorum işin doğrusu, uygulamayla alakalı bir şey olduğu için bilemem ama ben bunu sormak istiyorum. Bunun dışında, şimdi, esasında ister vergiyle ilgili olsun ister başka şeylerle yani bütün aflara karşıyım öğrenci affından bilmem neye kadar. Ama tabii - insanların kendi elinde olmadan- Hükümetin yanlış makroekonomik politikaları nedeniyle bugün piyasada çok büyük bir sıkışmışlık olduğunu biliyoruz. Hani, burada şimdi "vergi barışı" adı altında birtakım şeyler getiriliyor, kaynağı belirsiz paraların Türkiye'ye gelmesinin önü açılıyor ancak burada kayıtlı bizim esnafımızın sıkıntısı var, vergi borcu var, buralarda bir rahatlama ihtiyacı var, daha makul gecikme cezalarıyla ve daha makul faizlerle bir yapılandırma ihtiyacı var. Gerçekten esnaf çok zor durumda, bunu görmemiz gerekiyor ve bunlar artık milyonlarca insan. Yani şimdi bu yapılmadığı zaman ne olacak? Bunlar yarın iş yerlerini kapatacak; işte, bir iki işçi çalıştırıyorsa onlar da işsiz kalacak ve bunlar da devletin kapısına bir şekilde ya iş olarak ya da sosyal yardım olarak gelecek. Dolayısıyla kara paranın bile teşvik edildiği bir ortamda esnafımızdan bu yapılandırmayı esirgemememiz lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) - Başkanım, bitireceğim.

ERHAN USTA (Samsun) - Plan ve Bütçe Komisyonu olarak burada bir irade göstermenin ben çok önemli olduğunu düşünüyorum. Gerçekten büyük ölçüde bütün milletvekili arkadaşlara bu şikâyetler geliyordur. Bu yapılandırma meselesinin -hemen şimdi olmayabilir ama bunu yetiştirip- bu kanun teklifine eklenmesinin ben insanımızı, esnafımızı, sıkıntıda olan esnafımızı özellikle rahatlatma açısından önemli olduğunu düşünüyorum. Tabii, bunu yaparken -biz bununla ilgili önerge vereceğiz- şunu da yapmamız gerekiyor: Bir de her şeye rağmen vergi yükümlülüğünü yerine getiren vatandaşlarımız var; bu, gelir vergisi mükellefi olabilir, kurumlar vergisi mükellefi olabilir; bunlarda da yüzde 5'lik bir indirim var, bu çok düşük. Yani yüzde 5, verginin yüzde 5'i olduğu için yani toplam oranda yüzde 25'in yüzde 5'i gibi bir şey oluyor, çok düşük bir oran; mesela, bunların da artırılması lazım. Hele hele bu dönemde insanlar vergi yükümlülüklerini yerine getiriyorsa bunların da biraz daha fazla ben ödüllendirilmesinin uygun olacağını değerlendiriyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Teşekkür ederim.

Taksit süresine ilişkin düzenleme yerinde olsa da teminat istememe sınırının daha yüksek olması gerektiğini düşünülüyor biz. Cumhurbaşkanının bu oranı 10 kat artırma yetkisi olsa da buna bakılmaksızın tutarın en az 5 milyon TL olarak belirlenmesinde fayda olduğunu düşünülüyor. 2025 yılı sonu itibarıyla yaklaşık 3 trilyon 737 milyar vergi ve sosyal güvenlik prim borcunun yapılandırma kanununa konu edileceğini daha önce ifade etmiştik. İşletmelerimizin en büyük beklentisi, sağlıklı bir borç yapılandırılması düzenlemesidir. Vergi ve SGK borçlarına aylık 3,7 faiz uygulanmakta, bu âdeta tefeci faizi. Yapılacak yapılandırmayla bu tefeci faizleri ortadan kaldırılmalı ve daha makul oranları dikkate alacak yeniden düzenlemeler yapılmalıdır.

Sayın Bakan her başvurunu taksitlendireceğini söylese de borçların taksite bağlandığını belirtmiş olsa da gerçek bundan uzaktır. Hem vergi daireleri hem de sosyal güvenlik kurumları taksitlendirme işlemlerinde pek çok şart aramakta, taksitlendirme işlemi

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 35

yapılmamaktadır. Ayrıca, yapılan idari düzenleme geçici vergi, özel tüketim vergisi, banka ve sigorta muamele vergisi, özel iletişim vergisi, harçlar, fonlar, paylar ve ek vergiler, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamındaki ihaleler ve bu kanuna tabi olmayan kamu kurum ve kuruluşlarının yaptığı ihalelere ilişkin kararlarda bu kapsamdaki imzalanan sözleşmeden kaynaklı damga vergilerinin taksitlendirmesini kapsamına almamaktadır. Benzer şekilde, katma değer vergisini müracaat tarihinden itibaren azami altı ay taksitlendirmektedir. Yapılacak kanuni düzenlemede her türlü kamu alacağıının taksitlendirme kapsamına gireceği ve idari düzenlemelerle sınırlandırılmayacağı hüküm altına alınmaktadır. Başka bir ifadeyle 6183 sayılı Kanun'un 48'inci maddesinin (6)'ncı fıkrasında yetkili makama verilen borç türü belirleme yetkisi madde metninden çıkarılmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Kısaca, memlekette borçlu olmayan kimse yok. Bu taksitlendirme, yapılandırma mutlaka hızlı bir şekilde, herkesi kapsayacak şekilde getirilmelidir diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ederim.

Sayın Akay...

CEVDET AKAY (Karabük) - Teşekkürler Başkanım.

Esnafın, KOBİ'nin yani bütün işletmelerin beklediği yapılandırma daha farklı esasında. Tabii ki burada otuz altı ayın yetmiş iki aya çıkması önemli. Teminat miktarını bir daha vurguluyoruz. Ben başını kaçırdım ama 1 milyonun altında yüzde 98 diye ifade edildi, değil mi?

SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) - Gelir İdaresi...

CEVDET AKAY (Karabük) - Tamam.

Şimdi, orada bir de şuna bakmak lazım tabii: Mesela, yüzde 98 fazladır ama o yüzde 2'lik kısmın miktarı çok yüksektir. Biz burada ısrarcıyız yani teminat tutarıyla ilgili kısımda 10 kata kadar Sayın Cumhurbaşkanının yetkisi var; Sayın Ağbaba'nın dediği gibi, en az 5 milyon olarak bunun düzenlenmesinde fayda var. Bir de burada problem şu: Zaten, bakın, esnaflar, KOBİ'ler çok sıkıntıda. İlk üç ayda 75 bin adet çek yazılmış. Türkiye'deki şu anda tarihî rekor bu şu ana kadar, ilk üç ayda. Yani şimdi insanlar zaten sıkıntıda, borçlarını ödemekte güçlük çekiyorlar. Sırf bu yüzden, aynı tempoyla giderse 60 bin kişinin hapse girme tehlikesi var; bakın, bu da ayrı bir problem, bunu da ayrıca konuşmak gerekiyor. Buradaki faiz yükünü yüzde 39'dan... Amme alacaklarında yüzde 44,4 ama burada yüzde 39 uyguluyorsunuz; 3,25'e tekabül ediyor herhâlde aylık olarak. Şimdi, bu faiz de yüksek, ödenmesi çok zor. Esnafın faiz yükünün ortadan kaldırılması lazım. Tekrar vurguluyorum: Bakın, bir kereye mahsus bu anapara yapılandırmaları yetmiş iki ay, tamam, yapılsın ama faizi oluşturulacak bir havuzdan... Esnafların konfederasyonu var; işletmelerin, KOBİ'lerin ticaret odaları var, birlikleri var, birliklerde biriken bir sürü para var yani muazzam muazzam binaları varsa bu konfederasyonların, odaların, birliklerin; esnafa, KOBİ'lere de ayıracak bir payları vardır mutlaka.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CEVDET AKAY (Karabük) - Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

CEVDET AKAY (Karabük) - Bu faiz ve gecikme zammı olayına bir çözüm bulun; şu esnafı, KOBİ'yi bir rahatlatalım yani bunu özellikle vurguluyoruz. Bir de teminat tutarını söyledik zaten.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ederim.

Sayın Kalaycı...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Teşekkürler Sayın Başkanım.

Bize de aynı şeyi sormuşlar, Erhan Bey'in söylediği şeyi yani mevcut otuz altı ay taksitlendirme yapılıyor mu ki... Sayın Bakanımızı dinlemişler TRT Haberde, ona tepki olarak şey yapmışlar. "Bırakın 36'yı, 12 bile değil 7 taksit falan yapılıyor." diyor. Üstüne üstlük şey demiş bir de tecil, taksitlendirme için "Zorda kalan esnafın borcunun yarısı nakden isteniyor mu diye sor bakalım." Eğer peşinat alınıyorsa o kadar hakikaten bu uygulamanın bir şeyi olmaz. Bunlara da gelen sorulara da bir cevap olmuş olur.

Evet, biz de aynı görüşteyiz. Bize esnafa gelen talepler; yapılandırma ve "Mevcut tecil faizi ayda yüzde 3,7 yüksek geliyor." şeklinde. Daha önceki uygulamalarda olduğu gibi bir yapılandırma beklentisi var esnafımızda.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakırlıoğlu...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Şimdi, bu amme alacakları dediğimiz yani bütün devlete olan alacaklar, sosyal güvenlik kurumlarına olan borçlar, belediyelere olan borçlar, hepsini kapsıyor, trafik cezalarını, idari cezalar, vergi cezalarını, her şeyi kapsıyor. Biraz evvel sizin vermiş olduğunuz rakamlarda Gelir İdaresine olan borçların yüzde 98'i 1 milyon lira ve altında olduğunu söylüyorsunuz. Benim bildiğim, mesela, esnafların BAĞ-KUR borçları var yani milyonun üzerinde BAĞ-KUR borcu olan esnaflar var. Bu için bu kadar yükselmesinin sebebi de faizlerin çok yüksek olması.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI İSMAİL İLHAN HATİPOĞLU - Primler ve belediye giderleri hariç...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Sizin bahsettiğiniz o.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 36

Şimdi, bizim sahada rastladığımız rakamlar var yani 2 milyon lira gibi rakamlarda BAĞ-KUR borcu olan insanlar var ve bu rakamın büyük bir kısmı zaten faiz, anaparanın çok üzerinde faiz ödemesi var.

Bir de şunu sormak istiyorum ben: Aynı Mustafa Bey'in dediği gibi, bize de o şekilde geldi, zaten belli bir peşinat istiyorlar, daha sonra da taksit sayısı az olduğu söyleniyor. Şunu soralım o zaman rakamsal olarak sorayım, burada mesela, SGK'den arkadaşlar var, şunu soralım: Fiiliyatta kaç kişinin, ödeme zorluğu çeken kaç kişinin borcu 2025'te taksite bölündü ve bunlar arasında 36 taksite bölünenin oranı nedir? Yani fiiliyatta 36 taksit yoksa bizim bunu 72'ye çıkarmanın veyahut da 180'e çıkarmanın bir manası yok. Milyonlarca esnaf, KOBİ, insanlar bizden bir yapılandırma beklerken bizim burada yapmış olduğumuz iş havanda su dövmek olmasın.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Arpacı, buyurun.

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Şimdi, esnafın beklentileri çok fazla. Tabii ki bu yapılandırma güzel fakat yüzde 40 gibi bir faizle bu yapılandırmanın olması, yetmiş iki ay boyunca borcun da kartopu gibi büyümesi demek. Yani ben aslında vergisini ödeyen kesime de bu aflarla bir haksızlık yapıldığını düşünüyorum ama mevcut ekonomik koşullar değerlendirildiğinde esnafın borçlarıyla alakalı gerçekten ciddi bir eylem planının hazırlanması lazım. Anapara ödemeleri yapıp belki faizinin çok cüzi bir miktarda kalacak şekilde yapılandırılması şart. Tabii, esnafın beklentisi fazla dedim, özellikle bu basit usulden gerçek usule geçiş sebebiyle esnafın üzerindeki yük de çok arttı; birçok esnafımız, küçük esnafımız bundan muzdarip. 1 milyon lira, malum, artık, paramıza birçok sıfır eklendiği için 1 milyon liranın da ben gerçekten çok düşük kaldığını düşünüyorum, Grubumuzla aynı fikirdeyim, en az 5 milyon liraya çıkmalıdır. Malum, üç ayda 34 bin esnafımız kepenk kapatmış durumda. Dolayısıyla bu, onların yaralarına da ufak bir ilaç olacaktır diye düşünüyorum.

Yine, söylemem gerekirse geçmiş gecikme zamları ve faiz ortadan kalkmalı, anapara üzerinden bir yapılandırma olmalıdır. Teşekkür ederim.

MEHMET MUŞ (Samsun) - Teşekkür ederim.

Değerli milletvekilleri, başka söz talebi bulunmamaktadır.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, 2'nci ve 4'üncü madde aynen niteliktedir, ikisini birlikte müzakereye açıyorum.

Sayın Gülsoy, buyurun.

SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) - Teşekkür ederim Başkanım.

Türkiye'ye nitelikli yatırımcı, sermaye ve döviz girişini teşvik eden önemli bir düzenlemeyi teklif etmekteyiz burada. Türkiye'ye yeni yerleşen ve son üç yılda Türkiye'de ikametgâhı ve mükellefiyeti bulunmayan gerçek kişilerin yurt dışından elde ettikleri kazançları ve iratların yirmi yıl boyunca gelir vergisinden istisna tutulması öngörülmektedir. Buna paralel olarak da bu kişiler için veraset yoluyla mal intikallerinde vergi oranının yüzde 1 olarak uygulanmasıyla Türkiye'nin uluslararası yatırımcılar ve varlıklı bireyler açısından cazibe merkezi olmasını amaçlamaktayız.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Akay, buyurun.

CEVDET AKAY (Karabük) - Bu 2'nci ve 4'üncü maddeyi beraber görüşeceğiz herhâlde. Bu yirmi yılı belirlerken neye göre belirledik? Ben onu merak ettim.

Bir de veraset ve intikal vergisinde de yüzde 1 uygulanacak, ivazsız intikal için de geçerli bu mu? Ölüm hâlinde zaten veraset ve intikal yoluyla varislerine geçiyor. Şartlı bağış veya bağış, ivazsız intikal gibi konularda da uygulanacak mı? Bir de burada çalışma oldu mu? Etki analizinde yok. Ne kadarlık bir maliyet söz konusu olacak yani ne kadarlık bir gelirden vazgeçmiş olacağız? Onunla ilgili kapsamlı bir çalışma var mı?

Bir de nitelikli yatırımcıyı nasıl ayıracağız mesela yani neye göre nitelikli yatırımcı olacak?

Şimdi, yurt dışındaki elde ettiği gelirleri için gelir vergisinden istisna tutuyoruz, hiçbir gelir vergisi almıyoruz, tabii olmuyor. Bu ayrımı neye göre yapacaksınız? Detay genelgeler çıkacak bu konuyla ilgili yani tebliğler mi çıkacak, yönetmelikler mi çıkacak? O konuda bir çalışma mutlaka yapmışsınızdır, biraz daha bilgi verirseniz memnun oluruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta...

ERHAN USTA (Samsun) - Şimdi, bu maddeyi ben işin doğrusu anlayamadım yani maddenin mantığını anlayamadım. Madde ne arkadaşlar? Diyor ki: "Siz -o tanımlamış- Türkiye'de ikamet etmeyen birisiniz ama bir yabancısınız, Türkiye'ye geldiniz, Türkiye'de yaşamaya başladınız. Sizden, bundan sonra, ben yurt dışındaki elde ettiğiniz kazançlardan yirmi yıl süreyle vergi almayacağım." Şimdi, bu kanunundan önce, mesela, bugün birisi bu şekilde yaşamış olsa, yapmış olsa yurt dışında elde ettiği kazançlarından vergi alınıyor Türkiye'de.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI İSMAİL İLHAN HATİPOĞLU - Yüz seksen üç günden fazla kalırsa...

ERHAN USTA (Samsun) - Tamam, işte, neyse yani onun küçük şartları var, o anlamda diyorum, işi basitleştirmeye çalışıyorum.

Şimdi, arkadaşlar yani bu ne? Kimi teşvik ediyoruz? Türkiye'ye gelse, yurt dışında kazandığını Türkiye'de yatırım yapsa, üretime dönüştürse, şart, bir şey koyarız tamam mı, ben onu anlarım o zaman. Hani Seydi Bey "Üretimi teşvik ediyoruz." diyor ya, burada böyle bir şey yok. Yani bu adam gelsin, bir şey yapsın. Bunun hakikaten mantığını anlamamız lazım.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Teşvik değil mi o?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 37

ERHAN USTA (Samsun) - Türkiye'de yaşamasını teşvik ederiz en fazla.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Parasını getiriyor.

ERHAN USTA (Samsun) - Parasını getirmesi diye bir şey yok.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Getiriyor.

ERHAN USTA (Samsun) - Hayır efendim, getirmesi diye bir şey yok. Nerede var? Kanun maddesi burada. Var mı getirmesi? Yok öyle bir şey, gözünüzü seveyim. Para getirme işi ayrı bir iş. Bakın, burada öyle bir şey arkadaşlar. Yani bu vatandaş diyelim ki İngiliz, geldi buraya, o yaşlandı, İngiltere'de belki veraset ve intikal vergisi çok yüksek -şimdi, onu sormamız lazım- burada ölecek, çocuklarına bu serveti burada bırakacak, yüzde 1'le yırtacak. Normal Türk vatandaşı bu şekilde ölse yüzde 10'un üzerinde vergi vereceği yerde yüzde 1 vergi verecekler. Bu, bir kapitülasyon ya, böyle bir şey olmaz, gerçekten böyle bir şey olmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) - Gerçekten bunun bana birisi mantığını açıklasın. "Parayı getirme..." deseniz, ben ona da karşıyım. Türkiye sıcak parayla falan bir yere gitmez. Günübürlük para getirecek, ona vergi... Öyle bir şey de yok. Orada elde ettiği... Ha, denilecek ki şimdi: "Efendim, bunu yapmazsan hiç gelmiyor." Gelmesin kardeşim, gelmesin. Başka ülkede yaptığı faaliyeti bir anlamda teşvik eden vergi muafiyetini ona burada niye sağlayayım? Önceki aldıklarım ne olacak? Bir başkasından da alıyorum. Adalet var, eşitlik var, bir şey var değil mi? Anayasa'daki eşitlikle ilgili dünya kadar kuralımız var. Dolayısıyla yani gerçekten, ben bunun mantığını anlayamadım. Ben bunun bürokratlarımızın içine çok fazla sindiğini de düşünmüyorum.

Sonra, yirmi yıl, niye yirmi yıl? Onu da bilmiyoruz. Gerçekten bu veraset ve intikalde yüzde 1... Mesela, o zaman şunu söyleyeyim "Bunu başka ülkelerde yapıyor." şeklinde birtakım argümanlar, şeyler falan var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) - Yani, mesela, şu -veraset ve intikal vergisinde- belli başlı gelişleri beklediğimiz ülkelerdeki vergi oranları ne?

Bizim kendi yerli vatandaşımızdan alacağımız verginin belli eşikleri var, yüzde 10'un bile üzerine çıkabiliyor ama "Yabancıdan yüzde 1 alacağım." diyoruz. Dolayısıyla buna bir cevap verilirse ondan sonra belki tartışmayı bu çerçevede götürebiliriz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Hatipoğlu, buyurun.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI İSMAİL İLHAN HATİPOĞLU - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Tabii, buradaki temel amacımız, üç yıllık kuralını da getirdik, herhangi bir şekilde, son dakika, manipülasyona sebep olmasın diye. Üç yıl Türkiye'de vergi mükellefiyeti, gayrimenkul sermaye iradı falan hariç, o kazançlar hariç dedik. Yurt dışında yaşayan, mükellef olmayan yabancı ya da Türk kişilerin Türkiye'ye gelmeleri hâlinde yirmi yıl boyunca yurt dışındanelde ettikleri kazançlarından vergi almayacağız, konu da anlaşıldı aslında. Niye yirmi yıl? Farklı ülke uygulamalarına baktık, böyle programları uygulayan ülkeler var, ağırlıklı on beş-yirmi yıl civarında yani süreyle alakalı bir limit getirilmişse on beş-yirmi yıllık süreler öngörülebilirliği sağlamak için verilmiş. Dolayısıyla biz öngörülebilirliği sağlayacak şekilde yurt dışı... "Zengin göçü" bir kavram olarak artık tüm dünyada var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI İSMAİL İLHAN HATİPOĞLU - Hani örnek olsun diye söyleyeyim: İngiltere'den Körfez ülkelerine son yıllarda çok sayıda -sayıları veriliyordu ama ifade etmeye gerek yok- varlıklı ailenin göçtüğünü biliyoruz. Dolayısıyla ülkemize bu anlamda bir fırsat doğabilir diye Türkiye'ye gelmelerini istiyoruz. Türkiye'ye gelmeleri hâlinde Türkiye'deki faaliyetlerinden vergi alacağız, yurt dışı kazançlarından vergi almayacağız; Türkiye'de yaşamalarını ve Türkiye'ye yerleşmelerini, Türkiye'de tüketmelerini arzu ediyoruz.

Veraset ve intikal vergisi konusunda tabii, bizde farklı oranlar var ama benzer bir veraset ve intikal vergisi oranı yine bu yurt dışı vatandaş kişilerle alakalı Madrid'de var, İspanya'da, yüzde 1 yani dünya uygulamalarının örneklerine de baktık. Dolayısıyla dünyada bu zenginleri cezbetmeye dönük farklı ülkeler farklı programlar uygulamışlar. Biz de ülkemizdeki yatırım ortamını iyileştirmek, dünyadaki serveti, sermayeyi kalıcı olarak -sıcak para olarak değil, hani o tür değerlendirmeler oldu- Türkiye'ye gelmelerini, Türkiye'de yaşamalarını sağlayacak bir ortamı, vergi ortamını da sağlamaya çalışıyoruz; ana konsepti bu çerçevede.

Arz ederim.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Yani bunlar yurt dışından kazançlarını Türkiye'ye getirecekler, değil mi?

ERHAN USTA (Samsun) - Getirir getirmez ayrı bir şey, gelsin, yaşasın diyor.

CEVDET AKAY (Karabük) - Yani biz bunların Türkiye'de de ticari faaliyeti yoğun bir şekilde yapacağını düşünüyoruz herhâlde, öyle mi?

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI İSMAİL İLHAN HATİPOĞLU - Şöyle bir ilave edeyim Başkanım.

Tabii, biliyorsunuz, eleştirilen konulardan bir tanesi, dolaylı vergiler. Ben topladığım vergilerin yüzde 62'sini dolaylı vergi olarak topluyorum. Türkiye'de yaşayacak, tüketecek, gayrimenkul alacak. Dolayısıyla bunlar, nitelikli üst düzey zenginler ya da nitelikli profesyoneller, biz bunların gelmesine uygun ortamı sağlamaya çalışıyoruz. Bunun ülkemiz için faydalı olacağını değerlendiriyoruz.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Avantajı ne olacak mesela, o gelen zenginlerin burada avantajı ne olacak?

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Para harcayacak.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 38

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI İSMAİL İLHAN HATİPOĞLU - Bizim açımızdan mı, kendi açısından mı?

ERHAN USTA (Samsun) - Ucuz hastaneden faydalanacak.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI İSMAİL İLHAN HATİPOĞLU - Yok, sosyal güvenlikle alakalı...

ERHAN USTA (Samsun) - Ucuz hastane.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Ama bedelini ödeyecek.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Yani geldi buraya, ikamet etti, onun ne avantajı olacak?

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI İSMAİL İLHAN HATİPOĞLU - Tabii, bu vergi ya da zengin göçünün temel nedenleri var, bunları inceledik. Konulardan bir tanesi, Sayın Erhan Usta Vekilimiz bahsetti, vergi tek konu değil ama vergi önemli konulardan bir tanesi. Dolayısıyla vergiyle alakalı uygun bir ortamın ve iklimin oluşturulmasına çaba gösteriyoruz. Türkiye'ye gelsinler, varlıklarını da getirsinler, faaliyetlerini yürütsünler; Türkiye'deki faaliyetlerinden biz vergi alalım, yurt dışı faaliyetlerinden de vergi almayalım, zaten de öyle bir vergi yok. Şu anda burada değiller, herhangi bir vergi kaybımız da yok, yok ki yani burada değiller.

ERHAN USTA (Samsun) - Ama yıllık ne kadar giriş var? Belli bir gelen vardır herhâlde. Yok mu? Şimdi, bizim böyle normal vergi aldığımız insanlar var. Şimdi, mesela diyelim ki her yıl...

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI İSMAİL İLHAN HATİPOĞLU - Başkanım, yani biz üç yıl şartını koyuyoruz.

ERHAN USTA (Samsun) - Yok, yok, o ayrı. Sayın Bakanım, tamam, orada tedbirini almışsınız yani adam üçkâğıt yapmasın falan diye de ama normal şartlarda eğer biz düzgün yönetilen bir ülkeysek, nasıl başka ülkelere gidiyorsa bizim ülkemize de zenginlerin, işte, coğrafyamızdan dolayı, şundan dolayı, bundan dolayı veya başka nedenlerle gelip yerleşmiş olması beklenir. Zaten hiç böyle bir şey yoksa teşvik etsek de gelmeyecek muhtemelen. Zaten siz diyorsunuz ya daha önce ayrı bir vergi rejimimiz yok, bu kapsamda gelmiş olanların yurt dışından elde ettiği kazançları da Türkiye'de vergilendiriliyordu. Şimdi, bunun sayısına bakmak lazım yani ne kadar vardı? Normal trendinde, atıyorum, her yıl böyle bin kişi Türkiye'ye yerleşiyordu da şimdi biz bunu 10 bine, 20 bine çıkarmaya çalışıyor olabiliriz yani dolayısıyla bir kısım kayıp olur. Ama ben buradan şunu anlıyorum: Biz hep fakir Suriyelileri getirdik ya onu dengeleyecek biraz da zengin Batılıları getirelim diye uğraşılıyor gibi geldi yani. Ama oradan 10 milyon geldi, sizin buradan getireceğiniz bin-2 bin kişi. Bilmiyorum yani gerçekten tekrar bir bakmak lazım. Bilmiyorum yani ne kadar, ne gelir, arkasında önünde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Bakırlıoğlu...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Daha iyi anlamak için bir kere daha soruyorum, şöyle: Şu anki mevcut durumda, hâlihazırda Türkiye'de yerleşik olan birisinin hem yurt dışındaki hem de Türkiye'deki gelirleri vergiye tabi yani bizim için de tabi.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI İSMAİL İLHAN HATİPOĞLU - Doğru.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Eğer bu yasalarsa yurt dışındaki gelirleri vergiye tabi olmayacak, avantajı o olacak, onun için avantaj o olacak.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI İSMAİL İLHAN HATİPOĞLU - Tabii,onlar açısından.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - "Gel kardeşim, senden önce gelenler, yerleşenler vergiye tabi ama bu saatten sonra gelenler vergiye tabi değil." diyoruz.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI İSMAİL İLHAN HATİPOĞLU - Davet ediyoruz.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Peki, niye veraset ve intikal vergisini yüzde 1'e indiriyoruz?

CEVDET AKAY (Karabük) - Çocukları da burada kalsınlar.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI İSMAİL İLHAN HATİPOĞLU - Veraset ve intikal vergisini de araştırdık, önemli kararlardan bir tanesi.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Yabancı ülkelerde veraset ve intikal vergisi zaten yüksek.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI İSMAİL İLHAN HATİPOĞLU - Çok yüksek.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Bizde o kadar yüksek değil. Bizim ekstra bir...

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI İSMAİL İLHAN HATİPOĞLU - Yani işte, örnek verdim efendim, İspanya'da yüzde 1, Madrid'de. Farklı ülke uygulamalarına baktık. Türkiye'ye getirsinler, varlıkları zaten şu anda Türkiye'de olmadıkları için veraset ve intikal vergisi kaybı diye bir şey yok ama en azından gelirlerse yüzde 1 vergi alalım istiyoruz. Yani olmayan bir varlığı... Tabii, yani gelirlerse, Türkiye'de yaşarlarsa, mirasçıları da Türkiye'deyse, varlıkları da intikal ederse... Bu konuyu önemsiyorlar, İngiltere'de çok yüksek mesela bu oran, farklı ülkelerde yüksek. Biz bunu cazibe merkezi hâline getirmek istiyoruz. Gelsinler, Türkiye'de yaşasınlar, çocuklarını da getirsinler, mirası da burada bıraksınlar; onlardan da makul, onları cezbedecek bir vergi ortamını öngörülebilir bir şekilde sağlayalım arzusundayız.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri...

ERHAN USTA (Samsun) - Seydi Bey'in de "Reformla ilgili işler yapıyoruz." dediği buydu herhâlde kanun teklifi olarak?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta, Seydi Bey çok önemli çalışmalar yapıyor ve teklifler veriyor. Seydi Bey'i tebrik ediyoruz, Parlamentomuzun çalışan milletvekillerinden.

Evet, 2'nci madde üzerinde 1 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

T B M M
Tutanak Hizmetleri Başkanlığı
İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 39

Görüşülmekte olan (2/3669) esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu Manisa

Veli Ağbaba
Malatya

Cevdet Akay
Karabük

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Akay, buyurun.

CEVDET AKAY (Karabük) - Söz konusu kanun maddesinin Anayasa'nın 10'uncu ve 73'üncü maddesine aykırı olduğunu düşünüyoruz. O yüzden önergemiz, 2'nci maddenin teklif metninden çıkarılması.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

ERHAN USTA (Samsun) - Destekliyoruz biz de bunu İYİ Parti olarak.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

4'üncü maddede 1 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3669) esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
Manisa

Veli Ağbaba
Malatya

Cevdet Akay
Karabük

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Bakırlıoğlu...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Evet, biz, bu teklifin 4'üncü maddesinin Anayasa'nın 73'üncü maddesine ve 10'uncu maddesine aykırılık barındırdığı için teklif metninden çıkarılmasını talep ediyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

ERHAN USTA (Samsun) - Biz de destekliyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Kabul etmeyenler... Sayınız yetmedi, kabul edilmemiştir.

ERHAN USTA (Samsun) - Olsun, biz destekleyelim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - 4'üncü maddeye ilişkin redaksiyon ihtiyacı bulunmaktadır.

Maddeyle 193 sayılı Kanun'a eklenen 20/D maddesinin ifade bütünlüğünün sağlanması ve uygulamada ortaya çıkabilecek sorunların önüne geçilmesi amacıyla üçüncü fıkradaki "Bu kazanç" ibaresinin "Birinci fıkradaki kazanç" şeklinde değiştirilmesi, dördüncü fıkrasındaki "İstisna" ibaresinden sonra gelmek üzere "kapsamındaki" ibaresinin eklenmesi suretiyle redaksiyona tabi tutulması gerekmektedir.

Maddeyi redaksiyon doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 4'üncü madde kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, 3 ve 11'inci maddeyi birlikte müzakereye açıyorum.

Sayın Gülsoy, buyurun.

SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) - Başkanım, teşekkür ederim.

Bu maddeler, teknoloji girişimciliğini ve yenilikçi şirketlerin büyüme süreçlerini desteklemeye yöneliktir. Teknogirişim şirketlerinde çalışanlara verilen pay senetlerinde vergi istisnası sınırının artırılması ve elde tutma sürelerinin kısaltılması, nitelikli çalışanların girişimlere ortak olmasını kolaylaştırmak, ayrıca teknogirişim rozetine sahip şirketlere dijital şirket statüsü, oda aidatı muafiyeti ve paya dönüştürülebilir borçlanma imkânı gibi düzenlemelerle genç girişimcilerin finansmana erişimi kolaylaştırılmakta, kuruluş ve büyüme maliyetini azaltmak amaçlanmaktadır.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, 3 ve 11'inci maddeyle alakalı söz talebi var mı?

Sayın Bakırlıoğlu...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Ben maddeyle alakalı değil de önemli bir konudan bahsetmek istiyorum Sayın Başkanım hazır burada SGK yetkililerini bulmuşken.

"Tekin Tuturğa" adlı bir vatandaşımız 21/4/2020 tarihinde kalp krizi geçiriyor, kendisi şehit olarak defnediliyor,beş yıl boyunca da ailesi şehit maaşı alıyor. Daha sonra SGK bu işi mahkemeye götürüyor, beş yıl sonunda da mahkeme "'Tekin Tuturğa' adlı şehidimizin kalp rahatsızlığı vardı, bu sebeple şehit sayılamaz." diyor ve aileden o güne kadar almış olduğu şehit maaşını, yaklaşık 1,5 milyon liralık bir rakamı geri istiyorlar. Ben bunu daha önce Plan ve Bütçe Komisyonunda yine SGK yetkilileri varken dile getirmiştım, sağ olsunlar, adımlar atıldı, o sorun giderildi ancak bu ve buna benzer çok sorun var, çok sıkıntı var. Ahmet Yasin Demirkıran, polis memurumuz 6 Kasım 2022'de görev dönüşü, ek görev dönüşü kalp krizi geçiriyor, şehit olarak defnediliyor ve daha sonra "şehit" unvanı verilmiyor. Üç yıl boyunca bir hukuki mücadele yapılıyor, üç yıl sonra "Tamam, şehidimizdir." deniliyor ve on bir aydan beri de ailesine şehit maaşı bağlanıyor. Eşi atanamayan öğretmen ve ona bir memuriyet hakkı tanınıyor, uzun zamandan beri de akademiye eğitim görüyor, evini Sivas'a taşıyor. En sonunda istinafa gidiliyor, istinaf bir karar veriyor, şehitliğini iptal ediyor ve

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 40

şöyle bir şey var: Bu şehidimizde bir rapor var, 2017'de "C" dilimi rapor yani diyor ki: "Ahmet Yasin Demirkıran' adlı polisimizde kalp rahatsızlığı var, yürüyüş, eylem ve maç gibi ek görevlere götürülmemesi lazım." İki yıl boyunca 33 kez ek göreve gidiyor ve ek görevden, maç görevinden dönerken de kalp krizi geçiriyor. Şimdi, bu ve buna benzer çok şikâyet var, çok sıkıntı var. Burada iktidar milletvekillerine sesleniyorum, buradaki, Plan ve Bütçe Komisyonundaki arkadaşlara sesleniyorum: Artık bunları sorun olmaktan çıkarmamız lazım. SGK yetkililerine sesleniyoruz: Bu ve buna benzer sorunları artık tamamıyla ortadan kaldırmak için yasal düzenleme yapılması gerekiyorsa oturalım, burada yasal düzenleme yapalım, çok ciddi sıkıntılar çıkıyor. İnsanlar bir düzen kurmuşlar kendilerine, maaş bağlanıyor, memuriyet hakkı veriliyor fakat daha sonra SGK bunu istinafa götürüyor. İstinaf mahkemesi doğru düzgün incelemeyen -bana kalırsa- bir karar veriyor, önceki kararı bozuyor ve ciddi mağduriyetler ortaya çıkıyor. Yani burada bizim Meclis olarak yapmamız gereken ne varsa ben Meclisteki arkadaşlarımızın duyarlılık göstereceğine inanıyorum. SGK illa bu işi, adli süreci sonuna kadar götürmek mecburiyetinde mi? Yani ilk mahkeme bir karar vermiş "Tamam, şehittir." demiş, ondan sonra bu işi istinafa götürmenin, üst mahkemelere götürmenin ne manası var? İşte, istinaf bir karar vermiş, insanların hayatları birden bire değişiyor. Bu paralar geri isteniyor, memuriyet hakkı olanlar memuriyetten men ediliyor. Bu ve buna benzer çok problemler aile var. Bu insanlar zaten yakınlarını kaybetmişler, babalarını kaybetmişler, eşlerini kaybetmişler, şehit olarak defnedilmişler törenle, bu insanları bu konuda daha fazla üzmememiz gerektiğini düşünüyorum. Buradaki hem SGK yetkililerine hem de buradaki milletvekili arkadaşlarımıza sesleniyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta, buyurun lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim.

3'üncü maddeyle ilgili, biraz aslında öğrenmek için yani uygulama nasıl oluyor, onu öğrenmek için soracağım. Şimdi, bir teknogirişim şirketi var, orada birisini istihdam ediyor, zaten çoğu zaman ücret vermek yerine hisse senedi veya pay veriliyor, zaten bu yeni olduğu için halka açık falan da değil. Bir: Bir defa, bu pay hangi değer üzerinden değerlendiriliyor, onu bilmemiz lazım. Burada vergi istisnası nasıl oluyor? Yani mesela şöyle mi deniliyor, 100 bin lira ücret atfediliyor ona, 100 bin lira ücret deniliyor ama onun yerine, her ay sana 100 tane hisse şeklinde mi oluyor? Yani bu gelir vergisinden bir avantaj sağlanıyor, o avantajın uygulaması nasıl, onu öğrenmek istiyorum.

Bir de bana bir miktar tuhaf gelen şey de şu: "Bu hissenin bir şekilde elden çıkarılması durumunda, bu payların elden çıkarılması durumunda istisna edilen vergiyi kaç yıl durduğuna bağlı olarak gecikme faiziyle birlikte işverenden alırsınız." diyor. Şimdi, işçi, çalışan çıkıyor, niye işverenden alıyoruz? Bu, işverene bir destek olduğu için mi işverenden alıyoruz yoksa çalışana bulamadığımız için mi işverenden alıyoruz? Buradaki uygulamanedir, nasıldır bir söyleyebilirsiniz...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, Gelir İdaresi, buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Burada, tabii, çalışanları biraz daha şirkete bağlamak için yapılan bir yöntem bu. Bir maaş olacak, maaşı var, onun yanında da sınır koyduk yani asgari ücretin 2 katı kadar en fazla verebilir. O hisseyi veriyor, sattığı zaman gelir oluşuyor ya...

ERHAN USTA (Samsun) - Satış çoğu zaman da olmayabilir ama, o nasıl olacak?

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Satmasını istiyoruz zaten biz.

ERHAN USTA (Samsun) - Halka açık olmuyor bunların çoğu zaten.

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Yok, halka açık değil, çoğu "start-up" küçükler.

ERHAN USTA (Samsun) - Satılabilir mi bunlar?

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Tabii, el değiştirebilir. Ben çalıştım, bana yüzde 2 hissesini verdi şirketin mesela... Aslında yüzde 2 hisse payı veriyor, benim orada çalışmama devam etmemi istiyor, çıkmamı istemiyor ama ben diyorum ki... Hatta süre on iki seneydi, onları şimdi biraz daha kısaltıyoruz çünkü "Kanun çok işlev görmedi." dedi Sanayi Bakanlığı, altı yıla indiriyoruz. Demiştik ki: On iki sene boyunca elinde tutarsan, ondan sonra satarsan vergi yok, şimdi düşüyoruz süreyi.

ERHAN USTA (Samsun) - Ha, şöyle yapıyorsunuz siz o zaman: Normalde bir ücret var, bir de pay veriyor.

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Ortak ediyor yani ortak ediyor.

ERHAN USTA (Samsun) - Anladım.

Pay ile ücret müteneşip değilse yani şimdi asgari ücretin belli bir miktarına kadar olanını vergi dışı bırakıyorsunuz...

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Maaşı da tamamen böyle versin istemiyoruz tabii.

ERHAN USTA (Samsun) - Atıyorum, oradan 10 bin lira oradan bir avantaj sağlıyor aylık ama bunun karşılığında verdiği çok çok küçük bir pay olabilir. Yani sadece o payı verdi diye birbirleriyle müteneşip olmayan, uyumlu olmayan bir şeyde de onu teşvik ediyor muyuz yine? Atıyorum, 1 milyon pay senedi çıkarıyor, ayda 1 tane veriyor; 1 tane verse bile yine onun ücretinden gelir vergisi almıyoruz.

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Almıyorum, elinde tutarsa sadece.

ERHAN USTA (Samsun) - Ama o zaman sonuçta bu, kanuna karşı hileye açık bir şey, kanunsuz değil belki ama yıllıkta, atıyorum, en azından binde 1'ini, binde 2'sini verecek şekilde... Oraya bağlamak ancak böyle olur yoksa on milyonda birini her ay ben vereceğim, bir pay vereceğim diye ciddi bir gelir vergisi avantajı sağlıyorsak bu doğru bir şey değil yani birbirleriyle biraz müteneşip olması lazım.

CEVDET AKAY (Karabük) - Pay senetlerinin bir değeri oluyor, ücret gibi düşünüldüğü için yıllık brüt, atıyorum, 2 katında...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 41

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Başkanım, uygulama, tasarımı şöyle: Ücretten vergiyi alıyoruz asgari ücretteki istisna dışında ama pay olarak hisse senedi opsiyonu verilen şeyi rayiç bedeli üzerinden değerleyip o kadarlık kısımdan gelir vergisi almıyoruz, ücret üzerinden vergi almıyoruz. Ama bahsettiğimiz sürelerden önce elden çıkarırsa o zaman...

ERHAN USTA (Samsun) - O zaman faiziyle öder. O hissenin...

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - O hisseye karşılık gelen değer, o da asgari ücretin 2 katını aşamaz diye tedbirler alıyoruz.

ERHAN USTA (Samsun) - Peki, rayiç belirlenebiliyor mu burada? Rayici nereden biliyoruz halka açık olmayan bir şirkette? Sanayi Bakanlığındaki arkadaşlar, bu satılabilir mi? Halka açıksa zaten satılır, problem yok da halka açık olmayanda rayiç bedel ne?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Balak, buyurun.

TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜR YARDIMCISI AHMET CAN BALAK - Sayın Başkanım, Sayın Vekilim; şöyle: Hissenin değeri aslında serbest piyasada belirleniyor. Sonuçta o işçi o şirkete katma değer sağlıyor çalıştıkça, şirketin payı da şirketin kazandığı değer doğrultusunda değer kazanmış oluyor. Bugün ben bir şirkete ortak oldum, 1 TL itibari değeri var diyelim, çalışarak katma değer yaratıyorum, iki gün sonra ben o hisseyi devretmek istediğim zaman gerçek değeri piyasa koşullarında belirleniyor şirketin kazandığı öz varlık tutarına oranla.

ERHAN USTA (Samsun) - Halka açık olmayan, borsaya kayıtlı olmayan bir şirkette de bu satış mümkün diyorsunuz.

TİCARET BAKANLIĞI İÇ TİCARET GENEL MÜDÜR YARDIMCISI AHMET CAN BALAK - Mümkündür.

Zaten hisse opsiyonu sonrasında çalışanın buradaki kazancı...

ERHAN USTA (Samsun) - Bu sürekli satılan bir şey değil arkadaşlar, bunun rayici nasıl belirleyeceksiniz? O şirkete birisi sermaye koyacaktır, bir yatırımcı gelecektir; tamam mı? Alır bilançosuna bakar, cirosuna bakar, geleceğine bakar, bir fiyat biçer. Onun üzerinden örneğin "Yüzde 10'luk kısmını 1 milyar liraya alıyorum." diyebilir ama bu, ayrı bir olay. Bahsettiğimiz küçük bir hisse, her defasında bir değerlendirme yaptırarak hâliniz yok bir çalışan bir hissesini satıyor diye.

Benim bugün konuştuğum kişiler de bunu söyledi, dediler ki: "Bunun bir pazarı yok. Bu rayiç değer nasıl tespit ediliyor?" diye bize de şey yaptılar, o sorunun cevabını bulamadık. Benim bildiğim bir konu değil -işin doğrusu da- ben de size sormak istiyorum.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Benim anladığım bilançodaki öz kaynaklar...

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Normalde yıl bittiği zaman patron çalışanlarına; yöneticiye yüzde 1 belki, diğerine yüzde 0,1 gibi senede bir kere değerlettirip o hisseleri verecek. Altı sene geçtikten sonra da adam eğer alan varsa satar, yoksa satmaz; kaç lira olduğu orada belli olur. Zaten kimse gidip de diğerinden daha düşük satmaz hissesini.

CEVDET AKAY (Karabük) - Başkanım, bir fikrimi söyleyeyim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

CEVDET AKAY (Karabük) - Şimdi, bu pay senetleri çıktığı zaman sermaye miktarı belli, yüzde 2'sine tekabül eden kısım kadar çıkıyor. Şimdi, burada bir, iki koşul... Nama yazılı mı verilecek, hamiline yazılı mı? Bunlar devirde önem arz edecek hız açısından. Buradaki değerlendirme de şöyle olacak bence: Şimdi, şirket faaliyetlerine devam ederken bir finansman, kâr birikiyor; değil mi? Yıl sonunda bir yeniden değerlendirme yapıyor, yeniden değerlemeyi öz kaynağa ilave ediyor; öz kaynak ve birikmiş kârlarla birlikte sermaye tutarı artıyor. O zaman, yüzde 2'yi ona göre vereceksiniz, aradaki değer budur yani borsaya açık olmayan bir şirkette değerlemeyi ancak böyle yaparsınız.

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - O nominal, Sayın Vekilim.

CEVDET AKAY (Karabük) - Yok, olmaz yani, başka türlü bulamazsınız, çok zor.

ERHAN USTA (Samsun) - Cevdet Bey, elbette ki değerlemenin nasıl yapıldığını biliyoruz ama bu değerlendirme sürekli yapılan bir şey değil ve maliyetli bir iş.

CEVDET AKAY (Karabük) - İşte, böyle yaparsınız, defter üzerinden böyle olur.

ERHAN USTA (Samsun) - O şekilde yapayım desenez bir şirketten en az birkaç milyon lira isterler. Yani, sürekli yapılan bir iş olmadığı için diyorum, hani sürekli alınıp satılan bir şey olsa rayici tespit etmekte zaten sıkıntı yok ama sürekli alınıp satılan bir şey olmadığı için... Zaten küçük firmalar bunlar. Orada neyi esas alıyorsunuz, uygulama nasıl yapılıyor; ben onu öğrenmek için sordum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Balak, sizde var mı bir şey? Kim bu sorulara cevap verecek?

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI İSMAİL İLHAN HATİPOĞLU - Sanayi Bakanlığı...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sanayi Bakanlığı mı? Türk Ticaret Kanunu'nu Ticaret Bakanlığı yürütüyor sanıyordum.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI İSMAİL İLHAN HATİPOĞLU - Kriterler Sanayi Bakanlığınca belirleniyor.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Tamam da Türk Ticaret Kanunu'na göre hareket etmeyecek mi bunlar?

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI İSMAİL İLHAN HATİPOĞLU - Evet.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Türk Ticaret Kanunu'nu da Ticaret Bakanlığı biliyor, ben doğru kişiye sordum soruyu da siz farklı kurumla ilişkilendirmişsiniz.

ERHAN USTA (Samsun) - Bakalım, onun doğru kişi olup olmadığını şimdi anlayacağız.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, şirketlerle alakalı hisse devri Türk Ticaret Kanunu'na göre yapılır; Ticaret Bakanlığı yürütür, Sanayi Bakanlığı değil. Onun için Ticaret Bakanlığına söz verdik ama Sanayi Bakanlığı ısrarla söz istiyor.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 42

ERHAN USTA (Samsun) - Sizin dediğiniz doğru Sayın Başkan. Bu kanunu teşvik eden yer Sanayi Bakanlığı olduğu için ama uygulamayı yapanın Ticaret Bakanlığı olması lazım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bakalım, belki Sanayi Bakanlığı Türk Ticaret Kanunu'nu daha iyi biliyordur.

Buyurun.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI MİLLİ TEKNOLOJİ VE YAPAY ZEKÂ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI VEKİLİ DAMLA TURAN - Estağfurullah Sayan Başkanım.

Aslında, bu uygulamadaki amacımız her çalışana pay devri vermek değil de aslında, teknoloji girişimlerinde kilit personel olan personeli baştan teşvik etmek için... Özellikle erken dönemde finansmana ihtiyaç duyan girişimin bir de bunu ücret olarak kilit personele vermesinden ziyade, projenin başarılı olabilmesi için kilit personeli elinde tutma amacı... Zaten bu şirketler genellikle hisse devirlerini de girişim sermayesi yatırımları aracılığıyla yapıyorlar. Dolayısıyla, bir kilit personel altı yıl boyunca elinde bu hisseyi tutabildiği zaman, bir girişim sermayesi fonu şirketin belirli bir değeri üzerinden bu hisseleri satın almak istediğinde de elinden bu şekilde çıkarabilir. Aslında, amacımız bütün çalışanlara bunu ücret olarak vermek değil, teknoloji girişimlerinin erken aşamada kilit personellerini daha elinde tutup başarıya ulaşması imkânını artırmak.

ERHAN USTA (Samsun) - Amacını anladık, uygulamayı anlamadık.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Kelepir fiyattan veriyor Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Anlaşıldı mı mesele?

ERHAN USTA (Samsun) - Anlayamadık, amacını biliyoruz zaten meselenin.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sanayi Bakanlığı ısrarla söz istediniz, buyurun.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI MİLLİ TEKNOLOJİ VE YAPAY ZEKÂ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI VEKİLİ DAMLA TURAN - Uygulamadan ziyade aslında amacı anlatabilmek için...

ERHAN USTA (Samsun) - Amacı biliyoruz, amaçla ilgili bir sorun yok.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Demek ki ben doğru kişiye sormuşum. Sayın Balak, buyurun, uygulamayı da bir anlatın bize.

TİCARET BAKANLIĞI GENEL MÜDÜR YARDIMCISI AHMET CAN BALAK - Başkanım, sayın vekilim; şöyle: Aslında, burada amaç farklı ama TTK'deki genel pay devri mantığıyla da uygulamasıyla da hemen hemen paralel bir düzenleme var. Ben çalışan olarak şirketin alım opsiyonumu kullanarak payını alıyorum, aslında itibari değeri üzerinden bir tutar veriyorum ve o şirketin payının değer kazanması sonrasında satım bedeli ile aradaki fark da benim gelirim olmuş oluyor. Şimdi, dolayısıyla, burada siz normalde, bu kapsamda olmasa bile halka kapalı mevcut şirketlerdeki pay devirlerinde pay alım-satım değeri nasıl belirleniyorsa uygulamada -ki alacaklı zaten o şirkete ilişkin bir araştırma yapıyor, bir değerlendirme yapıyor kendince, şirketin öz varlığı bilançosu vesaire noktasında- ona göre o fiyatı alıcı ve satıcı kendi arasında belirliyor. Yani, burada da o fiyatın belirlenmesi noktasında farklı bir durum söz konusu olmayacak, genel pay alım-satım sözleşmelerindeki fiyat belirlemesi haricinde.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Balak, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, kıfayetimizüzakere...

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

ERHAN USTA (Samsun) - Sayın Başkan, şey kısmı var bir de: Niye bunun erken satılması durumunda o vergiyi işverenden alıyorsunuz? Vergi kıstası varsa avantaj net ücreti artar, değil mi? Niye işverenden istiyoruz vergiyi?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun Sayın Bayrakdar.

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Ücretlerden stopaj yapma sorumluluğu işverende olduğu için... 94'üncü maddeye yazılmış bu.

ERHAN USTA (Samsun) - Stopajını yapmış ama sen "Stopajını yapma." demişsin, teşvik vermişsin; sonradan almış başını gitmiş, ben ne yapayım işveren olarak?

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - İşverenin sorumluluğunda olan bir şey, teşvik verildiği için, orada işveren muhatap.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - 11'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 11'inci madde kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, 5'inci ve 6'ncı maddeleri müzakereye açıyorum.

Sayın Gülsoy, bu konuyla alakalı izahat yaparsanız...

SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Türkiye'nin nitelikli hizmet ihracatını artıracak ve ülkemizin uluslararası firmalar için bölgesel yönetim ve operasyon merkezi hâline getirecek bir düzenleme öngörmekteyiz. Maddelerle, en az 3 ülkede faaliyet gösteren uluslararası şirketlere hizmet verecek nitelikli hizmet merkezleri kurulmasına imkân tanınmakta, bu merkezlerde çalışacak nitelikli personelin ücretlerine önemli gelir vergisi istisnası getirilmektedir. Böylece hem nitelikli istihdam desteklenmekte hem de yüksek katma değer hizmetlerin Türkiye'den dünyaya sunulması hedeflenmektedir.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyorum.

Söz talebi var Sayın Cevdet Akay'ın.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 43

Buyurun lütfen.

CEVDET AKAY (Karabük) - Burada bir şey sormak istiyorum ben: "Maddenin uygulama usul ve esaslarını belirlemek üzere Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Ticaret Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına yetki verilmektedir." diye bir fıkra var burada. Usul ve esaslarla ilgili bir çalışma oldu mu? Bakanlık Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına ve Ticaret Bakanlığına görüş sordu mu? Yani, en azından bu konuyla ilgili taslak hazır mı?

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz Sayın Akay.

Sayın Özlale, buyurunuz lütfen.

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Benim de bir sorum var: Bu nitelikli hizmet merkezlerinin içerisinde çalışacak herkese bu indirim sağlanıyor. Şöyle bir şey için geçici madde şart mı? Mesela, diyelim ki bir kişi dışarıda ikamet etmeye başladı, burada yerleşik değil, yurt dışında yerleşik oldu, üç sene orada, daha sonra tekrardan buraya geldi; geldikten sonra ona uzun bir süre boyunca... Ona açacağı nitelikli hizmet merkezinde bir indirim sağlanacak mı?

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Sayın Milletvekilim, bunun bu üç yıla bağlantısı yok, bu başka bir şey.

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Bu o madde değil miydi?

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Hayır.

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Pardon.

Bunda da bir tane var: O da Anayasa'da eşitlik ilkesiyle ilgili, yine, esas sunumda da söylemiştim. Bunitelikli hizmet merkeziyle hemen yanında, yine başka bir iş kolunda faaliyet gösteren bir işletme var. Şimdi, bir tanesinde çok ciddi bir maaş avantajı var, vergi avantajı var, öbüründe yok. Burada Anayasa'da eşitlik ilkesi bozulmuş olmuyor mu?

CEVDET AKAY (Karabük) - Evet, zaten Anayasa'ya aykırı; 10'uncu ve 73'üncü maddeye aykırı.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Sorulara cevap vermek üzere Sayın Bakan Yardımcımız, buyurun lütfen.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI İSMAİL İLHAN HATİPOĞLU - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Tabii, Sayın Akay Vekilimizin sorduğu bu konuda netice itibarıyla burada biz 2 temel şart ortaya koyuyoruz. Bir tanesi, en az 3 farklı ülkeye aktif olarak faaliyet göstermesi. İkincisi de gelirlerinin, brüt gelirlerinin en az yüzde 80'inin yurt dışından elde edilmiş olması. Dolayısıyla bu 2 şartı elde etmeleri kaydıyla yurt dışından elde edecekleri gelirlerine bir istisna getiriyoruz; İFM içi ve dışı. Dediğiniz gibi, farklı sektörler olabilir ama biz bu 2 şartı bir arada yerine getirmesi hâlinde istisnadan faydalanabileceğini öngörüyoruz.

CEVDET AKAY (Karabük) - Şimdi, bence bu nitelikli hizmet merkezi ve bu nitelikli şirketlerle alakalı yerli şirketlerden uyanlar var şu anda mesela. İsim vermek istemiyorum ben, farklı 3 ülkede faaliyetini gösterip gelip burada bir de merkezi bu şekliyle kurarsa çalışanlarla ilgili bir sürü istisnadan yararlanabilir. Uygulamada var mı bildiğiniz böyle? Bu kanun çıktıktan sonra olay buraya doğru yönelebilir yani çalışanların maliyeti açısından.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI İSMAİL İLHAN HATİPOĞLU - 3 farklı ülkeye hizmet veriyorsa ve gelirlerinin en az yüzde 80'ini yurt dışından elde ediyorsa saydığımız faaliyet alanlarıyla sınırlı yani danışmanlık, üretim danışmanlığı...

CEVDET AKAY (Karabük) - Yani bu kolları teşvik etmek için yerli firmaların da önünü açıyorsunuz yani bilerek açıyorsunuz.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI İSMAİL İLHAN HATİPOĞLU - Tabii, bu şartlara uymaları hâlinde faydalanabilecektir.

ERHAN USTA (Samsun) - 3 farklı hizmet sunmasının bir kriterinin olması lazım yalnız yani 1 liralık bir hizmet verse 2 tanesi, aslında bir ülkeye yoğunlaşmıştır ama diğerleri 3 şartını sağlamak için... Burada "en az şu kadar" veya "sunduğu hizmetin yüzde 10'dan aşağı olmamak kaydıyla en az 3 ülkeye" falan gibi bir şey demek lazım? Yoksa pratikte bir anlamı olmaz yani 1 ülkede yoğunlaşmıştır ama öbür ülkelerde bir şey gerekiyor ya, sadece bir tane küçücük bir iş alır, bir tane de öbür ülkeden alır. Neyi amaçlıyorsanız, ülke çeşitlenmesini amaçlıyorsanız onu baypas edecek şeye açık bu durum; belki ona bir sınır getirmek gerekebilir. Ha, o önemsiz de "3 ülke" demeyin yani "yurt dışına hizmet veren şirketler" deyin. Yüzde 80 gelirini getirmek önemliyse yüzde 80'i getirsin ister 1 ülkeye versin ister 30 ülkeye versin. Bu 3 ülkenin pratik bir kıstası olmadığı zaman pratik bir anlamı olmaz gibi geliyor, sadece insanları bir miktar böyle teşvik etmiş oluruz yani.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Buyurun lütfen.

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Fiiliyatta olan bir durum. Zaten yurt dışına tek 1 ülkeye buradan hizmet vermez yani orada verir kendi hizmetini. Bu, gerçekten de 3-4 ülkede faaliyeti olan çok uluslu şirketin finansal satış, pazarlama operasyonları bir yerden yapılınsı diye düşünüldü yani adamın faaliyeti zaten tek bir ülkedeyse "Türkiye'ye geleyim de ona buradan hizmet vereyim." demez yani.

CEVDET AKAY (Karabük) - Peki, bankacılık sisteminde İstanbul Finans Merkezidir nitelikli merkez, bunların yurt dışında da şubeleri var, iştirakleri var 3-4 farklı alanda. O zaman, buradaki bütün çalışanlarının ücretlerinin vergilerinden de yararlanır mı?

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Hayır, zaten bankacılık girmiyor buraya Sayın Vekilim.

CEVDET AKAY (Karabük) - Mesela?

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Bu bir şirket finansal operasyonla...

CEVDET AKAY (Karabük) - Bankacılığın teknolojik şirketleri de var, teknoloji şirketleri de var mesela, dijital bankacılık var örneğin, bir sürü var yani bilmiyorum, birazcık şey geldi bana.

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Yok, yok, girmez ona Başkanım.

T B M M
Tutanak Hizmetleri Başkanlığı
İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 44

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz.

Sayın Güneş, buyurun lütfen.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Burada, kanunda bu "nitelikli hizmet" demekle tabii ki bu hizmetler "nitelikli" de diğer hizmetler "niteliksiz" gibi anlaşılabilir. Burada bunu "özellikli hizmet" yazsanız daha iyi değil mi? "Özellikli hizmetler" denilmesi lazım gibi geliyor "nitelikli" değil.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI İSMAİL İLHAN HATİPOĞLU - Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu'na bağlı olarak çıkarılan bir yönetmelikle tanımlanmış bir faaliyet olduğu için aslında o tanıma atıfta bulunmuş oluyor yani var olan bir tanımdan bahsediyoruz.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz.

Maddeyle ilgili söz talepleri karşılanmıştır.

Şimdi 5'inci maddeyle ilgili 1 adet önerge vardır, okutup işleme alıyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3669) esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ahmet Vehbi Bakırlioğlu
Manisa

Veli Ağbaba
Malatya

Cevdet Akay
Karabük

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Sayın Bakırlioğlu, buyurun lütfen.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Biz bu maddenin Anayasa'nın 23'üncü maddesine, 73'üncü maddesine ve 10'uncu maddesine aykırılık taşıdığı için teklif metninden çıkarılmasını talep ediyoruz.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi de 5'inci maddeye ilişkin 1 adet redaksiyon ihtiyacı bulunmaktadır. Maddeyle 193 sayılı Kanun'un 23'üncü maddesinin birinci fıkrasına eklenecek 20'inci bendin ikinci paragrafının uygulamada ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermek amacıyla birinci paragrafın sonuna taşınması suretiyle redaksiyona tabi tutulması gerekmektedir.

Maddeyi redaksiyon doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi de 6'ncı maddeyi oyluyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi 7'nci ve 9'uncu maddeleri bir arada görüşmeye açıyorum.

Sayın Gülsoy, 7'nci ve 9'uncu maddeyle ilgili açıklamalarınızı bekliyoruz.

Buyurun lütfen.

SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) - Başkanım, teşekkür ederim.

Bu maddelerle transit ticaret ve nitelikli hizmet faaliyetlerinden elde edilen kazançlara sağlanan vergi indirimlerinin etkinliği artırılmaktadır. Transit ticaret kazançları ve nitelikli hizmet merkezi kazançları için yüksek oranlı kurumlar vergisi indirimleri öngörülmektedir. İstanbul Finans Merkezi katılımcıları için de bu avantaj daha da güçlendirilmektedir. Ayrıca, bu indirimler yurt içi asgari kurumlar vergisi hesabında dikkate alınarak matrahtan düşülmesine imkân tanınmasıyla vergisel avantaj olarak da güçlenmektedir.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyorum Sayın Gülsoy.

Maddeyle ilgili söz talebi olan?

Sayın Akay, buyurunuz lütfen.

CEVDET AKAY (Karabük) - Ben bir soru soracağım burada. Kurumlar vergisinden indiriliyor ya buradaki kazançlar, asgari kurumlar vergisi oranının altında bir orana düşme durumu var mı burada?

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Buyurun lütfen Sayın Bakanım.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI İSMAİL İLHAN HATİPOĞLU - Aslında, 9'uncu maddede asgari kurumlar vergisi oranının altına düşmeyeceğini garanti altına alan bir düzenleme yaptık.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyoruz.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI İSMAİL İLHAN HATİPOĞLU - Asgari kurumlar vergisine tabii değil.

CEVDET AKAY (Karabük) - Yani onun altında bir efektif kurumlar vergisi oranıyla karşı karşıyayız.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyorum.

Maddelerle ilgili önerge yok.

7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler...7'nci madde kabul edilmiştir.

9'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 9'uncu madde kabul edilmiştir.

Şimdi de 12'nci maddeyi görüşeceğiz.

Sayın Gülsoy, buyurun lütfen.

SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bu maddeyle İstanbul Finans Merkezinin uluslararası nitelikli insan kaynağı açısından cazibesi artırılmaktadır. Mevcut düzenlemede yalnızca yurt dışı tecrübesi olan finansal kuruluş çalışanlarına tanınan gelir vergisi istisnasının kapsamı İstanbul Finans

T B M M
Tutanak Hizmetleri Başkanlığı
İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 45

Merkezindeki tüm katılımcı kurum personelini kapsayacak şekilde genişletilmektedir. Böylece, İstanbul Finans Merkezinin sadece finans kuruluşları için değil, tüm katılımcı yapılar için güçlü bir uluslararası yetenek merkezi olması hedeflenmektedir burada.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Evet, teşekkür ediyorum Sayın Gülsoy.

Maddeyle ilgili söz talebi yoktur.

Maddeyle ilgili 1 adet önerge vardır.Önergeyi okutup işleme alıyorum.

Buyurunuz lütfen.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3669) esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
Manisa

Cevdet Akay
Karabük

Veli Ağbaba
Malatya

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Önergeyle ilgili söz talebi Sayın Cevdet Akay'da.

Buyurunuz lütfen.

CEVDET AKAY (Karabük) - Söz konusu madde Anayasa'nın 10'uncu ve 73'üncü maddesine aykırı, bu yüzden maddenin kanun teklifinden çıkartılmasını istiyoruz.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ederiz Sayın Akay.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

12'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 12'nci madde kabul edilmiştir.

Şimdi de 13'üncü maddenin görüşmelerini açıyorum.

Sayın Gülsoy, buyurunuz lütfen.

SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) - Başkanım, teşekkür ediyorum.

Bu maddeyle İstanbul Finans Merkezi'nin uzun vadede rekabet gücü ve yatırımcılar arasında öngörülebilirliğini güçlendirme amaçlanmaktadır. İstanbul Finans Merkezi'ndeki finansal hizmet kazançlarına uygulanan yüzde 100 kurumlar vergisi indirim süresini 2031'den 2047 yılına kadar uzatılması öngörülmektedir. Ayrıca, finansal faaliyet harçlarından muafiyet süresinin de beş yıldan yirmi yıla çıkartılması, İstanbul Finans Merkezi'nin küresel ölçekte cazibe merkezi olması hedeflenmesi desteklenmektedir.

OTURUM BAŞKANI NİLGÜN ÖK - Teşekkür ediyorum.

13'üncü maddeyle ilgili söz talebi Sayın Usta'da.

Buyurunuz lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim.

Aslında başlangıç kısmında söyledim ama tutanaklara geçmesi açısından çünkü bazı insanlar maddelerden bakıyorlar. İstanbul Finans Merkezi'yle ilgili maddelerin tamamında bu eleştirim geçerlidir.

İstanbul Finans Merkezi projesi bir gayrimenkul projesi değildir. İstanbul Finans Merkezi projesi vergisiyle, altyapısıyla, efendim, düzenlemeleriyle, her türlü yani komple bir sistemdir esasında ama bu konu kimilerinin işine geldi, bir gayrimenkul projesine, işte, İstanbul'da belli bir mekâna hapsedilen bir proje hâline geldi. Şimdi, oraya yönelik de tabii her şeyi de gayrimenkul olarak görünce, oraya yönelik de birtakım vergi teşvikleri getiriliyor, başka yerlere verilmiyor, veriliyor filan neyse. Yani, bunlar, bu yapılan işlerin tamamı yanlıştır, bu şekilde bir şey gelmez. Yani dolayısıyla, eğer biz İstanbul'un gerçekten bir finans merkezi olmasını istiyorsak burada Türkiye'yle ilgili alacağımız tedbirler vardır, sadece orada belli bir lokasyonla ilgili tedbirler değildir. Anlayış bu hâle geldiği için işte, 72'nci sıradan 42'nci sıraya kadar yükselttiğimiz İstanbul, şu anda finans merkezleri sıralamasında 101'inci sıraya gerilemiştir. Ne zaman bu teşvikler verilmeye başlandı, bu düzenlemeler yapılmaya başlandı; tabii, Türkiye aynı zamanda da buna paralel bir şekilde -kötü yönetim sadece bir tarafta olmuyor, her tarafta oluyor- kötü yönetildi ve şu anda İstanbul 101'inci sırada Finans Merkezleri Endeksi'nde. Yanlıştır, dolayısıyla burada bu anlamda yapılan işlerin hiçbirisine de katılmadığımızı ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

13'üncü maddede başka söz talebi yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 13'üncü madde kabul edilmiştir.

8'inci maddeyi müzakereye açıyorum.

Buyurun.

SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Bu maddeyle üretim ve ihracatı desteklemek amacıyla kurumlar vergisi oranlarında önemli indirimler yapılmaktadır. İmal ettiği malları doğrudan ihraç eden kurumların ihracat kazançlarında yüzde 9, diğer ihracatçı kurumların kazançlarında ise yüzde 14 oranında vergi uygulanması öngörülmektedir. Böylece, imalatçı ihracatçılarımıza güçlü bir vergi avantajı sağlanarak üretim, ihracat, istihdam ve dış ticaret dengesini desteklemeyi amaçlamaktayız.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, 8'inci maddeyle alakalı söz talebi var.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 46

Bir önerge Divana ulaştı, herhâlde dağıtıyorlar.

Sayın Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Önergeyi bilelim, ondan sonra konuşalım Sayın Başkan.

Evet, ben önergeden bağımsız bir şekilde düşüncelerimi ifade edeyim. Şöyle: Şimdi, ihracatçılar gerçekten makroekonomik program nedeniyle, makroekonomik uygulamamız, istikrarsızlık, belirsizlik, kur politikası nedeniyle ihracatçı çok zor durumda, bunu biliyoruz; aslında bunu da çok fazla gündem olmadan, yani Türkiye Büyük Millet Meclisinde defalarca söylemiş, bütçe görüşmelerinde, daha önceki konuşmamızda söylemiş bir kişi olarak söylüyorum. Mutlak surette ihracatçılarımız için, üreticilerimiz için, sanayicimiz için ve ihracatçımız için bir şeyler yapmak durumundayız ama yapmamız gereken şey bu mu, ben bundan emin değilim arkadaşlar. Bunun birkaç tane sıkıntısı var. Şimdi ne yapıyoruz? Üretici ihracatçı olursan vergi yüzde 9, kurumlar vergisi normalde 25; işte, üretici ihracatçılarda 5 puan düşüktü herhâlde 20, şimdi yüzde 9'a çekiyoruz; ondan sonra, işte, sadece ihracatçı olursa yüzde kaçtı, 14'e mi çekiyoruz? Yüzde 14'e çekiyoruz. Yani, şimdi ihracatçının problemi kazanamamakta, ihracatçının problem hayatını sürdürememekte; yoksa kazanıyorsa, kazandığından herkes nasıl vergi veriyorsa ihracatçı da versin, sanayici de versin. Yani dolayısıyla, biz bu insanların para kazanmasını sağlayacak, üretimini yapmasını ve ülkeye döviz girdisi getirmesini sağlayacak tedbirler almamız lazım. Bu makro ekonomik istikrardan geçer, bu belirsizliklerin azalmasından geçer, bu kur politikasından geçer. Hadi, bunları düzeltemiyorsunuz; bakın, mesela, ben burada kaç defadır söylüyorum, bir yıldan fazla süredir "Bu döviz dönüşüm desteğini hiç olmazsa yüzde 3'ten yüzde 8'e çıkartalım." diye söyledik. Bu niye önemli? Çünkü Türkiye'de enflasyonla mücadele yapmak için kuru tutmanız gerekiyor; Türkiye'nin enflasyonla başarı hikâyesi budur, kuru tuttuğu zaman enflasyonu belli bir ölçüde başarmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) - Bu seferki programda kuru tutmasına rağmen enflasyonla mücadeleyi başaramıyor, enflasyonu düşüremiyor; bu da daha vahim bir durum.

Şimdi, başlangıçta kur politikasını eleştirip kurun hiç olmazsa, hadi bir miktar daha, uygun bir şekilde ilerlemesini önerebilirdik ve önerenler de oldu ama şu anda o da geçti, artık onu da yapamazsınız; çünkü 200 milyar doların üzerinde şu anda reel sektörün açık pozisyonu var. Yani kurun artması durumunda zaten bu firmalar da batacak. Dolayısıyla, bir enstrüman daha Türkiye'de elimizden gitti. O zaman ne yapabiliriz? İşte, ikili kur uygulaması aslında bu dediğimiz şey. Bu, ilkel toplumlarda uygulanan bir şey ama yüzde 3'ü uyguluyoruz. Bu yüzde 3'ü hiç olmazsa bir miktar yüzde 8-10'a çıkarmış olsak bu insanlar rahatlar, bunlara farklı bir kur uygulamış oluruz bu süre için. Şimdi, biz bunu Ticaret Bakanlığında da gündeme getirdiğimde, bize daha sonradan, el altından veya hani dostane bir şekilde "Ya Başkanım, bunu öneriyorsunuz da yüzde 3 de şey oluyor; zaten bunda hile var, yüzde 8 yaparsak hile daha da fazla artar." Kardeşim, o zaman hile olanı yapmayın, yani yüzde 3'ü de yapmayın o zaman hile varsa, insanları hileye sevk ediyorsa; yüzde 8 olunca tabii hile elbette artacaktır.

Şimdi, değerli arkadaşlar, sayın teklif sahibi, sayın bürokrat arkadaşlarım; şimdi bana şunu söyleyin Allah aşkına, hani ihracatçıyı teşvik edelim filan diyoruz da... Ne dedik az önce? Ihracatçının beklentisi, kâr edince vergi vermekten kaçınmak değil, ihracatçı "Ben kâr edemiyorum, ben hayatımı sürdüremiyorum, buna bakın." diyor bize. Şimdi, biz bir de bu insanları da hileye sevk edeceğiz. Çünkü bizim bir gelirin ne kadarının yurt içi satıştan kaynaklandığını, ne kadarının ihracat yapmaktan kaynaklandığını ayırtıracak bir muhasebe sistemimiz yok; benim bildiğim kadarıyla dünyada böyle bir muhasebe sistemi de yok. Ama biz sürekli bunun üzerinden politika üretiyoruz, indirimli kurumlar vergisinde olduğu gibi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) - İşte, tesise yatırım yaparsan 5 makinen var, onun yanına 1 makine daha koyarsın, o makine nedeniyle elde ettiğin gelirden indirimli kurumlar vergisi uyguladım diye yani çok ileri, gelir idarelerinin dahi uygulamayacağı işler uyguluyoruz. Dolayısıyla, burada bunun denetimi de zor, burada hile yapma şeyleri de çok yüksek. Ben sordum, mesela, bugün yine yeminli mali müşavir arkadaşlarla konuştum "Bu işi nasıl yapıyorsunuz?" dedim, "Bu iş böyle hesaben yapılıyor; şu kadar gider var, bunun şu kadarı ihracattan kaynaklanmıştır, bu kadarı yurt içi satıştan kaynaklanmıştır, gelir şöyledir." diye hesaplarla yapılıyor. Şimdi, idareden korkan düzgün mükellef bu hesabı biraz itinalı yapar ama gözünü karartan mükellef bu hesabı itinalı yapmaz, hele hele şimdi bu kadar cazip olurken; bir tarafta vergi yüzde 9, bir tarafta yüzde 20 varken biz herkesi hileye sevk ederiz ve bunu denetleyemeyiz. Bunu denetlemeye çalışırsak buna da insan gücünü yettirmeyiz. Dolayısıyla, bu yanlış bir şeydir; gelin buraya ayıracağımız kaynağı döviz dönüşüm desteği şeklinde -onun da elbette bir maliyeti var- oraya verelim. Orada birtakım hani suistimale açık yerler varsa onların tedbirini alalım, artık bu çağda bunların olmaması lazım.

Özetle şunu söylemeye çalışıyoruz: Biz ihracatların desteklenmesine karşı değiliz, tam tersine, bu konuyu yani içi yana yana dile getiren -eski bir bürokrat- bir milletvekiliyim. Ama yapmamız gereken bu değil yani çözümü yanlış yerde arıyoruz. Bunu yaparsak ben bunun hem suistimleri artıracığını, içeride de rekabet eşitsizliği sağlayacağını da düşünüyorum. Şimdi, bir firma tamamen yurt dışında çalışmıyor ki yurt içinde de çalışıyor; vergi planlamasını yapacak, gelirini ihracattan gösterecek, kaydıracak; çifte faturayı hepimiz biliyoruz yani bu fatura yüksek, ihracat faturası, öbür ülkeden girişi daha düşük olacak filan, neyse bunları da yapacaklar. Hem milliyet sevk edeceğiz hem de oradan elde ettiği bir kısım finansal rahatlamayla da içeride yüzde 25 vergi veren firmalarla haksız bir rekabet edecek. Bana görüyse nereden bakarsak bakalım, bu yanlış bir şeydir.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Akay...

T B M M
Tutanak Hizmetleri Başkanlığı
İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 47

CEVDET AKAY (Karabük) - Evet, teşekkürler Başkanım.

Tabii, söz konusu oranın imalatçı ihracatçılarda yüzde 9, ihracatçılarda yüzde 14 olarak uygulanması ihracatçıların desteği açısından önemli ama ihracatçıların sorunları sadece bu vergisel teşvik değil yani kurumlar vergisindeki bu indirimle alakalı değil. Finansmana erişiminde zorluklar var, düşük faizli kredi bulmalarında zorluklar var. Sadece Eximbank üzerinden alınan krediler belli başlı firmalara zaten gidiyor, herkese yaygın bir şekilde kullanılamıyor. Reeskont kredileri de aynı şekilde. Bir de yurt dışı vadeli satışlarında da finansman ihtiyacının çözülmesiyle ilgili sigorta sisteminin de devreye sokulmasını öneriyorum ben buradan. Yurt dışındaki ithalatçının limit tahsisıyla sigortalanıp ön ödeme yapılmasından bahsediyorum, forfaiting işleminden bahsediyorum ama sigorta kapsamında. Bu tip düzenlemelerin mutlaka yapılması lazım. Dediğim gibi, kaynakların ihracatçılara yönelik düşük faizli kullanılması sisteminin oturtulması gerekiyor.

MEHMET MUŞ (Samsun) - Sayın Kalaycı...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Teşekkürler Sayın Başkanım.

Aslında geneli üzerindeki konuşmamızda da ifade etmiştim. Evet, bir ihracatçıya yönelik indirimler söz konusu. Bu açıdan bakınca olumlu bir düzenleme gibi görülüyor ama tam amacına hizmet edemeyeceği kanaati var bizde de. Burada bizim üretimi ve ihracatı desteklemek için başka argümanlar var elimizde yani önemli olan üretimi artırmak başta, ondan sonra ihracatı artırmak. Kredi imkânının sağlanması yine burada önemli bir argüman. Bir de döviz desteğinin, yüzde 3'ün devam ettirilmesi, hatta artırılması ihracatçıların da çok yoğun talebi. Yani böyle bir indirimden ziyade bu destekleri verirse daha uygun olur. Ayrıca, mevcutta kalacaksa mevcutta da tüm imalatçılara aynı indirim yapmamız daha uygun olur çünkü adam imalatçı, başka biri kanalıyla ihracat yapıyor, hâlbuki o ihracatın esas üreticisi o; o yararlanmıyor. Böyle de bir haksızlık oluyor. Onun için, ya tüm imalatçılara indirim yapalım ya da döviz desteğini artıralım, kredi imkânını, daha düşük, uygun şartlarda kredi imkânını artıralım. Bu daha fazla üretime ve ihracata katkı sunar.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, 1 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nde yer alan 8'inci maddenin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hüseyin Altınsoy
Aksaray
Mustafa Kalaycı
Konya

Yaşar Kırkpınar
İzmir

Resul Kurt
Adıyaman

"MADDE 8- 5520 sayılı Kanununun 32 nci maddesinin sekizinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(8) Kurumlar vergisi oranı sanayi sicil belgesini haiz ve fiilen üretim faaliyetiyle işgal eden kurumların münhasıran üretim faaliyetlerinden elde ettikleri kazançları ile zira üretim faaliyetiyle işgal eden kurumların münhasıran bu üretim faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlarından %12,5 olarak uygulanır. Bu fıkra kapsamında indirmeli orandan faydalanılan kazançlar için yedinci fıkra kapsamında ayrıca indirim uygulanmaz."

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Altınsoy...

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Gerekçe.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

Yapılan düzenlemeyle sanayi sicil belgesini haiz ve fiilen üretim faaliyetiyle işgal eden kurumlar ile zirai üretim faaliyetiyle işgal eden kurumların münhasıran bu üretim faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlarına kurumlar vergisi oranının 12,5 puan indirimli yüzde 12,5 olarak uygulanmasına imkân sağlanmaktadır. Bu faaliyetlerden elde edilen kazançlar aynı zamanda bazı durumlarda bu kurumların ihracattan elde edeceği kazancı da kapsayabileceğinden bu fıkra kapsamında indirimden yararlanan kazançlar için ayrıca ihracat kazançlarına uygulanan 5 puan indirimin uygulanmaması hususu düzenlenmektedir.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

ERHAN USTA (Samsun) - Sayın Başkan, söz isteyebilir miyim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim.

Önerge sahibi değiliz ama ben bu önerge nedeniyle önergeye imza atan ve bu konuda irade gösteren arkadaşların hepsine teşekkür ediyorum, tebrik ediyorum. Yani, önerimizin bu kadar hızlı bir şekilde dikkate alınarak hemen bir önergeyle değişiklik yapılması bizi son derece mutlu etmiştir. Teşekkür ederim. Bence doğrusu bu ve hile de olmaz bunda. Üretimi teşvik edelim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, Maliye Bakanlığını tebrik ediyoruz imalat sanayisine bu yaklaşımından dolayı.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 48

ERHAN USTA (Samsun) - Evet, Maliye Bakanlığımıza teşekkür ediyoruz arkadaşlar. İnşallah Genel Kurul aşamasında bir değişikliğe uğramaz tabii.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Efendim, bir şey verdiniz hemen arkadan, o kadar vergi koydunuz hiç söz almadınız canım. Buyurun siz de bir şey söyleyin. Herkesi sırayla dolanayım isterseniz.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI İSMAİL İLHAN HATİPOĞLU - Sadece, bu konuda öneriler geldi, tüm parti gruplarımızdan aslında, üretimi, imalatçıları da destekleyin diye. Bunlar da değerlendirildi. Sayın vekillerimizin teklifine biz de olumlu bir katkı sağladık teknik olarak.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, teşekkür ediyoruz.

Şimdi 10'uncu madde.

Sayın Gürsoy, buyurun.

SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Bu maddeyle yurt dışında bulunan veya yurt içinde olup kayıtlarda yer almayan varlıkların ekonomiye kazandırılması amaçlanmaktadır. Para, altın, döviz, menkul kıymet ve benzeri varlıkların belirli süre içinde bildirerek finansal sisteme dâhil edilmesinin teşvik edilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, teşekkür ediyorum Sayın Gülsoy.

Değerli milletvekilleri, 10'uncu maddeyle alakalı söz talebi ekranda yok. Erhan Bey bir şeyler söyleyecek herhâlde.

Buyurun Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) - Çok uzatmayacağım, vakit çok geç oldu. Bununla ilgili geneli üzerinde, o esnada söylemiştik. Doğru bir şey yapmıyoruz. Yapılan şey, vergiye gönüllü uyumu uzun vadede etkileyecek. Türkiye'nin itibarı açısından da yani kara paranın Türkiye'ye çekilmesi, gelmesi gibi bir sonuç da doğurabilir. Ben doğrusu bunun niye yapıldığını çok fazla anlayabiliyor da değilim. İnsanın aklına tabii başka şeyler geliyor yani birileri para getirecek onun hukuki zeminini mi hazırlattırıyor Parlamenta şeklinde insanın aklına da geliyor. Dolayısıyla, Türkiye'nin sıcak paraya değil, Türkiye'nin kalıcı, sağlıklı, uzun finansmana ihtiyacı var, doğrudan yatırıma ihtiyacı var. Bunları geçtik ama şimdi "ne olursa olsun bir para gelsin" anlayışıyla bir şey yürütülüyor. Bu doğru değil. Ha, geçmişe göre bir kısım tedbirler alınmış. Mesele geçen en son kanunda beni onu çok eleştirmiştim yani hiç hiçbir şekilde vergi açısından değil, diğer alanlar açısından da soruşturma, incelemeye tabi olmayacağı söyleniyordu. Şimdi, en azından "Diğer mevzuat açısından yapılacak soruşturmaları engellemez." diyor ama "Vergi açısından yine soruşturma olmaz." diyor. Bu, geçmişe göre hani kısmen iyi bir şey en azından ama yine de keşke bunları yapmak durumunda kalmasaydık.

Şimdi, bir de daha teknik olarak, girişte izah etmeye çalıştım ama tam oldu mu, olmadı mı bilmiyorum; o yüzden burada maddesi gelmişken şunu tekrar söylemek istiyorum. Arkadaşlar, olay şu: Şimdi, 31/7/2027'ye kadar bildirim yapma imkânımız var değil mi? Buna yaklaşık ne kadar var? Bir yıl iki ay gibi bir süre var. Hele Cumhurbaşkanı yetkisini kullanıp uzatırsa bir yıl daha da uzatılma imkânı var. Şimdi, bu kanun, daha önce de şu anda bir vergi soruşturması, incelemesi geçirenler, varsa onlara şu sekizinci fıkra hükmü uygulanmayacak. O ne? Yani diyor ki: Evet, sen bir matrah farkı buldun ey müfettiş, ey denetim elemanı ama bu matrah farkında bulduğun miktar kadarlık kısmı, ben, zaten -vergi barışı diyelim bunun adına- vergi barışı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) - ...varlık barışı kapsamı çerçevesinde zaten beyan ettim bu kayıt dışı tuttuğum gelirim; dolayısıyla benden bu matrah farkından dolayı vergi alma. Anladığım kadarıyla bununla ilgili mahkemelerden de geri dönüşler oluyormuş. Şimdi onu karşılamak amacıyla yapılmış gibi oluyor. Şimdi, hadi bunu iyi niyetli olduğumuz için düşünelim ama şöyle bir sonuca bizi götürmez mi? Önümüzde on dört aylık bir süre var, süre uzatımı olmaması durumunda, olursa iki yıldan fazla bir süre var. Ben şimdi, bu kanun çıktıktan sonra gözümü karartırım matrahı düşük gösteririm yani vergi kaçırırım apaçık bir şekilde, sürenin sonu geldiğinde de ne olur ne olmaz diye... Çünkü bu varlık barışından faydalanmanın da faydalananlara bir zararı filan yok yani nihayetinde parayı yakacaksınız filan demiyorlar. Parayı getir, işte hazine bonosuna yatır, vadeliye yatır diyor. Nihayetinde yine parası nemalanacak. Tamam, o kaçırıldığı miktara denk gelecek bir miktarı burada gösterir. Anlatabildim mi? Yarın herhangi bir müfettiş gelip de yakalanırsa O zaman da "Bak, ben, evet, orada bir matrahı düşük gösterdim ama oradan elde ettiğim geliri de varlık barışında zaten gösterdim" deyip bugünden itibaren insanların yani vergi kaçırmasını "hedge" edecek bir sistemi kendi elimizle kurmuş oluruz. Anlatabildim mi? Yani sen bu sistemi kur, ben sana bu kolaylığı sağlıyorum. Bunun, elbette, bu niyetle yapıldığını asla söylemiyorum ama benim aklıma böyle bir şey geldi. Böyle bir açığı varsa, bunu düzeltmek gerekir diye düşünüyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, Gelir İdaresi Başkanımız Sayın Bekir Bey bunu en iyi bilir.

Buyurun. GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Zaten, işte 8'inci defa varlık barış yapıyor yani ufak tefek farklılıklar var ama genelde aynı mantıkla yapılıyor varlık barışları. Burada aslında bu vergiyle ilgili verilen güvence, sen bir para getiriyorsun, şirketine bir para koyuyorsun içeriden veya dışarıdan "Ben bununla alakalı bir inceleme yapmayacağım." diyorum. İnceleme olması durumunda da bunu da izah edebiliyorsan yani mesela açıktan satış yaptın, bunda izah edilebilir bir inceleme varsa onunla alakalı koyduğun para kadar bir güvence veriyor. Yani orada biraz vergi müfettişinin inisiyatifinde giden bir olay. Mesela, değerlemeden kaynaklı bir matrah farkı çıkarsa bu onu kurtarmaz amortismandan, değerlemeden yani açıktan satışla alakalı şeyleri kurtarır. Bu tamamen böyle matrah artırımındaki kadar, o vergi barışındaki düzenlemeler kadar bir zırh sağlamıyor mükellefe. Onun için, sizin dediğiniz kadar bir kurgu yapıp da...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 49

ERHAN USTA (Samsun) - Hayır, ben sekizinci fıkrayı diyorum, o sekizinci fıkraya baksana bir.

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - "Bir inceleme olması durumunda o kadarlık tutar kadar tarhiyat yapılmaz." diyor değil mi, onu mu diyorsunuz?

ERHAN USTA (Samsun) - Evet.

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - O kadar bir yani şu aşamadan...

ERHAN USTA (Samsun) - Bunu ilk kez getiriyorsunuz.

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Var, var, aynı.

ERHAN USTA (Samsun) - Hayır, bu var mı?

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Kurumlar Vergisi geçici 15 aynı.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI İSMAİL İLHAN HATİPOĞLU - Hepsinde vardı Başkanım.

ERHAN USTA (Samsun) - Hayır, hayır, şu şeyi... Bak aradaki süre hiçbir zaman bu kadar uzun değildi, diğerlerinde, hepsinde altı ay filan civarındaymış, ben inceledim, geriye doğru baktım. Bu sefer on dört aylık bir süre var.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI İSMAİL İLHAN HATİPOĞLU - Uygulamanın hepsi...

ERHAN USTA (Samsun) - Uygulama uzatılmış olabilir sonra, bu da uzatılacak ayrıca ama kanunen yapılan süre çok uzun. Bu kadar uzun süre içerisinde bu şeyi yaparsa buna nasıl engel olacaksınız? Çok net yani benim söylediğim şey.

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Ama mesela o aşamada incelemeye başlanmış olabilir, incelemeye başlanmışsa zaten...

ERHAN USTA (Samsun) - İncelemeye başlanmış olanları kapsamıyor zaten

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Kapsamıyor.

ERHAN USTA (Samsun) - Onu söylüyorsun, bugünden itibaren... Zaten onu diyorum, kanun çıktıktan sonra ben gözümü karartıyorum, ciddi bir şekilde düşük matrah beyan ediyorum, tamam mı? Bu denetimde yakalanması durumunda... Süre de var daha, önünde süre var. Hayır, süre olmamış olsa... Başkanım, bakın, esas mesele süreden kaynaklıdır, süre bu sefer çok uzun ya.

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Ama şöyle şimdi: Sizin dediğiniz biraz muhasebe hileleri yaparak matrah farkı yaratmak. Buradan oldu hadi yargıda kendini...

ERHAN USTA (Samsun) - Ya, muhasebede değil ya faturasız işlem yapıyor, fatura kesmeden işlem yapıyor, müfettiş gidiyor yakalıyor onu. Matrak farkı nasıl bulunuyor?

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Bugün şimdi geldiğimiz noktada Türkiye'de öyle devamlı faturasız işlem yapmak kolay değil yani karşı taraf da fatura istiyor sizden. Nihayetinde böyle... Tamam, belki küçük işletmelerde faturasız işlem yapılıyor da bugün siz büyük bir işletmede...

ERHAN USTA (Samsun) - Ya, matrak farklarını nasıl buluyorsunuz? Her neyden buluyorsanız onu diyorum yani bir şekilde vergi kaçırılmıyor mu bu ülkede? O zaman matrak farkı bulmuyor musunuz? Vaz mı geçtiniz?

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - "Herkes böyle faturasız kesiyor..."

ERHAN USTA (Samsun) - Ya, o "faturasız" söz gelimi faturasız, kimisi faturasız olur...

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Ama böyle olması lazım burada, ya fatura kesecek...

ERHAN USTA (Samsun) - ...kimisi fazla gider gösterir, ya değişik şekillerde yapar yani.

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Fazla gider göstermesi ya muhasebe hilesi yapacak ya naylon fatura kullanacak.

ERHAN USTA (Samsun) - Naylon fatura da var memlekette.

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Ama o zaman da savcılığa gider.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Başkanım, yapay zekâyla...

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - O mizansenen kurmak o kadar da kolay değil Başkanım.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Yapay zekâyla o fazla para harcayanları buluyorlar, gönderiyorlar, şimdi de varlık barışı getiriyorlar.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şimdi, Başkanım, Sayın Ağbaba...

ERHAN USTA (Samsun) - Şöyle bir sonuç çıktı: "Şu anda Türkiye'de vergi kaçırmak mümkün değil." diyor Bekir Başkan.

GELİR İDARESİ BAŞKANI BEKİR BAYRAKDAR - Mesela, şu anda düşük...

ERHAN USTA (Samsun) - O zaman denetim elemanlarını filan tasfiye edin, gerek yok.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI İSMAİL İLHAN HATİPOĞLU - İşte, onlarla beraber kolay değil.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba, buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Yapay zekâ sizin cinliğinizi, şeytanlığınızı öğrenememiş.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Yapay zekâ sizin ne kadar şeytan, ne kadar şantajcı olduğunuzu öğrenememiş.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba...

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Arkadaş, yapay zekâ...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Arkadaşlar, bir saniye...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 50

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ne yapayım, cevap vermeyeyim mi?

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Ama bak sen de böyle diyorsun, bize de cevap verme hakkı doğuyor.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, bir saniye...

Arkadaşlar, şu işi bitirelim ya.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Kimim şantajla... Yapay zekâ bile sizi çözmemiş, yapacak bir şey yok.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Şantajın merkezi...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba... Sayın Ök...

Değerli arkadaşlar, bakın, şöyle bir şey yapsak: Biz şu işi bitirelim, ondan sonra biz bırakalım, gidelim, siz burada bu işi...

Ben salonu da veriyorum size.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba, buyurun, siz görüşlerinizi ifade edeceksiniz.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ya, ben şimdi, tabii "yapay zekâ" deyince bu yapay zekâyla yüksek gelir gruplarını Maliye davet ediyor "Nasıl harcadın?" falan diye soruyor. Sonra Sayın Bakan Yardımcımız, değerli arkadaşlar; belki diğer illerde de vardır bizim esnafa Maliye gidiyor, dükkânının önünde oturuyor, tezgâhın önünde oturuyor, ne kadar ciro yaptığına bakıyor. Kimin? Berberin, şarküterinin, vesaire, vesaire.

Şimdi, bunların kaçıracağı vergiyi herhâlde siz tahmin edersiniz. Ne kaçıracak bunlar, fakir fukara? Zaten karnını zor doyuruyor, zaten geçimini zor sağlıyor. Şimdi, bunların başına koyuyorsunuz... Bir de namuslu esnaf var vergisini ödeyen, devletten korkan, maliyeciyi gördü mü böyle çok tedirgin olan bir esnaf kesimi var. Bunlar da düzenli vergisini ödüyor, namusluca işini yapıyor. Şimdi, ne yapıyorsunuz? Bu vergisini ödemeyen, kayıt dışı olanlara af getiriyoruz. Biraz önce Sayın Usta söyledi, hakikaten şey... Şimdi, düşünün birinin 40 milyon lira borcu var, 40 milyon kayıt dışı var, 50 milyon varlık barışından başvurdu, o da gitti. Ya, bunun bir yönü bu. Bu varlık barışı adı üzerinde bu varlıkla niye küstünüz siz? Bu varlık size niye küstü? Onu sormak lazım. Ne yazık ki bu barış düzenlenmesi kayıt dışılığı artıracaktır. Bir de beklenti oluyor. Bakın, siz söylediniz "8 kez yapıldı." diyorsunuz, 8 kez yapıldığına göre 9 da yapılır. İnşallah, biz geliriz, 9'a izin vermeyiz ama her yıl ortalama bir iki yıla bir varlık barışı yapmışız. İnsanların beklentisi artıyor, bakın insanların beklentisi artıyor. Bakın, namuslu esnafın, düzgün esnafın, namusuyla vergisini veren esnafın ya da esnaf demeyelim de tüccarın zararı oluyor burada. Burada şimdi Bekir Bey söyledi, bakın büyük firmaların, büyük kurumsal firmaların zaten faturasız mal satma şansları yok, zaten kayıt dışına çıkmaları çok zor yani kontrol etmeleri mümkün değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Malatya) - Dolayısıyla, bu daha çok kayıt dışını kayıt içine alarak bir barış sağlanıyor ancak burada tekrar sözlerimin başında söylemek istiyorum: Değerli arkadaşlar, bir vatandaşın, esnafın, KOBİ'nin, iş dünyasının beklentisi yapılandırma, hele bizim gibi deprem bölgesi... Hakikaten çok zor durumda deprem bölgesindeki esnaf, hâlâ konteynerde yaşamlarını sürdürüyorlar. İşte, mücbir sebep ortadan kalktı, o mücbir sebepten kaynaklı deprem dönemindeki vergiler ödenmeye başlandı. Böyle bir düzenleme yok.

Tekrar söylüyorum: Burada kayıt dışılık artacak, namuslu esnaf kaybedecek. Burada -yine Usta'nın söylediği gibi- gizli bir de vergi affı var. Bunun dertlere çare olmadığını görüyoruz. Burada, memlekette hukukun olmadığı, adaletin olmadığı, milletin malına çöktüğünüz bir dönemde kimse sizinle barışmaz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bir adet önerge vardır, okutup işleme alacağım:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3669) esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ahmet Vehbi Bakırlioğlu
Manisa

Cevdet Akay
Karabük

Veli Ağbaba
Malatya

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Akay, buyurun.

CEVDET AKAY (Karabük) - Yani hem geneli üzerindeki konuşmalarda belirttiğimiz gibi hem de az önce belirttiğimiz şekliyle söz konusu maddenin bu kanun teklifinden çıkartılmasını istiyoruz. Hem Anayasa'ya aykırı buluyoruz hem de dışarıdan gelen kaynaklarla alakalı olarak da kaynağı belli olmayan paraların ülkemize girişine zemin hazırlayabileceğini ve bunun sonucunda da uyuşturucu çetelerinin -çok mücadele ediyoruz- artabileceği gibi konularla ilgili olarak söz konusu maddenin tekliften çıkartılmasını talep ediyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

10'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 10'uncu madde kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, Komisyonumuza ulaşan 6 tane madde ihdası vardır, okutup işleme alacağım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 51

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

YENİ MADDE- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun Mükerrer 121 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan yüzde "%5" ibaresi "%25" ibaresi ile değiştirilmiş ve ikinci cümlesi kanun metninden çıkarılmıştır.

Ayyüce Türkeş Taş
Adana

Erhan Usta
Samsun

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim.

Önergemizin içeriği şu: Vergisini zamanında ödeyen mükelleflere biliyorsunuz ödeyeceği verginin yüzde 5'i kadar bir teşvik getiriliyor. Yani mesela bir kurumlar vergisi mükellefi dersek yüzde 25'in yüzde 5'i kadar. Ne oluyor? Bir 25 puanlık bir teşvik. Şimdi, biz bunun artırılması gerektiği düşünüyoruz, hele hele bu varlık barışının konuşulduğu ve sürekli olarak böyle hani vergisini ödemeyen -ödeyemeyen esnafın dışarıda tutuyorum ama- bilerek ödemeyen, bunun için planlamasını yapan birtakım insanlar var veya çok zor şartlarda kredi bularak vergisini ödeyenler var. Bu teşvik yetersiz bir teşvik arkadaşlar. 2016 yılında ilk milletvekili olduğumda da o zaman da buna ilişkin bir önerge vermiştik. Biz bu yüzde 5 oranının yüzde hiç olmazsa 25'e çıkartılmasını... Mesela, bir kurumlar vergisi mükellefinde işte yüzde 25'lik oranın 6-25 puan düşmesi, işte 19 civarında düşmesi anlamına gelir. Önergemizin içeriği budur yani vergisini zamanında ödeyen mükelleflerin teşvik edilmesi, dolayısıyla vergiye gönüllü uyumun ülke sathında artırılması amaçlı bir önerge dir.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeye geçiyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Komisyon da görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine (2-3669) aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
Manisa

Cevdet Akay
Karabük

MADDE...- 193 sayılı Kanunun 103 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 103- Gelir vergisine tabi gelirler aşağıdaki tarife göre vergilendir.

Gelir Vergisi Tarifesi (Ücretliler Dışındakiler İçin)

1.000.000 TL'ye kadar %15

1.500.000 TL'nin 1.000.000 TL'si için 150.000 ? fazlası %20

2.000.000 TL'nin 1.500.000 TL'si için 250.000 ? fazlası %27

10.000.000 TL'nin 2.000.000 TL'si için 385.000 ? fazlası %35

10.000.000 TL'den fazlasının 10.000.000 TL'si için 3.185.000 ? fazlası %40

Gelir Vergisi Tarifesi (Ücretliler İçin)

1.000.000 TL'nin %15

1.500.000 TL'nin 1.000.000 TL'si için 150.000 ? fazlası %20

3.000.000 TL'nin 1.500.000 TL'si için 250.000 ? fazlası %27

10.000.000 TL'nin 3.000.000 TL'si için 655.000 ? fazlası %35

10.000.000 TL'den fazlasının 10.000.000 TL'si için 3.105.000 ? fazlası %40"

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Akay, buyurun.

CEVDET AKAY (Karabük) - Söz konusu gelir tarifesi dilimleriyle ilgili olarak 2002 yılından bu yana artırılırken yeniden değerlendirme oranının altında kalan bir artırım olduğundan ilk ve ikinci dilimlerde özellikle ücretlilerde net ücretlerinde düşme oluyor. Biz bu kaybın telafisiyle ilgili olarak bir teklifte bulunuyoruz, kanun maddesi ihdasında bulunuyoruz. 2026 yılı için 190 bin TL olan yeniden değerlemeden dolayı kayıptan dolayı ilk dilimin 330 bin; 400 bin TL olan dilimin de 828 bin TL olması gerekirdi. Bir de enflasyondan kaynaklanan farkı da koyduğumuz zaman ilk dilimin 1 milyon TL'ye çıkartılmasını ve devamında da yüzde 15, yüzde 20 devam ederken 1,5 milyon şeklinde tarifinin güncellenmesiyle ilgili madde ihdası.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeye geçiyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

YENİ MADDE- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 103 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

T B M M
Tutanak Hizmetleri Başkanlığı
İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 52

"MADDE 103- Gelir vergisine tabi gelirler;

521.269 TL'ye kadar	%15
1.303.175 TL'nin 521.269 TL'si için 78.190,35 TL, fazlası	%20
1.806.178 TL'nin 1.038.469 TL'si için 234.571,55 TL (ücret gelirlerinde 2.606.349 TL'nin 1.038.469 TL'si için 234.571,55 TL), fazlası	%27
5.418.533 TL'nin 1.806.178 TL'si için 441.852,98 TL (ücret gelirlerinde 6.515.878 TL'nin 2.606.349 TL'si için 657.899,15TL), fazlası	%35
5.418.533 TL'den fazlasının 5.418.533 TL'si için 1.706.177,23 TL (ücret gelirlerinde 13.031.755 TL'den fazlasının 6.515.878 TL'si için 2.026.234,3 TL), fazlası	%40

oranında vergilendirilir."

Ayyüce Türkeş Taş
Adana

Erhan Usta
Samsun

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta...

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, burada önergemizin içeriği bu vergi dilimlerinin yeniden düzenlenmesine yönelik olarak. Şimdi, burada bizim hesaplamalarımızda baz aldığımız şey şu: 2000 yılından itibaren -bak, 2002'değil, bu Hükümet değil de- vergi dilimleri yeniden değerlendirme oranında tam olarak artırılmış olsaydı, nereye gelirse onun rakamlarını burada vergi dilim rakam olarak koyduk.

Arkadaşlar, çok ciddi fark var, onu söyleyeyim. Yani son yıllarda burada çok fazla oynanmıyor çünkü zaten geçmiş yıllarda düşük artırılması nedeniyle ciddi bir fark oluştu. Örnek olsun diye söylüyorum, rakamlarda bir hata varsa arkadaşlar bizi uyarabilirler. Şu anda 2026 yılı için ilk dilimindeki tutar 190 bin lira. Eğer bu 2000 yılından itibaren bire bir yeniden değerlendirme oranıyla artırılmış olsaydı bu 190 bin lira değil, 521 bin lira olacaktı.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Naci Bey yaptı.

ERHAN USTA (Samsun) - Evet, yani geçmişte yapıldı. Dolayısıyla mesela ikinci dilim şu anda 400 bin lira. Eğer yeniden değerlendirme oranı bire bir artırılmış olsaydı 2000 yılından itibaren 1 milyon 303 bin lira olacaktı.

Şimdi, burada adı konulmamış bir vergi alıyoruz esasında biz, vergi oranlarını değiştirdik mi? Değiştirmedik, yüzde 15'le başlıyor, devam eden bir oranımız var ama dilimlerin düşük artırılması suretiyle efektif vergi yükünü artırıyoruz. Bu, Anayasa'ya da aykırı, verginin kanuniliğine aykırı. Yani kanun yok, düzenleme yok, hiçbir şey yok. Bu hangi mevzuatla yapılıyordu? Şu anda kararnameyle mi? Eskiden yönetmelikle mi yapılıyordu ya? Bu vergi dilimlerini nasıl artırıyorlardık, tüzükle mi, bir şeyle yapıyorduk?

SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) - Tebliğle.

ERHAN USTA (Samsun) - Eskiden tebliğleydi, şimdi Cumhurbaşkanı kararnamesiyle mi? Neyse, Cumhurbaşkanı kararnamesiyle yani dolayısıyla vergilerin kanuniliği ilkesine de aykırı bir durumla karşı karşıyayız. Evet, bugün şimdi hemen bu önergeyi kabul edecek durumumuz falan yok ama bir farkındalık oluşturmak için söylüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) - Bitiriyorum Başkanım.

Gerçekten alım gücü her seviyede çok düştü. Özellikle biraz daha beyaz yakalılarda, kamu işçilerinde, hani geliri asgari ücretin biraz daha üzerinde olan kesimde, memurlarda aynı zamanda, işte, bürokratlarda -buradaki arkadaşların hepsinde var- çok yakından hissettiğimiz bir durumdur.

Şimdi, buralara dayanarak, evet, bir vergi kaybına neden olacak mı benim önergem? Olacak ama buralardan bir vergi kazancı sağlamamız gerekirdi. Şimdi, buralardan bugüne kadar düşük artırarak vergiyi fazla toplama gibi bir şeyle karşı karşıya kaldık, başka yerleri eksik bıraktık ama düzeltilmesi gereken yer burasıdır. Bunun bugün olmasa bile daha sonraki zamanlarda

T B M M
Tutanak Hizmetleri Başkanlığı
İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 53

peyderpey bu düzeltmenin yapılması lazım. Çalışanları bu kadar mağdur etmeye hakkımız yok. Anayasa'ya da aykırı bir iş yapıldığını da ifade etmek istiyorum.

Önergemize destek bekliyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeye geçiyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

YENİ MADDE- 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun Ek 2 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "üç ay" ibaresi "altı ay" ibaresi ile, üçüncü fıkrasında yer alan "120 gün" ibaresi "60 gün", "450 gün" ibaresi "150 gün" ibaresi ile, dördüncü fıkrasında yer alan "%60'ıdır" ibaresi "%80'idir", "%150'sini" ibaresi "%300'ünü", "3 yıl" ibaresi "1 yıl" ibaresi ile değiştirilmiştir.

Ayyüce Türkeş Taş
Adana

Erhan Usta
Samsun

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim.

Şimdi, sanayi başta olmak üzere ciddi istihdam kayıplarıyla karşı karşıyayız, bunu verilere bakanlar görüyor. Dolayısıyla, nasıl pandemi döneminde bu kısa çalışma ödeneği devreye alınmıştı ve bunun üzerinden insanların hiç olmazsa bir miktar gelir kayıpları telafi edilmişti, biraz da iş yerleri rahatlatılmıştı. Buna benzer bir önerge yani kısa çalışma ödeneğinin şartlarının kolaylaştırılarak tekrar uygulamaya alınmasına ilişkin bir önerge veriyoruz. Bu da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) - Tamamlıyorum.

Bu da önümüzdeki dönemde Hükümetin kesinlikle düşünmesi gereken bir iştir. Çok ciddi sıkıntı var, dediğim gibi, sanayide, hizmet, sektöründe birçok alanda çok ciddi sıkıntı var. İstihdam kayıplarının azaltılması, iş yerlerinin rahatlatılması anlamında bu kısa çalışma ödeneğini Türkiye gündemine almak durumundadır. Ha, bugün alırsa daha iyi olur tabii ki.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeye geçiyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun teklifine aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz:

MADDE ... - 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1 — (1) Bu Kanunun teklif tarihinden önceki dönemlere ait olup, Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş bulunan ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamına giren vergi, vergi cezası, gecikme faizi, gecikme zammı ve tecil faizi alacakları bu Kanun hükümlerine tabidir.

(2) Bu kapsamda yer alan alacakların asıllarının tamamının ödenmesi şartıyla, bu alacaklara ilişkin gecikme faizi, gecikme zammı ve vergi cezalarının tamamının tahsilinden vazgeçilir. Tahsilinden vazgeçilen söz konusu fer'i alacaklar yerine, amme alacağının vade tarihinden itibaren hesaplanmak üzere aylık %1,80 oranında gecikme zammı ve faizi tahsil edilir.

(3) Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak isteyen mükellefler için;

a)Yapılandırılan borçlara ilişkin olarak Kanunun yürürlük tarihinden itibaren 12 ay süreyle ödemesiz dönem uygulanır.

b)Ödemesiz dönemi izleyen aydan itibaren borçlar, herhangi bir faiz veya katsayı uygulanmaksızın 36 eşit taksitte ödenir.

(4) Üst üste iki taksitin süresinde ödenmemesi halinde yapılandırma hükümleri ihlal edilmiş sayılır. Bu durumda ödenmemiş borç asılları ile silinmiş gecikme faizi, gecikme zammı ve cezalar ilgili mevzuat hükümlerine göre yeniden hesaplanarak genel hükümler çerçevesinde takip ve tahsil edilir.

Sadullah Kısacık
Adana

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Kısacık, buyurun.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

T B M M
Tutanak Hizmetleri Başkanlığı
İncelenmemiş Tutanaktır

Sayfa: 54

Şimdi, bugün 1'inci maddeyle gelen teklif esnafımızı, işverenlerimizi mutlu etmemiştir. Kamuoyuna baktığınız zaman, hatta tüm basına baktığınız zaman, hatta bugün Sabah gazetesinde bile bir yazar bu gelen teklifin esnafın beklentilerinden çok uzak olduğunu, esnafa nefes aldirmayacağını belirtmiştir.

Şimdi, burada, esnafa nefes aldirmacak bir teklif veriyoruz. Bu teklife göre, daha önceleri de yapıldığı gibi, yüzde 1,80'le mevcut faizi bugüne indiriyoruz ve bugün dondurup bir yıl ödemesiz, toplam otuz altı ay bir borç yapılandırması, vergi borç yapılandırmasını önerge olarak sunuyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeye geçiyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3669) esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne aşağıdaki geçici maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
Manisa

Veli Ağbaba
Malatya

Cevdet Akay
Karabük

"GEÇİCİ MADDE 1. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği yılı takip eden yıldan itibaren, Hazine ve Maliye Bakanı, her yıl mart ayında Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonunu bilgilendirir.

Bu bilgilendirme, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanuna eklenen mükerrer 20/D maddesi 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa eklenen Geçici 19 uncu maddesi ve bu Kanunla öngörülen diğer muafiyet ve istisnaların kişi ve kurum bazında uygulama sonuçlarını, ülke ekonomisine katkısı ve tahminlerini kapsar."

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Akay...

CEVDET AKAY (Karabük) - Söz konusu kanun yürürlüğe girdikten sonra ilgili maddeleriyle ilgili, özellikle 10'uncu madde ve diğer, sair maddelerle ilgili gelişmelerin ne olduğu hususunda Hazine ve Maliye Bakanlığından Plan ve Bütçe Komisyonunu bilgilendirmesini talep ettik.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI İSMAİL İLHAN HATİPOĞLU - Meclisimizi her zaman bilgilendireceğiz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Arkadaşlar da "Kanunen bunu bağlayalım, bir zorunluluk hâline getirelim." diyorlar. Öyle bir öneri sunmuşlar. Ben sorayım Komisyona, bakayım arkadaşlarımızın kanaati ne yöndedir.

Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

CEVDET AKAY (Karabük) - Teamül hâline getirelim Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teamüller arasında güçlü normlardır.

Değerli milletvekilleri, şimdi madde ihdasları bitmiştir.

14'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

15'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, görüşülmekte olan teklif metninde kanunların hazırlanmasında uygulanan usul ve esaslar çerçevesinde kanun yapım tekniğine uygunluğun sağlanması için gerekli düzenlemenin yapılması ve madde numaralarının yeniden düzenlenmesi, önergeleriyle yapılan değişikliklerin kanunun sistematiğine uygun olarak metne yerleştirilmesi, anlama açıklık kazandırılması amacıyla redaksiyona tabi tutulması hususlarında Komisyon Başkanlık Divanına yetki verilmesi, muhalefet şerhlerinin 11 Mayıs 2026 Pazartesi günü saat 12.00'ye kadar verilmesini, kanun teklifinin Genel Kurul görüşmelerinde komisyonumuzu temsil etmek üzere özel sözcüler olarak Sayın Resul Kurt, Sayın Hüseyin Altunsoy, Sayın Orhan Yegin, Sayın Ahmet Kılıç, Sayın Nilgün Ök, Sayın Ejder Açıkkapı, Sayın Yaşar Kırkpınar, Sayın Mustafa Baki Ersoy, Sayın Necmettin Erkan, Sayın Süleyman Şahan, Sayın Orhan Erdem, Sayın Mustafa Kalaycı, Sayın Seydi Gülsoy, Sayın Ertuğrul Kocacık ve Sayın Ersan Aksu ile Sayın İsmail Güneş'in belirlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylece gündemimizdeki kanun teklifinin görüşmeleri tamamlanmıştır. Hayırlı olsun.

Birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.24